

Jaarverslag

2013

Federale gerechtelijke politie

Directie economische en financiële
criminaliteit

CONTACTEN

DIRECTIE

Directeur Johan DENOLF

☎ +32 2 743 74 14 – 📠 +32 2 743 74 16

✉ djf.direction@skynet.be

Adjuncten van de directeur

Bart DOMBRET – ☎ +32 2 743 74 37

Johan DE VOLDER – ☎ +32 2 743 76 87

B&S

Jan BUYS

☎ +32 2 743 76 39 – 📠 +32 2 743 75 73

P&O

Anke SALEN

☎ +32 2 743 74 40 – 📠 +32 2 743 76 69

✉ djf.po@skynet.be

C&L

Philippe SEYNHAEVE

☎ +32 2 743 73 87 – 📠 +32 2 743 72 33

✉ djf.fuse@skynet.be

CDBC

Michel SACOTTE

☎ +32 2 743 74 48 – 📠 +32 2 743 74 08

✉ djf.ocrc-cdbc@skynet.be

CDGEFID

Veerle DE WOLF

FCCU

Walter COENRAETS

☎ +32 2 743 74 74 – 📠 +32 2 743 74 19

CDBV

Laurent SARTORIUS

☎ +32 2 743 73 03 – 📠 +32 2 743 72 90

✉ ocrfd@skynet.be

De Federale gerechtelijke politie, dat zijn wij!

De gerechtelijke zuil van de Federale politie draagt sinds 2006 de naam: "Federale gerechtelijke politie". De directie economische en financiële criminaliteit onderschrijft het ruimere concept van de vernieuwde identiteit volledig. Het bevat vier persoonlijkheids- en vier prestatiekenmerken en wordt gesymboliseerd door de bovenstaande yin-yangfiguur. Onze directie participeert loyaal aan de erbij horende communicatiestrategie. Met dit jaarverslag dragen we bij tot het verduidelijken en beklemtonen aan alle partners van onze bijdrage aan de veiligheid van onze samenleving.

Ce rapport est disponible (en français et en néerlandais) sur le site web de la police fédérale : www.poldoc.be

Verantwoordelijke uitgever:

Federale gerechtelijke politie - DJF

Johan Denolf – Directeur

Koningsstraat 202 A

1000 Brussel

Copyright foto's: Yvan Lefever & Yves Vandermeer

MARKANTE CIJFERS

Btw-schade

€ 49 000 000

De btw-schade is opnieuw gestegen. Daar waar voor 2012 het bedrag met 18,5 miljoen ruimschoots onder de vooropgestelde 40 miljoen euro bleef (doelstelling programmadossier), bleek dit voor 2013 niet te lukken met een schade van €49 miljoen (prognose gebaseerd op de eerste drie kwartalen). Het aanpakken en beheersen van dit fenomeen vraagt dus blijvende inspanningen.

DJF-dag 'Follow the Money the sequel'

314

7 jaren na de studiedag 'Follow the Money' bracht DJF opnieuw 314 mensen samen rond dit thema. Om de georganiseerde criminaliteit efficiënt aan te pakken, moet er gezocht worden naar het crimineel geld ('follow the money'). Misdad mag niet lonen. Ontneming en witwassen zijn trouwens een prioriteit in het Nationaal Veiligheidsplan; 11 van de (27+1) FGP's schreven zich in het programmadossier witwassen in. Naast leden van de Federale gerechtelijke politie zaten er in het publiek ook veel mensen van lokale politiekorpsen, magistratuur en advocatuur.

REDSOP doormeldingen

€ 22 816 106,44

Het totaal aan bedragen in de dringende doormeldingen (=redsop), waardoor onmiddellijke inbeslagname mogelijk is, bedroeg bijna 23 miljoen euro.

Nieuwe dossiers CDGEFID

35

In 2013 werden er in totaal 35 nieuwe dossiers opgestart bij CDGEFID. Wanneer we dit cijfer opsplitsen naar de fenomenen spreken we van 2 dossiers voor financiële analyse, 8 voor sociale fraude, 7 voor btw-fraude, 4 voor fiscale fraude en 14 voor witwassen.

Arrestaties FAST

325

In 2013 werd een recordaantal van 616 nieuwe dossiers geopend. Daarvan konden er al 171 (27,75%) worden afgesloten. Van alle 4576 dossiers, die in de loop der jaren aan FAST werden toebedeeld, werden er al 2878 afgesloten, wat een aandeel van 62,89% betekent. In 2013 werden 325 arrestaties gerealiseerd, waarvan 142 in België en 183 in het buitenland.

Bankvorderingen

1996

C&L behandelde in 2013 in totaal 1996 bankvorderingen, waarvan 869 Franstalige en 1127 Nederlandstalige. In een aantal gevallen was er sprake van een blokkering van de rekening, met name in 40 Franstalige en 73 Nederlandstalige vorderingen.

Databank witwassen (voorheen AWF Sustrans)

347

In 2013 werden in totaal 347 doormeldingen (op een totaal van 1370 door de CFI aan de parketten) doorgestuurd aan Europol ter voeding van de Europese databank. Op deze manier kunnen internationale witwasnetwerken worden gedetecteerd.

Identificatie

2296

In 2013 ontving de FCCU een recordaantal aanvragen tot identificatie van gebruikers van e-mailadressen, IP-adressen en pseudoniemen.

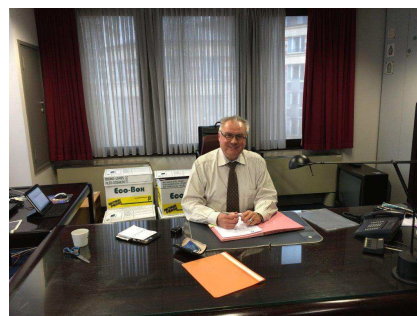
Microsoft scam

€ 522

Dit is het gemiddelde nadeel van de slachtoffers die werden opgelicht in het kader van Microsoft scam, waarbij zogenaamde medewerkers van Microsoft potentiële slachtoffers opbellen om melding te maken van problemen met hun computer en dit willen "verhelpen".

VOORWOORD

Voor U ligt het twaalfde jaarverslag van de directie economische en financiële criminaliteit van de Federale gerechtelijke politie. Net als de twaalf werken van Hercules (of Herakles uit de Griekse mythologie) zijn het voor de medewerkers stuk voor stuk uitdagingen geweest. Maar de helden van mijn directie hebben, jaar na jaar, door een combinatie van enorme werkkraft en een flinke dosis slimheid grootse daden verricht. En over de daden gesproken, met dit laatste werk willen we opnieuw communiceren over de gerealiseerde projecten en behaalde resultaten. Op deze manier leggen we tevens verantwoording af naar de verschillende overheden.

Het werkjaar 2013 was een moeilijk jaar. Het jaar begon met een *coupure* op de werkmiddelen en de werking met voorlopige twaalfden. Maar niet enkel de financiële middelen, maar vooral de zeer beperkte mobiliteit, de lage instroom en de pensionering van een pak mensen, zorgde voor een daling van het aantal mensen op de werkvloer. Bovendien zorgde de in 2012 aangekondigde optimalisatieoefening voor heel wat onrust. Op bepaalde momenten circuleerden geruchten dat CDGEFID ging verdwijnen, dan weer dat de hele operationele werking van CDGEFID ging verdwijnen, dan dat zowel de operationele werking van zowel CDBC als CDGEFID gingen worden afgestoten en ondergebracht bij de provinciale arrondissementen. Dan weer kwam bijkomend FCCU in het vizier. Al deze geruchten waren moeilijk te bevestigen of te ontkennen, want er was nog geen goedgekeurd optimalisatieplan (en dus geen communicatie over het plan), wat de ongerustheid bij het personeel nog deed toenemen. Voeg daarbij het feit van de voorbereidingen van een aangekondigde verhuis naar de site van het Rijksadministratief centrum en het is duidelijk dat 2013 alle ingrediënten had voor een emotioneel en stresserend jaar. Temeer dat ook een aantal partners (parketmagistraten, onderzoeksrechters, overheidsdiensten) met vragen zaten, waarop onze mensen (nog) geen antwoord konden geven.

Maar ook in die omstandigheden dienden de personeelsleden DJF het beste van zichzelf te geven in de strijd tegen het witwassen, de fiscale fraude, de sociale fraude en de informaticacriminaliteit. Deze fenomenen behoren immers allemaal tot de prioriteiten van het door de regering goedgekeurde Nationaal Veiligheidsplan (NVP 2012-2015). In de directie DJF werden hiervoor programmadossiers uitgewerkt, die dienden te worden geïmplementeerd en opgevolgd. Bij een eerste intervisie door DGJ, in de herfst van 2013, bleek dat de resultaten nog vrij goed meevielen. Al waren er vooral bij de georganiseerde fiscale fraude – een in het regeerakkoord aangekondigde prioriteit – toch wel wat indicatoren die op rood stonden, waaronder de schade van de georganiseerde btw-fraude (die voor het eerst sinds jaren weer steeg en boven de doelstellingen uitkwam). Hacking kreeg via het Belgacomdossier en Snowden een nieuwe dimensie: spionage was niet langer het onderwerp van stationsromannetjes, maar het werd duidelijk dat het een deel uitmaakt van ons dagelijks leven en ingrijpt op onze privacy. De uitdagingen voor de toekomst van het FCCU, haar medewerkers en haar partners zijn dan ook immens.

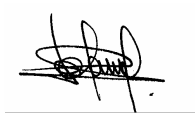
Ook in de strijd tegen de fiscale en sociale fraude zijn de uitdagingen groot. De georganiseerde btw-fraude opnieuw onder de grens van 40 miljoen euro schade terugdringen en multidisciplinaire teams in de vijf ressorten van de hoven van beroep uitbouwen. Deze teams moeten de door de fiscus aan het openbaar ministerie gemelde fraudedossiers zo optimaal mogelijk aanpakken. Deze teams zullen normaliter minstens bestaan uit politieambtenaren en aan de politie ter beschikking gestelde fiscale ambtenaren, een vorm van samenwerking die in het verleden bij CDGEFID toch tot puike resultaten heeft geleid. En het hoeft geen betoog dat de sociale dumping een bedreiging vormt voor onze welvaartstaat, waarbij de samenwerking tussen sociale inspectiediensten en politiediensten verder moet worden uitgebouwd en geïnstitutionaliseerd.

Vermogenscriminaliteit, al dan niet met gebruik van informaticamiddelen of valse documenten, zal ook in de toekomst blijven bestaan, waardoor het ontnemen van de illegale (witgewassen) vermogensvoordelen nog aan belang zal winnen om de criminele organisaties te ontmantelen, of ze nu gebruik maken van contrastrategieën als ondernemingsstructuren of corruptie...

Daarom zal blijken - als het stof rond de optimalisatieplannen is gaan liggen - dat DJF als sterk merk zal verdwijnen, maar dat haar sterkhouders de politievrouwen en politiemannen en de burgerpersoneelsleden in conceptuele en ondersteunende taken – onze Federale gerechtelijke politie met hun expertise, ervaring en kennis verder ten dienste zullen zijn in de strijd tegen de corruptie, de fraude met openbare aanbestedingen, de georganiseerde fiscale en sociale fraude, de informaticacriminaliteit, de fraude met documenten, de valsmunterij en de fraude met betaalkaarten en het witwassen van gelden. En als een crimineel aan zijn strafuitvoering probeert te ontsnappen, kunnen we nog altijd onze laatste troefkaart in de rechtshandavingsketen uitspelen, met name de inzet van het FAST-team. Voor hen blijft gelden dat het belangrijkste is dat ze op het juiste moment op de juiste plaats het pad van de crimineel kruisen om hem of haar op te pakken en in de gevangenis af te leveren, ongeacht hun uitvalsbasis.

Daarom is dit voorwoord geen vaarwel maar een afspraak met de toekomst, een verzekerde toekomst voor de anonieme helden van mijn directie DJF ! Bij deze mijn eresaluut, mijn respect! Merci!

Brussel, augustus 2014

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Johan Denolf', written over a horizontal line.

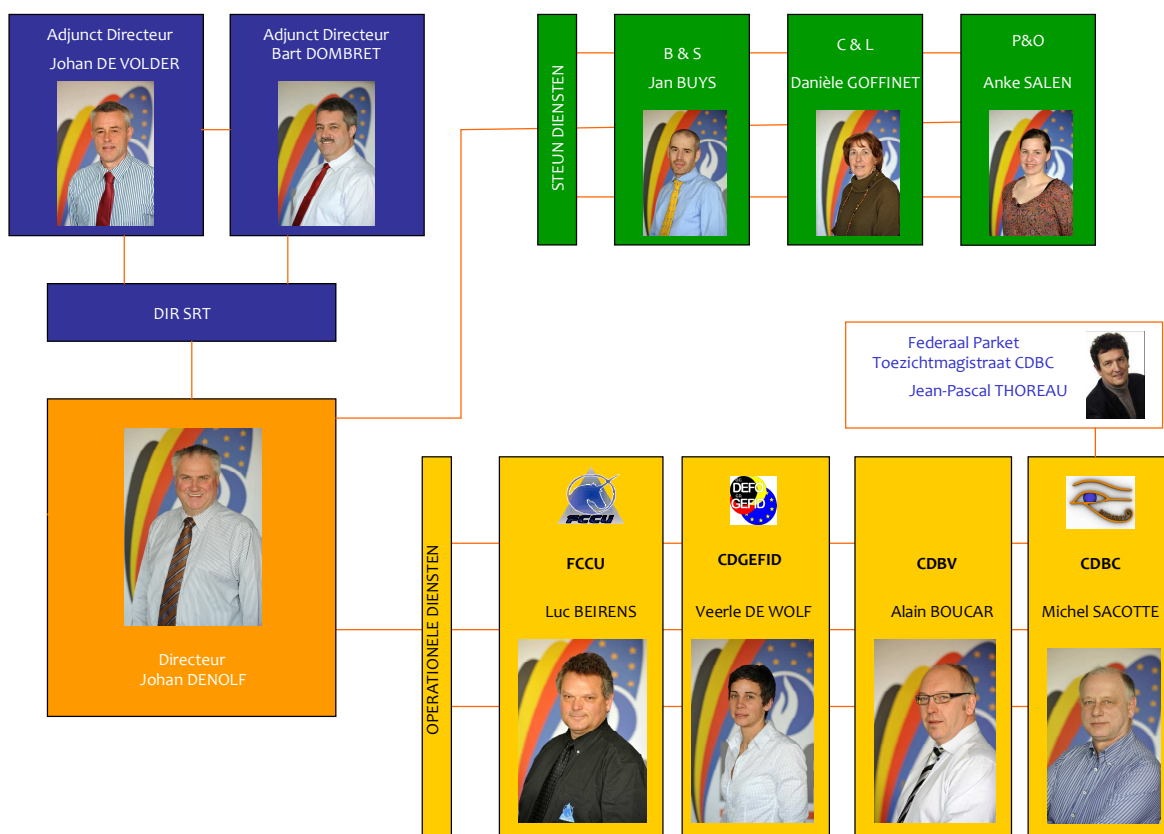
Johan DENOLF
Directeur DJF

Deel 1 – De directie DJF	7
1. Organogram.....	7
2. Missie en waarden	7
3. Personeel	8
3.1. Personeel DJF in cijfers	8
3.2 Personeel van CDBC.....	10
3.3 Personeel van CDGEFID	11
3.4. De dienst FCCU	12
3.5. De dienst CDBV.....	13
3.6. Personeel in termen van tijdsbesteding	14
4.1. Algemeen	14
4.2. Budget FCCU.....	15
4.2.1. Investering in technologie en informatica.....	15
5. De diensten van DJF	16
5.1. De dienst Beleid & Strategie	16
5.2. De dienst C&L	17
5.3. De dienst P&O.....	20
5.4. De dienst CDBC.....	21
5.5. De dienst CDGEFID	23
5.6. De dienst FCCU	28
5.7. De dienst CDBV	30
6. Beleidscyclus en NVP 2012-2015.....	32
7. Het College voor de strijd tegen de fiscale en de sociale fraude.....	33
Deel 2 - Opvolging projecten 2013	36
Internationale samenwerking - ENFAST	36
Internationale samenwerking tussen CDBC en Servië	36
Studiedag ‘Follow the money, the sequel’	37
Expertise sociale fraude	37
Interne werking, logistiek.....	38
Informatiestroom: databank internationale gegevens.....	38
Deel 3 – Fenomenen	39
1. Fenomeen ‘witwassen’	39
2. Fenomeen ernstige en georganiseerde btw-fraude	40
3. Fenomeen corruptie	41
4. Fenomeen fraude ten nadele van de Europese Unie.....	42
5. Fenomeen betaalkaartfraude	43
6. Fenomeen informaticacriminaliteit	44
7.	46
De inkomstenbelastingfraude	46
8. Fenomeen fraude met overheidsopdrachten	47
9. Fenomeen valsmunterij.....	48
10. Fenomeen valse documenten	52
11. Sociale fraude	53
12. Strafitvoering en FAST	54

Deel 1 – De directie DJF

1. Organogram

De directie DJF bestaat uit 7 diensten, die volgens een matrixstructuur zijn georganiseerd. Zo zijn er drie horizontale, steunverlenende diensten (B&S, C&L, P&O) en vier verticale fenomeendiensten (FCCU, CDGEFID, CDBV en CDBC). De directie wordt geleid door de directeur-mandataris, bijgestaan door twee adjuncten en drie directiesecretaressen.

U vindt nadere toelichting over de diensten van DJF in punt 5, pagina 17.

2. Missie en waarden

De missie van de Federale gerechtelijke politie is, rekening houdend met de prioriteiten van het Nationaal Veiligheidsplan, gericht op het steeds performanter bedwingen van de omvang en impact van de georganiseerde en maatschappijontwrichtende criminaliteit en, al of niet daarmee verbonden, van de bovenlokale criminaliteit en die welke door de ingewikkelde aard gespecialiseerde opsporingen en onderzoeken vereist. Hieraan worden drie strategische doelstellingen verbonden:

- het bestrijden van de criminaliteit;
- het ondersteunen van het onderzoek;
- het ontwikkelen van expertise.

Deze missie is coherent met de ministeriële richtlijn van 20 februari 2002 van de minister van Justitie tot regeling van de taakverdeling, de samenwerking, de coördinatie en de integratie tussen de lokale en Federale politie inzake de opdrachten van gerechtelijke politie.

Deze missie wordt voor DJF verder vertaald in het bijdragen tot de beheersing van de maatschappijontwrichtende fenomenen op het vlak van de georganiseerde economische, financiële criminaliteit, de ernstige en georganiseerde sociale en fiscale fraude, de corruptie, de informaticacriminaliteit, de valsheden (valse documenten en valsmunterij) door het uitvoeren van conceptuele taken (waaronder het uitwerken van een ontwerp tot programmadossier, dat door de directeur-generaal wordt goedgekeurd), het leveren van operationele en technische gespecialiseerde steun en het uitvoeren van coördinatie. Naast de beheerscontrole, heeft de directie DJF ook de uitdrukkelijke opdracht om hooggespecialiseerde recherchecapaciteit te leveren, zowel in steun als autonoom.

De politiediensten vervullen, in overeenstemming met artikel 1 van de wet op het politieambt, hun opdrachten onder het gezag en de verantwoordelijkheid van de overheden die daartoe door of krachtens de wet worden aangewezen. Voor de Directie economische en financiële criminaliteit zijn dit uiteraard de minister van Binnenlandse Zaken, verantwoordelijk voor de organisatie van de politie, de minister van Justitie voor de taken van gerechtelijke politie en de staatssecretaris voor de Strijd tegen de fiscale en sociale fraude (voor wat de fraudebestrijding betreft).

De politiediensten waken, bij het vervullen van hun opdrachten van bestuurlijke of gerechtelijke politie, verder over de naleving en de bescherming van de individuele rechten en vrijheden, evenals tot de democratische ontwikkeling van de maatschappij. Zij dragen hier zelf toe bij. Dit vertaalt zich tevens in een aantal fundamentele waarden, die beschreven staan in het koninklijk besluit van 10 mei 2006 houdende vaststelling van de deontologische code van de politiediensten, waaronder:

- de beschikbaarheid en de zin voor dienstverlening;
- de onpartijdigheid;
- de integriteit en de waardigheid van het ambt;
- de loyauteit.

Bezield zijn door en blijf geven van een streven naar een excellente politiezorg vertaalt zich door het streven naar kwaliteit van het werk, het zoeken naar oplossingen binnen het kader van onze bevoegdheden, de optimale aanwending van de adequate middelen en de zorg voor de geïntegreerde werking van de politie, gestructureerd op twee niveaus. De integrale en geïntegreerde werking gebeurt uiteraard in samenwerking met de externe partners.

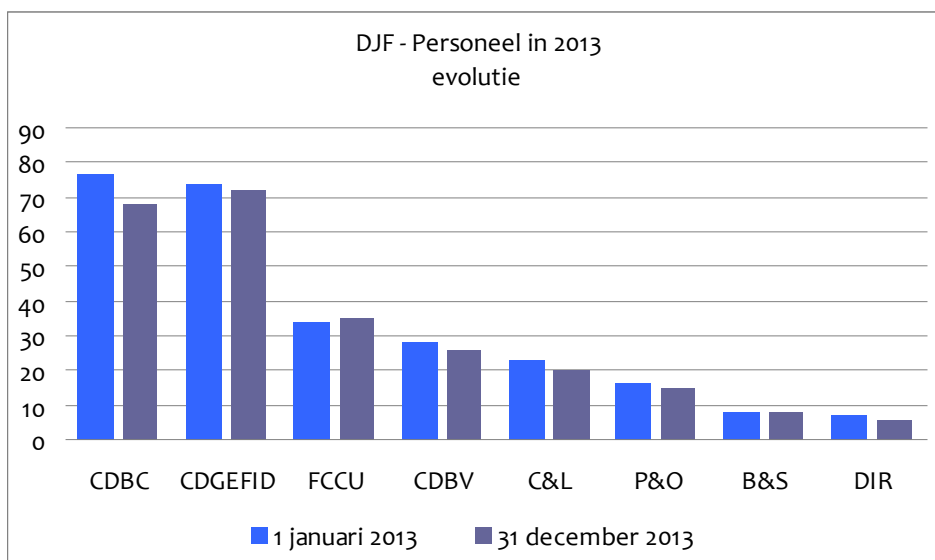
3. Personeel

3.1. Personeel DJF in cijfers

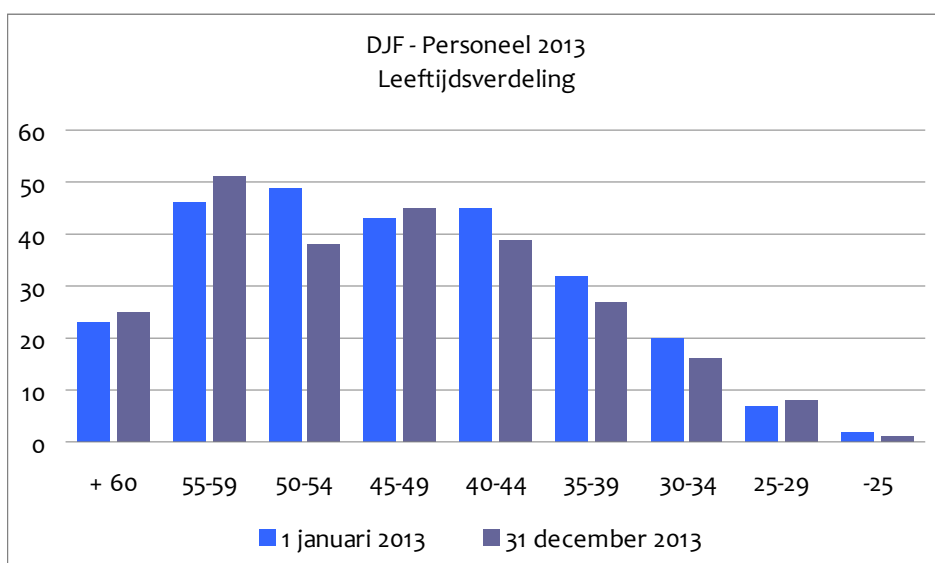
2013 was een jaar waar de overheid de spreekwoordelijke buikriem diende aan te halen. Dit liet zich voelen in de niet-vervanging van overheidsambtenaren bij diverse departementen. Ook de Federale politie bleef niet gespaard van – weliswaar beperktere – besparingen. Nochtans was de personeelsbezettingsgraad van DJF in 2013 het hoogst in vier jaar tijd: immers op 31 december 2013 was 92% van het organieke kader (251 plaatsen) ingevuld. Dit kan raar overkomen omdat het totale aantal personeelsleden gevoelig is verminderd. Er zijn echter ook gedetacheerden (zowel in als out), en in die categorie vonden er veel regularisaties plaats (mensen die gedetacheerd waren, werden in 2013 in een plaats benoemd).

Op 1 januari 2013 waren er in het totaal 267 personeelsleden bij DJF. Twaalf maanden later, op 31 december 2013 waren er nog 250, dus er verdwenen 17 personen bij DJF, wat een vermindering met 6,4% inhoudt. Maar zelfs het cijfer van 250 moet nog worden genuanceerd; aangezien het aantal onbeschikbaarheden is toegenomen. Onderstaande tabel geeft het (algemene) overzicht van de evolutie van het personeel bij DJF.

Toch is de directie DJF niet de meest getroffen directie. Meerdere centrale of arrondissementale directies van de Federale gerechtelijke politie zagen hun personeelstoestand verslechteren, zoals de Vitruvius-studie had voorspeld. Aangezien de ambtenaren, die bijna de pensioengerechtigde leeftijd hebben, vaak ook de duurste zijn, is het moeilijk om al tegelijk te investeren in de nieuwe generatie. De vervangingen gebeuren dan ook met enige vertraging, waardoor projecten om expertise en knowhow over te dragen eigenlijk niet kunnen worden opgestart: het aantal personeelsleden met een leeftijd lager dan 30 lag op 9 of 3,6% van het personeelsbestand. Volgende tabel geeft het overzicht van de leeftijdsverdeling.

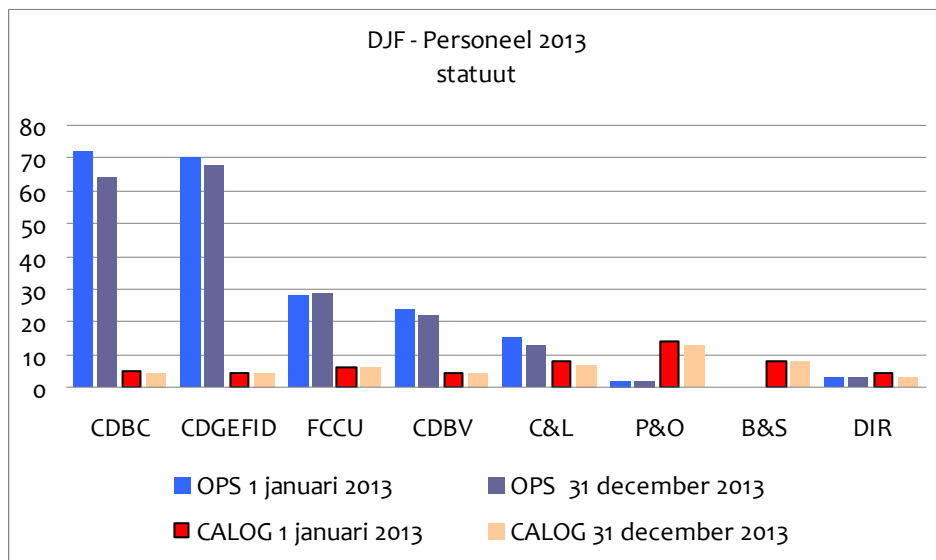

Hieruit blijkt dat het aantal personen ouder dan 60 is toegenomen tot 25 of 10% van het personeelsbestand. De leeftijdscategorie 55-59 omvat 51 personen. Indien men deze twee onderverdelingen samenvoegt, weet men dat de komende 10 jaren wellicht 76 personeelsleden op pensioen kunnen vertrekken (dit is 30% van het huidige totaal). De tegenstelling met de generatie jonger dan 35 jaar kan niet opvallender zijn: die omvat slechts 25 personen of 10% van het personeel op 31 december 2013.

Voor de politieoverheden en politiediensten zal het debat over de kerntaken de komende jaren dus een belangrijk item blijven. In het verleden heeft deze oefening bij DJF geleid tot het afschaffen van de secties “oplichting” en “namaak (van goederen)”. Maar in de toekomst zullen keuzes moeten worden gemaakt, al kan een verder doorgedreven researchmanagement helpen (door nog meer te focussen om enkel nog de juiste dossiers te doen). Dergelijke afspraken kunnen echter maar ten volle hun effect hebben, indien deze in overleg met de voornaamste ketenpartner, het openbaar ministerie, gebeuren. De ontwikkeling van de

instrumenten om dit mogelijk te maken, zoals GES en Itinera, waarvoor DJF één van de piloten is, is daarom een investering in de toekomst.

Het overgrote deel van DJF zijn politieambtenaren. Ze voeren ofwel onderzoeken (zoals bij CDBC en CDGEFID, en in bepaalde gevallen bij FCCU) of ze vervullen taken van een centrale dienst zoals conceptie, analyse, informatie-uitwisseling, expertiseopbouw,... in de diverse fenomenen die binnen DJF worden behandeld. DJF is echter bijzonder: voor de strijd tegen de fiscale fraude zijn fiscale ambtenaren ter beschikking gesteld van de Federale politie. Deze 14 ambtenaren die bij CDGEFID werden ondergebracht, voeren ook steunopdrachten uit in onderzoeken van de arrondissementale directies. Navolgende tabel vertoont het overzicht van de evolutie, waarbij 13 operationele plaatsen en 4 Calogplaatsen op het einde van het jaar 2013 niet meer ingevuld waren ten opzichte van het begin van 2013.

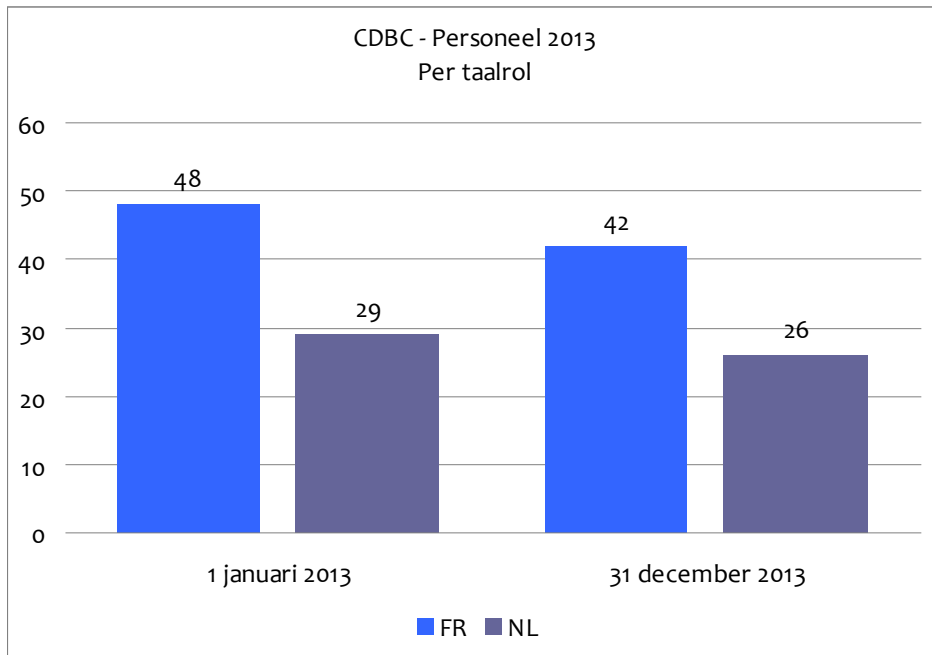
De dienst Personeel & Organisatie (P&O) heeft het meest CALOG-personeel. Deze dienst van DJF staat o.a. in voor beheer van het “Atrium”-gebouw, waarin ook de directie DJT (Technische en Wetenschappelijke politie) is ondergebracht. De dienst Beleid & Strategie heeft 8 personeelsleden, enkel met een administratief statuut (waaronder 5 strategische analisten).

De algemene foto van het personeel laat evenwel onvoldoende nuance toe, daarom wordt verder ingezoomd op het personeelsbestand van de vier fenomeendiensten (CDBC, CDGEFID, FCCU en CDBV), temeer de directie DJF in de optimalisatieplannen zal verdwijnen.

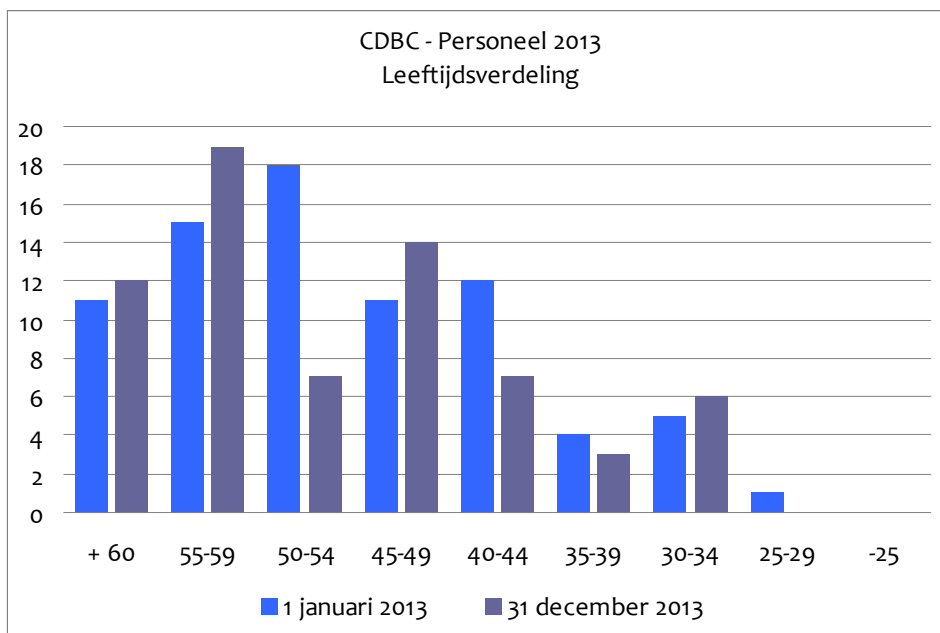
3.2 Personeel van CDBC

De dienst CDBC telde op 1 januari 2013 in het totaal 77 personeelsleden. Deze zijn momenteel niet allemaal in het Atrium gehuisvest. Hierin zijn immers ook de personeelsleden van de voormalige “cel Jumet” begrepen. In 2014 zullen deze personeelsleden de CDBC in het nieuwe gebouw RAC vervoegen, ter uitvoering van de beslissing genomen in 2012. Ook het personeel bij de kansspelcommissie, dat eind 2013 werd verminderd, is in dit totaal begrepen.

Op 31 december 2013 waren er 68 bij de dienst CDBC. De dienst baart zich vooral zorgen over de Nederlandstalige secties. Immers bij de 26 Nederlandstalige personeelsleden zijn ook nog personeelsleden bij de kansspelcommissie, waardoor het aantal Nederlandstalige onderzoekers voor corruptiedossiers beperkt is.

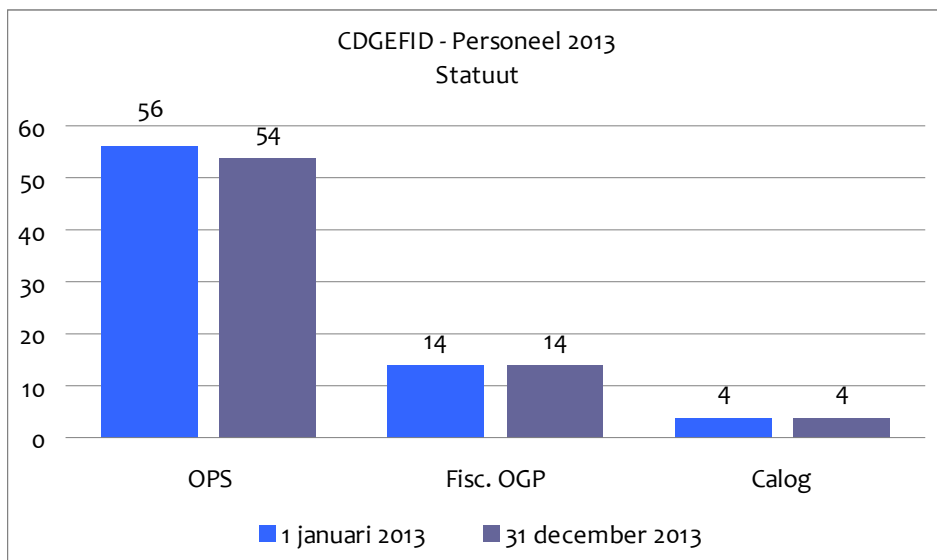

Een tweede probleem werd al in het jaarverslag over het werkjaar 2012 toegelicht: de leeftijdsverdeling. Op 31 december 2013 waren er 12 personeelsleden ouder dan 60 jaar en 19 personeelsleden tussen 55 en 59. Dus binnen tien jaren vertrekken 31 van de huidige 68 personeelsleden of 46%. Er zijn slechts 9 personen jonger dan 40 jaar (waarvan 6 onderzoekers zijn en 3 CALOG). Onderstaande tabel geeft het overzicht.

3.3 Personeel van CDGEFID

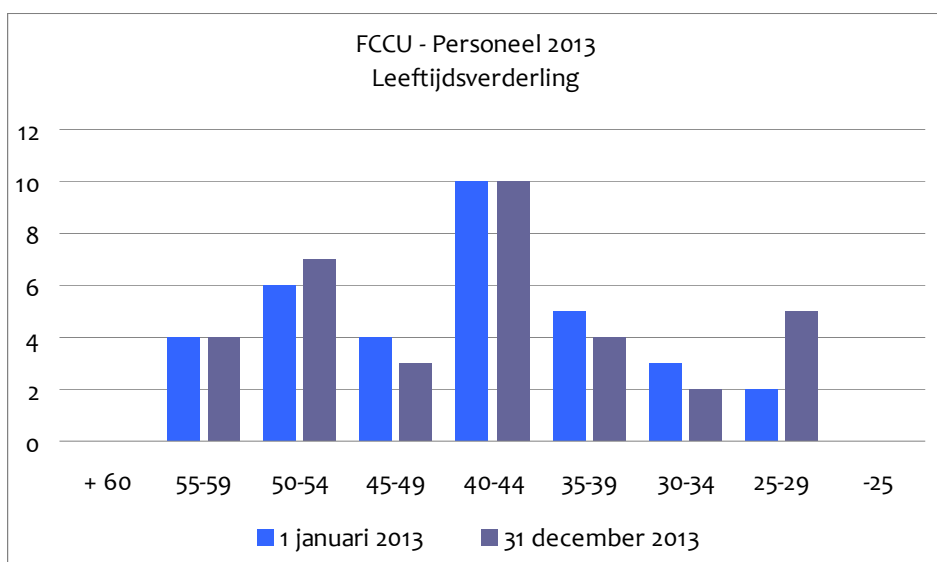
De foto van het personeelsbestand van de dienst CDGEFID, verantwoordelijk voor 3 van de programma's van het NVP 2012-2015, waarvan fiscale fraude, sociale fraude en ontneming / witwassen lijkt op het eerste zicht niet bijzonder: slechts 2 operationele plaatsen verdwenen.

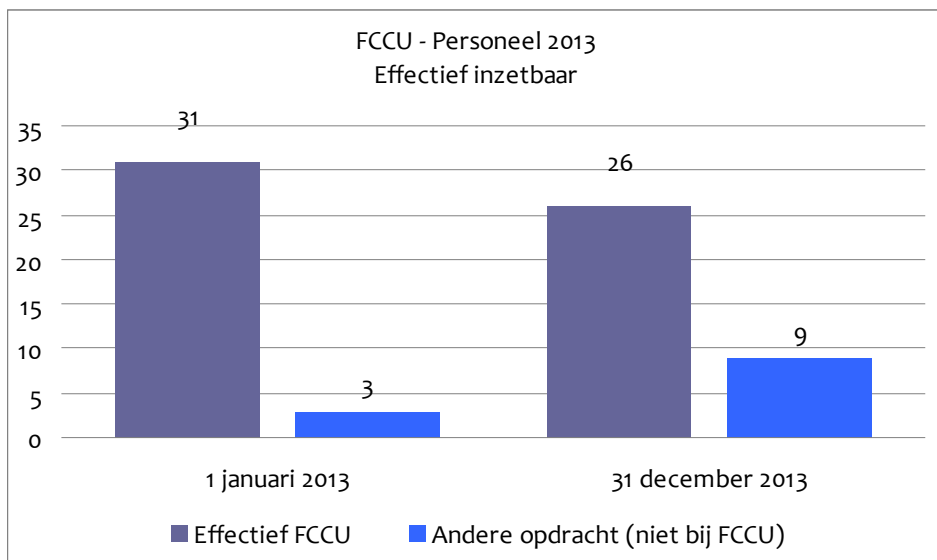
Een probleem is wel dat veel van de hooggespecialiseerde personeelsleden ook elders gegeerd zijn: op 1 januari 2013 waren 3 personen effectief aan het werk in de gedeconcentreerde eenheden om die te versterken, maar 2 personen waren in verlof zonder wedde, 1 persoon was tewerkgesteld bij de directeur-generaal, 1 persoon bij Europol, 2 bij OLAF, wat het moeilijk maakt om alle opdrachten op de vereiste kwalitatieve manier te volbrengen.

3.4. De dienst FCCU

Onze hoogtechnologische maatschappij geeft economische kansen, maar omvat ook heel wat bedreigingen, waartegen FCCU en de RCCU's ons willen beschermen. Dat hier eerder jongere mensen werken, hoeft geen verwondering te verwekken.

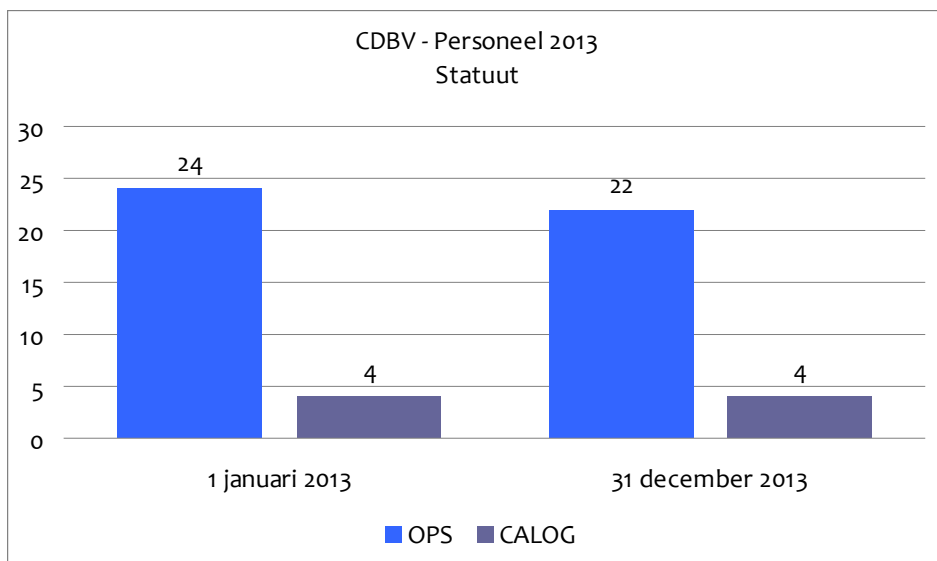
De dienst kampt dus niet met een bedreiging inzake leeftijdsverdeling, maar heeft een ander probleem. Het probleem is echter dat het effectief inzetbaar personeel tussen 1 januari 2013 en 31 december 2013 sterk is gedaald, zoals blijkt uit onderstaande grafiek.

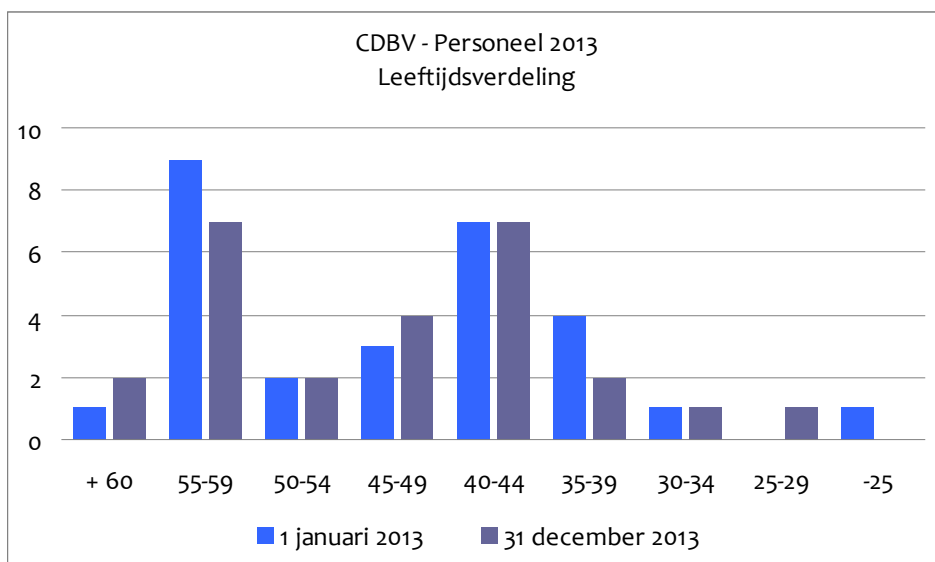
OP 31 december 2013 waren 2 personeelsleden op een internationale missie, 2 werkzaam bij de diensten van de CG, 3 eigenlijk in hun eerste opleiding, 1 voor een opdracht bij een gewestelijke overheid en tenslotte 1 ingezet bij CDGEFID voor het inlezen en verwerken van digitale boekhoudingen. Dit team werkt trouwens in steun voor zowel de gedeconcentreerde directies als de onderzoekseenheden bij DJF.

3.5. De dienst CDBV

De dienst CDBV zag in het jaar 2013 twee van haar operationele personeelsleden op pensioen vertrekken.

Ook in de nabije toekomst zal de pensioneringsgolf voor de dienst CDBV gevolgen hebben aangezien 7 van de 26 personeelsleden op 31 december 2013 ouder waren dan 55 jaar, zoals blijkt uit navolgende tabel.

3.6. Personeel in termen van tijdsbesteding

DJF voert zowel taken van een centrale dienst uit, net als andere fenomeendirecties zoals DJP, DJB, DJC, maar heeft daarenboven bijzondere onderzoekstaken, welke men op nationaal niveau kan uitvoeren. Dit maakt de vergelijking met zowel een arrondissementele directie van de Federale gerechtelijke politie als met een centrale directie moeilijk.

4. Budget

4.1. Algemeen

Post	Detailrekening	2010	2011	2012	2013
Personeel	Weddes	13 865 453	14 508 828	15 386 611	15 465 469
	PRE (Overuren,...)	386184	412 500	401 781	492 707
	Opleiding	27 869	11 091	9986	15 000
	<i>Subtotaal personeel</i>	<i>14 279 506</i>	<i>14 932 419</i>	<i>15 798 378</i>	<i>15 973 176</i>
Huisvesting	Huur gebouw Atrium	2 131 523	2 153 614	2 289 171	2 418 680
	Onderhoud gebouw	421 631	505 000	482 000	494 656
	Energie (elektriciteit)	36 980	93 316	114 393	64 581
	<i>Subtotaal huisvesting</i>	<i>2 590 134</i>	<i>2 751 930</i>	<i>2 885 564</i>	<i>2 977 917</i>
Voertuigenpark	Investering	60 000	100 000	0	0
	Onderhoud	12 526	12 785	12 241	12 707
	Brandstof	56 114	64 764	65 689	67 959
	<i>Subtotaal voertuigenpark</i>	<i>128 640</i>	<i>177 549</i>	<i>77 930</i>	<i>80 666</i>
Materiaal	Lokale aankopen (investering)	46 206	43 688	46 872	43 727
	Aankopen (verbruiksmiddelen)	69 030	43 268	60 000	45 111
	Fotokopies (aankoop & onderhoud)	3718	5906	1891	2515
	Informatica (investering)	46 887	36 796	49 761	26 675
<i>Subtotaal materiaal</i>	<i>165 841</i>	<i>129 658</i>	<i>158 524</i>	<i>118 028</i>	
Communicatie	Telefoon en fax (vaste lijnen)	36 980	48 124	50 073	64 780
	Internet	6741	7326	8100	9659
	<i>Subtotaal Communicatie</i>	<i>43 721</i>	<i>55 450</i>	<i>58 173</i>	<i>74 439</i>
Andere	Reiskosten	56 131	62 824	44 437	45 649
	Representatie CGPP	1350	1350	1200	1350

	Subtotaal andere	57 481	64 174	45 637	46 999
Ten voordele alle FGP	Investering ICT RCCU en FCCU	531 000	410 805	413 869	311 018
	Toegang economische databank	94 380	94 380	94 380	0
	EcoFin-bibliotheek	39 194	39 162	35 822	27 968
	Subtotaal ten voordele van alle FGP	664 574	544 347	562 071	338 986
Totaal		17 986 411	18 655 527	19 536 217	19 610 211

In 2013 werd in het totaal 19 610 211 uitgegeven of 73 994 euro meer dan in het jaar 2012 (een stijging met 0,38%). De personeelskost steeg in het totaal met 174 798 euro (of 1,11%) wat voornamelijk te wijten was aan een forse stijging in het aantal overuren (indien het personeel beschikbaar voor de opdrachten vermindert, is het niet onlogisch dat men door extra te werken alsnog de dienstverlening op peil tracht te houden). Daarna was het de huisvesting die in het totaal 92 353 euro meer kostte (een stijging met 3,20% in vergelijking met 2012). Let wel: de huisvesting is ook voor de directie Technische en Wetenschappelijke politie (DJT), maar de directie DJF neemt het gebouwenbeheer waar voor de twee directies samen.

Er werd fors minder geïnvesteerd in ICT (voor de RCCU's en de FCCU) en de openbare aanbesteding voor de toegang tot een databank met economische gegevens, waardoor er 223 085 euro minder op de post 'ten voordele van alle FGP's' werd geboekt (een daling met 39,69%) alsook was er een daling op de post materiaal met een daling van 40 496 euro (daling met 25,50%). In de jaren 2012 en 2013 werd er nogmaals geen enkele investering in het wagenpark van DJF gedaan.

4.2. Budget FCCU

4.2.1. Investering in technologie en informatica

In 2013 heeft de Federale gerechtelijke politie (DGJ) een budget van € 500 000 ter beschikking gesteld van de *Federal Computer Crime Unit* (FCCU) voor de aankoop van specifiek forensisch ICT-onderzoeksmateriaal voor de CCU's (Regionale Computer Crime Units en FCCU).

Van dit budget werd slechts 311 000 euro gebruikt. De rest van het toebedeelde bedrag werd - in het kader van de algemene besparingsmaatregelen - geblokkeerd door een beslissing van de inspecteur-generaal van financiën en de regering.

De Directie economische en financiële criminaliteit had in 2013 zeven openbare aanbestedingen lopende, waarvan vier opgestart in 2013. Deze aanbestedingen verlopen via de dienst FCCU en in samenwerking met de dienst beleidstechnische ondersteuning van DGJ. Daarbovenop werden twee markten uitgevoerd via de Federale Opdrachtcentrale (FOR).

De investeringen voor het jaar 2013 beperkten zich tot de hernieuwing van bestaande licenties en aankoop van het strikt noodzakelijke materiaal, voornamelijk voor de uitrusting van nieuw aangeworven CCU-leden, waardoor alle CCU-leden voorzien zijn van een toren en laptop. Daarnaast werden enkele kleine aankopen verricht zoals:

- nieuwe batterijen voor de laptops,
- accessoires voor de behandeling van Mac-computer op het terrein en
- netwerkbenodigdheden.

Enkel het materiaal daterend van vóór 2008 werd vervangen, ander ouder materiaal blijft langer dan voorzien in gebruik. De normale termijn van vervanging voor CCU-materiaal is 3 jaar.

4.2.2. Materiële middelen buiten de politiebegroting

De geblokkeerde bestelling van 2011 van gegevensdragers (harde schijven, cd-roms en dvd's) op het budget FOD Justitie werd geleverd in 2013. Deze gegevensdragers (voor ongeveer 200 000 euro) hebben de opslag en bewaring van de door CCU's gemaakte forensische kopieën als doel.

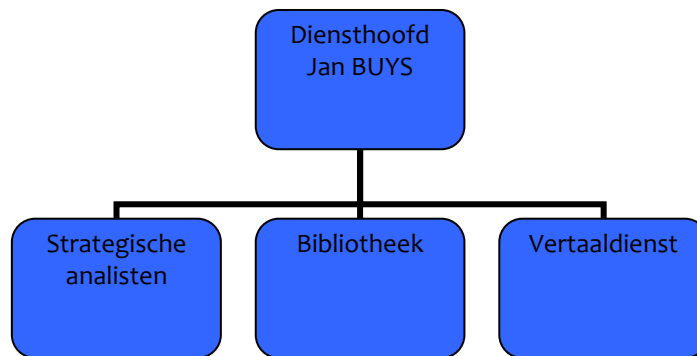
Gezien het hier gaat om gerechtskosten kan er beroep worden gedaan op een budget van FOD Justitie. De forensische kopie maakt immers een bewijsstuk in strafzaken uit. DJF/FCCU geeft vanuit haar knowhow en expertise, technisch advies aan de FOD Justitie wat de aankopen betreft en bovendien beheert deze dienst de voorraad voor de FOD Justitie. Deze samenwerking wordt door beide partijen zeer gewaardeerd en houdt voor beide een meerwaarde in. FCCU hoopt in 2014 een nieuwe bestelling te kunnen plaatsen.

5. De diensten van DJF

5.1. De dienst Beleid & Strategie

5.1.1. Organisatie

De dienst Beleid & Strategie (B&S) werd bij de interne hervorming van DJF op 1 oktober 2011 opgericht. De expertise inzake beleid, strategie en beeldvorming wordt binnen DJF optimaal gebruikt doordat de dienst B&S transversaal door de vier grote fenomeendiensten (CDBC, CDGEFID, FCCU en CDBV) werkt. De dienst bestaat uit drie teams: een team van strategische analisten, een team van vertalers en bovendien is de dienst verantwoordelijk voor de DJF-bibliotheek.

5.1.2. Activiteitsdomein

De dienst Beleid & Strategie is een steundienst. Ze zorgt voor de opvolging van de fenomenen binnen de directie DJF in het algemeen en de prioritaire fenomenen uit het NVP 2012-2015 in het bijzonder. Daarnaast ontwikkelde de dienst – samen met de fenomeendiensten – de programmadossiers in de prioritaire fenomenen. Ze coördineert ook de opvolging van deze programmadossiers. De dienst bouwt verder mee aan het beleid en heeft hiervoor contacten met diverse beleidsniveaus, zowel intern de politie als met externe partners. Ze tracht de expertise binnen de politieorganisatie te detecteren en uit te dragen, onder andere via het “Atrium news” en de studiedagen.

5.1.3. De dienst B&S en enkele realisaties

In 2013 werd de rapportage voor de vier programmadossiers binnen DJF (informatiacriminaliteit, fiscale fraude, sociale fraude en witwassen / ontneming) verder op punt gesteld. Voor de opvolging wordt gebruik gemaakt van een overzichtstabel met kleurencodes en een ondersteunende tekst. Via de tabel is het mogelijk snel de realisaties van DJF voor het NVP 2012-2015 op te volgen. In de tekst kan men dieper ingaan waarom bepaalde operationele doelstellingen niet helemaal worden gehaald.

Daarnaast werd er opnieuw flink in beeldvorming geïnvesteerd. Er werden 6 strategische analyses opgesteld, namelijk:

- Analyse “inkomstenbelastingfraude” (werkjaren 2009-2012);
- Fenomeenanalyse “witwassen van geld” (werkjaren 2008-2012);
- Analyse “private omkoping” (werkjaren 2008-2012);
- Analyse “publieke omkoping” (werkjaren 2010-2012);
- Analyse “informatiacriminaliteit” (werkjaar 2012);
- Analyse “fraude met dienstencheques” (sociale fraude).

Deze analyses werden via een CD-rom verspreid aan alle Dirjud's alsook alle DIRCO's aangezien de optimalisatieplannen aan de DIRCO een belangrijke taak geeft voor de opvolging van het NVP. Het is dus belangrijk dat zij of hij voldoende zicht heeft op de omvang van de fenomenen (zoals ze in de ANG werden geregistreerd).

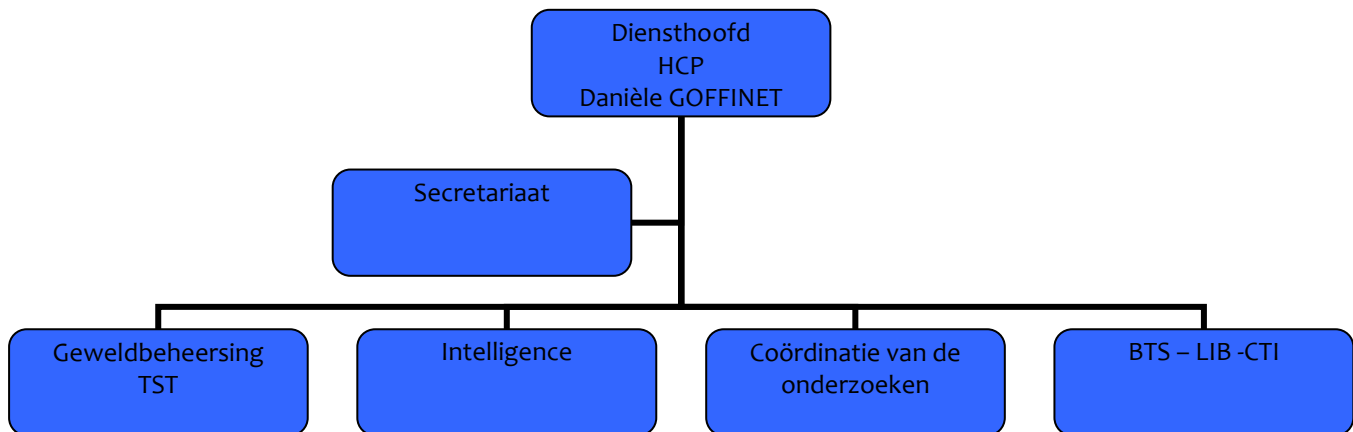
5.2. De dienst C&L

5.2.1. Organisatie

De dienst C&L werd opgericht op 1 oktober 2011 naar aanleiding van de hervorming die binnen DJF werd doorgevoerd. Deze dienst heeft gedeeltelijk de opdrachten van de vroegere dienst FUSE (*Federal Unit Against Swindling and for Economic and Financial documentation*) overgenomen, meer bepaald het beheer van de informatiestroom.

Het fenomeen ‘oplichting zonder Internet’, dat eveneens behoorde tot het takenpakket van FUSE, wordt door de nieuwe dienst C&L echter niet meer opgevolgd.

In 2013 werd de capaciteit van de cel ‘New tech’ om prioriteitsredenen gericht naar de ‘Coördinatie van de onderzoeken’ en ‘Intelligence’.

5.2.2. Activiteitsdomein

De dienst C&L is, onder meer (niet limitatieve opsomming), verantwoordelijk voor het:

- hebben van een informatiepositie in de dossiers;
- verzekeren van de beheerscontrole van de onderzoeksplannen;
- verzekeren van de capaciteitsopvolging;
- organiseren van de ‘debriefings’ van onderzoeken die een belangrijke inzet vergden op het vlak van capaciteit (+ 3000 uren);
- organiseren van de beheerscontrole van de kwaliteitsvolle vassing van gegevens in de ANG;
- verzekeren/opvolgen van het informatiebeheer binnen DJF;
- behandelen van de bankvorderingen;
- opmaken van de permanentielijsten;
- verzekeren van de LIB, BTS en CTI-taken;
- coördineren van de TST-opdrachten (*technical support team*);
- verzekeren van de ondersteuning en het beheer van Salduz- en videoverhoren;
- verzekeren van de operationele coördinatie van (grote) operaties;
- verlenen van advies aan de parketten betreffende toegang tot financiële beroepen;
- verzekeren van een gelijkwaardig researchmanagement tussen alle diensten van DJF;
- opvolgen van de informaticaprojecten;
- organiseren van de archivering van de operationele documentatie ten behoeve van heel DJF.

Het beheer van de informatie werd al door de vroegere dienst FUSE verzorgd en de dienst C&L heeft deze opdracht gewoon overgenomen: C&L beoogt voornamelijk efficiëntie in de vergaring, het beheer en de transmissie van informatie vervat in de gehanteerde politiedocumentatie en dit voor alle fenomenen van de directie DJF. Sinds 2006 heeft zich een omwenteling voorgedaan die in verschillende stappen is verlopen. Wat een pure registratie van politiedocumenten (doorgestuurd door de AIK's op basis van de MFO-3, B42) was, werd omgevormd tot een actiever beheer van de inlichtingen die erin zijn vervat.

Er werd in 2013 bijzondere aandacht besteed aan de verbetering van de kwaliteit van de voeding van de ANG. In het kader van deze doelstelling werd een procedure op punt gesteld met het oog op de controle van de kwaliteit van de gegevens die in de ANG worden ingevoerd.

Naast het beheer van de nationale informatie is de dienst C&L tevens het centrale contactpunt voor de uitwisseling van alle internationale berichten van de directie DJF. Het beheer van de internationale documenten laat een snelle samenwerking van onze centrale directie toe in het kader van de Europese wederzijdse rechtshulp en de internationale politiesamenwerking, waarbij zorg wordt gedragen voor de transmissie van de inlichtingen op nationaal vlak.

Op nationaal vlak beheert C&L de transmissie van gerechtelijke vorderingen gericht aan financiële organismen wanneer de instelling niet is gekend. Er wordt nog steeds nagegaan of een rechtstreekse transmissie van deze vorderingen door de rechercheur via Portal kan worden geautomatiseerd door gebruik te maken van de software 'Profid'. Dit is momenteel in een testfase en wordt gebruikt door verschillende pilotsites waaronder de dienst C&L van DJF. Deze transmissie naar bijna 200 instellingen (banken, verzekeringsmaatschappijen, cash transfers) brengt voor de politie en de financiële instellingen een aanzienlijke werklast met zich mee.

Een project van het actieplan van Staatssecretaris Crombez stelt in deel III, 'Transversale aspecten van de fraudebestrijding', werf 7: Intra- en interdepartementale gegevensuitwisseling en samenwerking' dat het 'centraal aanspreekpunt bankrekeningen' opgericht binnen de schoot van de Nationale Bank van België zou worden opengesteld voor de Federale politie, wat dusver nog niet het geval is.

C&L staat ook in voor de opvolging van de archivering van de operationele dossiers van DJF.

Ten slotte worden de activiteiten van de geweldbeheersing TST en BTS/LIB/CTI ook gecoördineerd binnen de dienst C&L.

5.2.3. De dienst C&L en enkele resultaten

In het licht van de te ontwikkelen processen heeft de dienst C&L zich toegelegd op de problematiek van het rechermanagement. Dit vergt voornamelijk een goede basis en bijgevolg een goed beheer van de informatie, evenals een correcte voeding van de ANG. Een manier om dit te bereiken, is correct gebruik te maken van de instrumenten en een kwaliteitscontrole in te voeren betreffende de voeding van de ANG. De dienst C&L heeft daartoe geïnvesteerd in de interne organisatie van verschillende opleidingen om aldus het personeel van DJF de kans te bieden zo goed mogelijk de middelen te gebruiken die hen ter beschikking worden gesteld. Zo werden voor het personeel van DJF in 2012 al FEEDIS en GES opleidingen georganiseerd die in de loop van 2013 werden verdergezet.

Tijdens het strategische seminarie van DJF in 2013, heeft de Cel Inbeslagnemingen van DJO – het equivalent van het AIK op het niveau van de gedecentraliseerde eenheden – onderlijnd dat de kwaliteit van de informatieverwerking binnen DJF merkbaar was verbeterd. Deze kwaliteit vloeit voort uit een goede samenwerking van onze diensten met onder meer het regelmatig houden van overlegvergaderingen 'Informatieverwerking' tussen de twee diensten en het toepassen van een nieuwe kwaliteitsprocedure voor processen-verbaal. Deze verbeterde kwaliteit van de informatieverwerking werd in 2013 zichtbaar door een stijging met 30% van het aantal ingevoerde pertinente gegevens in de ANG, desondanks het feit dat het algemene aantal processen-verbaal opgesteld door DJF verminderde.

De dienst C&L maakt ook deel uit van verschillende werkgroepen die het rechermanagement moeten optimaliseren. DJF is in dat kader piloot voor de programma's GES, LORI en ITINERA. In het kader van onze deelname aan deze werkgroepen, heeft C&L bijgedragen tot de succesvolle migratie van FEEDIS 2 naar FEEDIS 3.

In 2013 maakten deze toepassingen het voorwerp uit van verdere ontwikkelingen (die moeten worden voortgezet). De nauwe samenwerking tussen CGO, DST en de pilotsites laten toe om bijna dagelijks deze programma's te laten evolueren en bij te sturen naar de behoeftes van het terrein en aldus een betere en snellere samenwerking tussen de verschillende eenheden mogelijk te maken.

Doorheen 2013 werd de archivering gesorteerd, gereorganiseerd en gemoderniseerd, onder meer met het oog op het samenbrengen van de centrale diensten in het RAC maar eveneens om te beantwoorden aan het Koninklijke Besluit van 18 augustus 2010 houdende uitvoering van artikelen 5 en 6 van de Wet van 24 juni 1995 op de archieven.

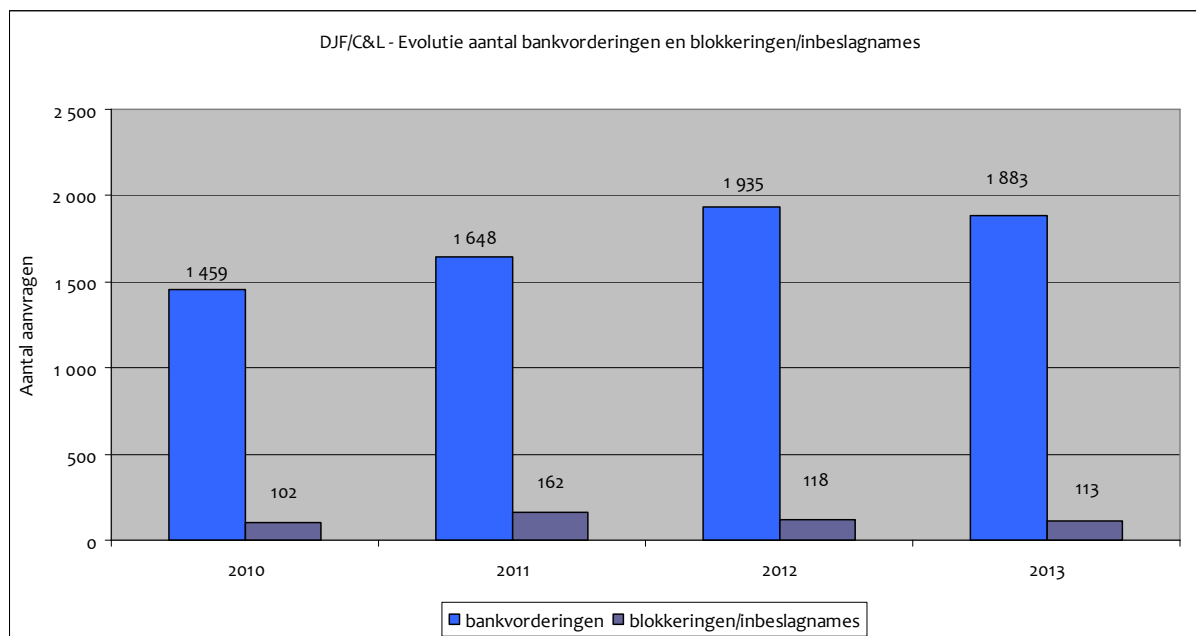
Elke dienst is overgegaan tot een audit en naar aanleiding hiervan werd door DJF een nieuwe sorteertabel opgesteld die werd goedgekeurd door het Algemeen Rijksarchief. In 2013 werden maar liefst 1364 mappen,

106 meter papier en 17,5 GB documenten vernietigd met de toestemming van het Algemeen Rijksarchief. De klassering en inventarisering van de te bewaren documenten zullen in 2014 worden gefinaliseerd. Sinds januari 2013 werd in het kader van het beheer van de archieven overgegaan tot een digitale archivering. De kopieën van de processen-verbaal worden gedigitaliseerd. Eens gescand en gedigitaliseerd, worden deze processen-verbaal bewaard met gebruik van onze middelen voor het beheer van onderzoeken.

Om de opvolging van de aanhoudingen te verbeteren, werd voor DJF beslist om deze te centraliseren en toe te vertrouwen aan C&L.

Wat het gebruik van de radiomiddelen ASTRID betreft, werd in samenwerking met de opleiders van de federale politieschool een opleiding georganiseerd die beantwoordde aan de specificiteiten van DJF. Begin 2013 hebben alle operationele leden van DJF deze opleiding, die al in 2012 van start ging, kunnen volgen.

Bij opsporingsonderzoeken of gerechtelijke onderzoeken moeten vaak bankrekeningen van verdachten worden geïdentificeerd (met het oog op het verkrijgen van historische). In het jaar 2013, werden voor de geïntegreerde politie (Federale en lokale politie) door de dienst C&L (die hier een centraliserende rol vervult) 1883 bankvorderingen doorgestuurd naar de bankinstellingen. Er werden bovendien 113 blokkeringen/inbeslagnames via onze dienst verstuurd. Het dient vermeld dat eind 2013 het 'Profid' programma werd getest in pilotsites. Doordat de rechercheur zijn vorderingen doorstuurt, is het aantal vragen via C&L gestabiliseerd met betrekking tot 2012. In de toekomst zal het aantal vragen dat via C&L wordt gesteld progressief dalen naarmate Profid meer wordt toegepast.

De dienst C&L bestaat twee jaar en op het vlak van de werking kunnen de volgende positieve punten worden aangehaald:

- Verwerking van de informatie (op basis van de MFO-3) voor alle medewerkers van DJF en verbetering van de voeding van de ANG;
- Actief beheer van de informatiestroom die bij DJF binnenkomt (fiche B-42). DJF is bestemming van deze informatie wanneer deze betrekking heeft op EcoFin fenomenen (waaronder witwassen, corruptie, enz.). C&L beheert deze informatie en stelt deze ter beschikking van de diensten van DJF voor de verschillende fenomenen;
- Permanentie DJF;
- Taken van LIB, BTS en CTI;
- Bewustwording van de problemen over de vattening en inventarisatie van de problemen;
- Gespecialiseerde steun van TST aan rechercheurs (55 keer tijdens het jaar);
- Beheer van de ASTRID radio's;

- Oppuntstelling van een meldingssysteem van de inbeslagnemingen van waarden, op vraag van DGJ.

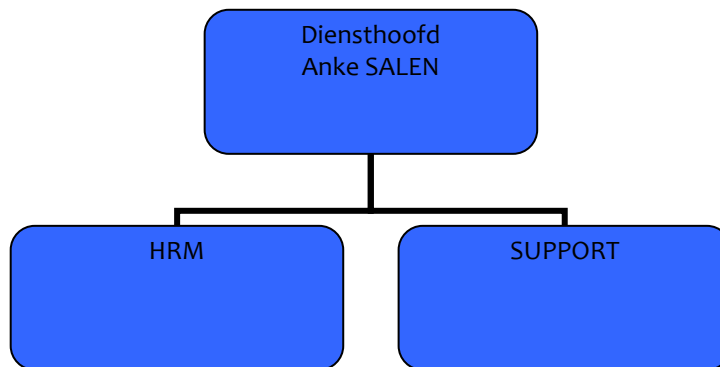
Er is echter nog werk aan de winkel en de volgende punten moeten nog meer worden uitgewerkt:

- *Recherchemanagement*, uitwerking van de beheerscontrole over het bestaan van de doelstellingen van het onderzoek. Door de vermindering van de onderzoekscapaciteiten is er des te meer nood aan een goed uitgebouwd *recherchemanagement*;
- Kwalitatieve versterking van de door de dienst C&L wekelijks georganiseerde operationele vergadering van DJF, waarbij alle operationele componenten van DJF worden samengebracht – meer bepaald de diensten CDGEFID, FCCU, CDBV, CDBC, de BTS/LIB/CTI officieren, de officier van permanentie en een vertegenwoordiger van de Directie;
- Voortzetting van de betere voeding van de ANG (vooral de modi en links tussen de eenheden);
- De organisatie van de debriefings is voor verbetering vatbaar evenals de input in GALOP wat de link tussen de gepresteerde uren en de lopende operaties betreft. Deze input moet betrouwbaarder worden zodat het exacte aantal uren dat aan een dossier wordt besteed beter kan worden bepaald indien een onderzoek al dan niet in aanmerking komt voor een verplichte gestructureerde debriefing met de andere partners.

5.3. De dienst P&O

5.3.1. Organisatie

De dienst Personeel & Organisatie (P&O) werd in 2009 opgericht. Een EFQM-oefening had immers aangetoond dat de centralisatie van een aantal ondersteunende taken inzake het Human Resource Management een meerwaarde konden leveren. In deze dienst zouden eveneens alle logistieke taken worden ondergebracht die betrekking hebben op het beheer en onderhoud van het Atrium-gebouw en haar ‘bewoners’ (een gebouw waarin zowel de directies DJF als DJT, de directie van de Technische en Wetenschappelijke politie, zijn gehuisvest). Deze laatste sectie van dienst P&O draagt de naam “support”. De dienst bestaat voornamelijk uit CALog-personeelsleden onder leiding van een Calog diensthoofd.

5.3.2. Activiteitsdomein

Wat het personeelsbeheer betreft centraliseert de HRM sectie binnen de dienst P&O tal van taken waaronder: het GALOP-beheer, het bijhouden van de personeelsdossiers, het opvolgen van opleidingen en bijhorende attesten, het voorbereiden van mobiliteitsdossiers, tuchtdossiers, dossiers naar aanleiding van herplaatsingen alsook het behandelen van aanvragen voor (operationele of niet-operationele) dienstreizen en de afhandeling van de onkostenstaten die hieraan verbonden zijn. Hoewel veel documenten digitaal beschikbaar zijn, vertegenwoordigt de afhandeling van deze administratieve verplichtingen nog steeds een hele paperflow. De validatie door de dienstchef en/of de ordonnateur vragen immers nog steeds een fysieke handtekening en datering.

De sectie support neemt het facility-management waar binnen het Atrium voor zowel de directie DJF als DJT. Aangezien beide directies het Atrium-gebouw in 2014 verlaten en omdat het gebouw door de private eigenaar een totaal nieuwe bestemming zal worden gegeven, werden geen nieuwe of belangrijke investeringen meer gedaan. Wel werd er in het jaar 2013 door de sectie support veel geïnvesteerd in het opvolgen van de veelvuldige (en vaak dringende) herstellingen. Sommige systemen en installaties bleken

echt aan vervanging toe te zijn (zoals bijvoorbeeld de verwarmingsinstallatie op de vierde verdieping), maar gezien de bevestiging van het tijdelijke karakter van de huidige situatie, zou de investering met belastinggeld niet te verantwoorden zijn en werden alle aanvragen op hogere niveaus ook geweigerd. De sectie Support staat ook in voor het onderhoud van het dienstvoertuigenpark, het bestellen en opvolgen van bestellingen van kantoomateriaal, het beheer van de vergaderzalen, de boekhouding, de opvolging van het schoonmaakpersoneel (dat tot een andere directie behoort) en vele andere logistieke taken die de operationaliteit van de diensten ondersteunt. Daarnaast was 2013 uiteraard het jaar waarin al een pak voorbereidingen voor de verhuis plaatsvonden.

5.3.3. De dienst P&O en enkele resultaten

Het jaar 2013 was het jaar waarin de garage van het Atrium, die gedurende jaren een verzamelplaats was geworden van bouw materiaal, gedeclasseerd bureelmateriaal, afval allerhande, papier, etc. een metamorfose onderging: alles werd zo goed mogelijk gesorteerd, geëvacueerd en gepoetst waardoor ook een aantal parkeerplaatsen konden worden vrijgemaakt.

Met de nakende verhuizing voor ogen werd ook een concrete samenwerking opgestart tussen de dienst P&O, de andere diensten van DJF en de diensten van het rijksarchief met als doel een massa documenten en dossiers die zich over heel het gebouw bevonden te archiveren. In een periode waarin de effectieven op de werkvloer gestaag verminderden, was een dergelijke inspanning vanuit alle diensten niet altijd even evident. Maar dankzij het partnerschap met de diensten van het rijksarchief, wiens expertise ten eerste werd gewaardeerd, slaagde men alsnog in de opzet. Het spreekt voor zich dat deze inspanningen in de toekomst zullen moeten worden verder gezet, hoewel de digitalisering het begrip 'archiveren' een hele nieuwe invulling geeft.

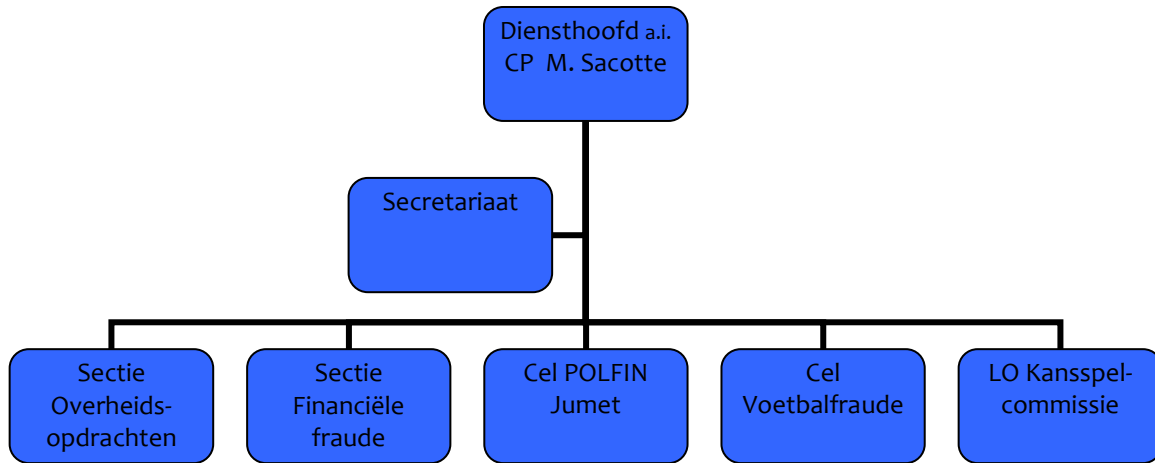
Inzake HRM werd het gebruik van GALOP zoals voorspeld steeds belangrijker. Zo werden o.m. aanvragen voor het tijdelijke thuiswerk digitaal, werd er meer aandacht besteed aan het nauwkeuriger invullen van agenda's, werden er meer controles uitgevoerd en werd het systeem ook vaker ingezet bij analyses die verband houden met personeelszaken, overuren, vergoedingen, etc.

5.4. De dienst CDBC

5.4.1. Organisatie

De Centrale Dienst voor de Bestrijding van de Corruptie (CDBC) bestaat uit zes verschillende eenheden, waarbij elke eenheid zijn eigen functionaliteiten heeft en beantwoordt aan een specifieke dienstbehoefte. Deze worden hieronder nader beschreven:

1. De sectie 'Financiële fraude' behandelt corruptie- en fraudedossiers die aan de dienst worden toegewezen, in het bijzonder subsidiefraude.
2. De sectie 'Overheidsopdrachten' houdt zich bezig met dossiers betreffende fraude in overheidsopdrachten.
3. De speciale onderzoekscel legt zich toe op politiek/financiële onderzoeken in de streek van Charleroi/Mons, genaamde POLFIN Jumet.
4. De 'Voetbalcel' is belast met de strijd tegen de fraude in deze sporttak.
5. De verbindingsofficieren bij de Kansspelcommissie zijn verantwoordelijk voor de coördinatie van onderzoeken en uitwisseling van informatie tussen de Commissie en de politie.
6. Het secretariaat is belast met de ondersteuning van het diensthoofd in zijn administratieve- en beheerstaken.

5.4.2. Activiteitsdomeinen

Operationaliteit is de eerste roeping en meest essentiële rol van de CDBC. Dit kan op het eerste zicht raar zijn voor een dienst die deel uitmaakt van een centrale directie. Maar al bij de politiehervorming in 2001 werd uitdrukkelijk gekozen om deze dienst als operationele dienst te houden. Ook in de huidige optimalisatieplannen van de Federale politie gaat de voorkeur uit om de operationaliteit van deze dienst te behouden en zelfs te versterken. Onderzoeken naar omkoopgedrag van overheidsambtenaren zijn immers zeer gevoelig. Dergelijke inbreuken tasten de kern van het overheidsoptreden aan: immers het publieke belang wordt ondergeschikt gemaakt aan persoonlijke verrijking. De burger krijgt voor zijn belastinggeld niet de beste goederen of niet de beste service, integendeel. De onderzoeken trachten deze anomalieën in het overheidsoptreden op te sporen, bloot te leggen en de daders ervan te veroordelen. De gerechtelijke onderzoeken worden door de CDBC op autonome wijze gevoerd, of in ondersteuning van de gedeconcentreerde eenheden van de arrondissementen of eenheden van de lokale politie. De informatie die aldus wordt vergaard, wordt opgenomen in processen-verbaal die worden doorgestuurd naar het Openbaar ministerie of de onderzoeksrechter.

De dienst CDBC beschikt over de volgende bevoegdheden:

- het opsporen en het verlenen van ondersteuning bij de opsporing van misdaden en ernstige en/of complexe wanbedrijven betreffende openbare omkoping (in de ruime zin);
- het opsporen en het verlenen van ondersteuning bij de opsporing van misdaden en ernstige en/of complexe wanbedrijven betreffende private omkoping;
- het opsporen en het verlenen van ondersteuning bij de opsporing van inbreuken op de wetgeving inzake overheidsopdrachten;
- het opsporen en het verlenen van ondersteuning bij de opsporing van misdrijven betreffende de wetgeving inzake overheidssubsidies;
- het opsporen en het verlenen van ondersteuning bij de opsporing van misdaden en wanbedrijven met betrekking tot de openbare omkoping in de instellingen van de Europese Gemeenschap en de inbreuken op de regelgeving inzake Europese subsidies;
- het uitvoeren van onderzoeken die de politieke opinie kunnen beroeren omwille van de persoon van de verdachten;
- het uitvoeren van strategische opdrachten zoals de opvolging van het NVP en onderzoek en ontwikkeling betreffende de eigen fenomenen en hun opvolging.

5.4.3. CDBC in 2013

CDBC heeft een organiek kader van 64 personeelsleden: 61 operationele personeelsleden en 3 CALog-leden. Deze dienst heeft de hoogste leeftijd als gemiddelde leeftijd, namelijk: 50 jaar (een mediane leeftijd van 52) en de meest frequente leeftijd van 54 jaar. Vier personeelsleden zijn in 2013 met rust vertrokken, drie anderen zijn vanuit Polfin Jumet naar de CDBC gekomen, en een laatste heeft de verbindingsofficieren bij de Kansspelcommissie vervoegd. De Nederlandstalige afdeling van de secties 'Financiële fraude' en 'Overheidsopdrachten' blijven met een belangrijk tekort kampen en tellen elk slechts nog negen leden, voor een theoretisch kader van 15 personen.

Er is echter beter nieuws, de beschikbaarheid van het personeel is aanzienlijk verbeterd in 2013 in vergelijking met 2012, vermits minder personeelsleden ziek waren en voor minder lang. Bovendien werden in 2013, volgens het GES (Gestion d'Enquêtes Simples) programma, 83 nieuwe onderzoeken geopend, als volgt verdeeld over de secties:

Sectie	Nieuwe onderzoeken opgestart in 2013	Onderzoeken afgesloten in de loop van 2013	Openstaande onderzoeken ²
Financiële fraude Fr	10	20	17
Financiële fraude NI	12	22	21
Overheidsopdrachten Fr	21	20	29
Overheidsopdrachten NI	17	34	22
Polfin Jumet	22	35	40
Foot	1	5	1
Kansspelcommissie	0	6	0 ³
TOTAAL	83	142	130

Even ter herinnering, het werk dat een onderzoek met zich meebrengt, varieert van dossier tot dossier, en deze werklust heeft ongetwijfeld een invloed op het aantal onderzoeken dat CDBC kan behandelen.

In 2013 werden 791 kantschriften ontvangen, wat een vergelijkbaar cijfer is met het aantal kantschriften in 2012. De nochtans kleine daling (-3%) betekent dat dit het laagste aantal is sinds 2005. Dit gezegd, het werk dat een kantschrift met zich meebrengt, varieert van zaak tot zaak; het aantal kantschriften is dus niet representatief voor de activiteit van de dienst.

De CDBC-onderzoekers stelden in het totaal 3119 aanvankelijke en navolgende processen-verbaal op, wat eveneens min of meer overeenkomt met de resultaten van het vorige jaar, zij het een kleine daling met 2%. Navolgende tabel toont de evolutie over de vier voorbije jaren.

DJF/CDBC - Kantschriften & processen-verbaal			
	2011	2012	2013
Aantal ontvangen kantschriften	1057	812	791
(evolutie in vergelijking met jaar x-1)	-	-23%	-3%
Aantal opgestelde processen-verbaal	4701	3192	3119
(evolutie in vergelijking met jaar x-1)	-	-32%	-2%

5.5. De dienst CDGEFID

5.5.1. Organisatie

2013 stond in het teken van de optimalisatie van de politiediensten. De onzekerheid over het voortbestaan van de operationele rol van CDGEFID gaf mede aanleiding tot het vertrek van verschillende personeelsleden. In de laatste versie van het optimalisatieplan werd voorgesteld om een beperkte operationaliteit te behouden, dit omwille van het feit dat *“er nood is aan een dienst wiens specialisatie dient*

² Met inbegrip van de nieuwe onderzoeken die niet werden afgesloten in 2013.

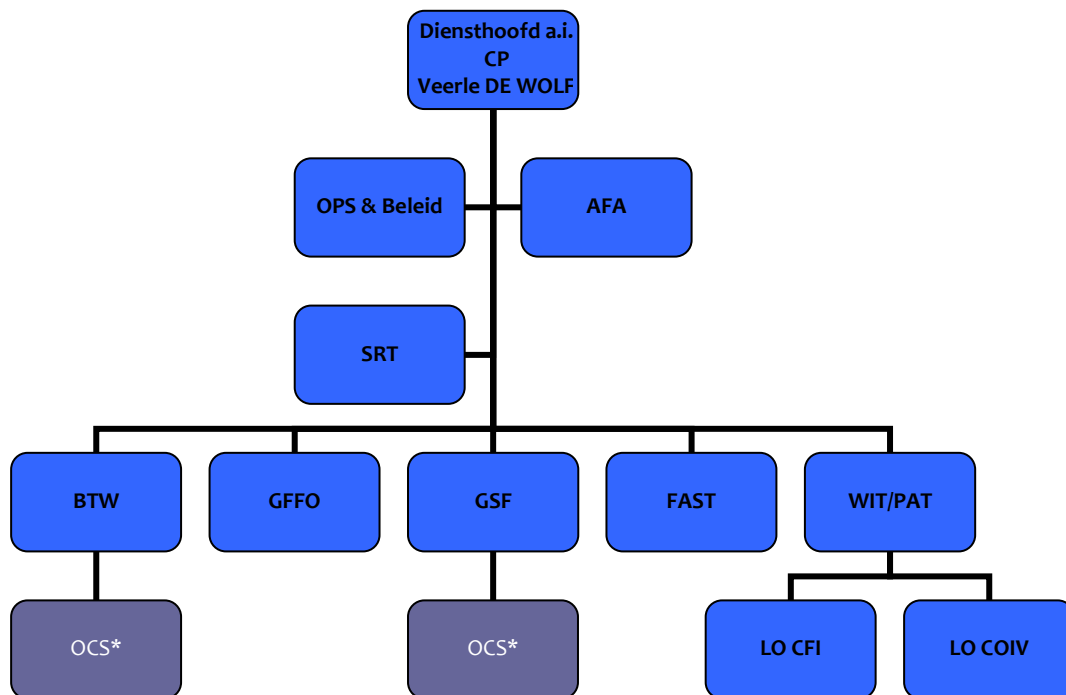
³ Op dit ogenblik genereert GES geen enkel openstaand dossier van de Kansspelcommissie, misschien te wijten aan een vertraging in de codering.

opgevoerd om bepaalde onderzoeken met de nodige gespecialiseerde expertise te kunnen voeren of om ondersteuning te kunnen bieden aan de onderzoeken in de arrondissementen”⁴. Toch zal CDGEFID zich moeten heroriënteren, omdat de rol van de gedeconcentreerde directies (door de schaalvergroting) zal worden versterkt en er op het vlak van ecofin-criminaliteit op het niveau van de Hoven van Beroep gemengde multidisciplinaire onderzoeksteams (MOTEMS) zullen worden opgericht. Bovendien zal CDGEFID in de nieuwe organisatiestructuur dienen te worden ingebed. Het functioneringsmodel zal moeten worden aangepast aan de nieuwe noden. Deze oefening werd gestart.

Zolang de reglementaire teksten ontbreken, blijft de huidige organisatiestructuur van kracht, waarbij de Centrale Dienst voor de bestrijding van de Georganiseerde Economische en Financiële Delinquentie (CDGEFID) haar rol als centrale dienst én als centrale onderzoekseenheid verder opneemt. De dienst heeft dus opdrachten van coördinatie, steun, conceptie en controle.

Voor de uitvoering van zijn operationele opdrachten beschikt CDGEFID over vijf afzonderlijke operationele secties, meer bepaald:

- de sectie witwassen & patrimonium (WIT/PAT),
- de sectie georganiseerde BTW-fraude (BTW),
- de sectie georganiseerde fiscale fraude (GFFO),
- de sectie ernstige en georganiseerde sociale fraude (GSF) en
- het Fugitive and Asset Search Team (FAST).

* Deze gemengde ondersteuningscellen werden door twee protocollen gecreëerd. In elke OCS-cel zijn politiemensen aanwezig, maar deze cellen maken geen deel uit van DJF, hoewel ze in hetzelfde gebouw zijn gehuisvest.

Voor het voeren van onderzoeken (autonoom of in steun) wordt de gespecialiseerde onderzoekscapaciteit van CDGEFID versterkt met fiscale ambtenaren, ter beschikking gesteld door de FOD Financiën. Deze fiscalisten verkrijgen hiertoe de bevoegdheid van ‘officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Konings’, hetgeen hen toelaat volwaardig mee te werken aan strafonderzoeken. Zij zijn afkomstig van zowel de Bijzondere Belastinginspectie (BBI), de btw-administratie als de administratie der Douane en Accijnzen.

⁴ “Optimaliseringsplan politiediensten”; Website Minister van Binnenlandse Zaken (<http://www.milquet.belgium.be/nl>); Nieuws 28/11/2013; pg. 38-39

Zeer uniek is de aanwezigheid van 2 gemengde ondersteuningscellen. Enerzijds is er de *gemengde ondersteuningscel btw-fraude* (OCS BTW) die door middel van *data mining* en *data matching* van de btw-aangiften fraudeconstructies vroegtijdig kan opsporen en daardoor het nadeel voor de overheid aanzienlijk kan beperken. Eens de fraude gedetecteerd, wordt het onderzoek ofwel door de FOD Financiën gevoerd (in circa 2/3 van de gevallen) ofwel naar het openbaar ministerie doorverwezen voor onderzoek door de politiediensten (ongeveer 1/3 van de gevallen).

Anderzijds is er de *gemengde ondersteuningscel ernstige en georganiseerde sociale fraude* (OCS GSF) die bestaat uit inspecteurs van de 4 verschillende sociale inspectiediensten. Meer bepaald gaat het om de 'Sociale Inspectie' van de FOD Sociale Zekerheid, het 'Toezicht op de Sociale Wetten' van de FOD WASO, de 'Inspectie' van de RSZ en de 'Directie Handhavingsbeleid' van de RVA. Op een gelijkaardige manier als de OCS BTW brengt ze gegevens van verschillende databanken samen om fraudemechanismen vroegtijdig op te sporen. Na een evaluatie van de werking van deze cel werd in 2013 beslist hun rol anders in te vullen. Er zal een verschuiving zijn van detectie naar technische bijstand in concrete dossiers.

Ook aan de ketenwerking wordt veel aandacht besteed. Vanuit CDGEFID worden verbindingsofficieren ter beschikking gesteld bij het *Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring* (COIV, het Belgische *Asset Recovery Office*) en de *Cel voor Financiële Informatieverwerking* (CFI, de Belgische *Financial Intelligence Unit*). Zij staan ten dienste van de gehele politie.

De opdracht van het *Fugitive and Asset Search Team* (FAST) bestaat erin voortvluchtige veroordeelden (en hun vermogens) op te sporen en te arresteren. De werkzaamheden van deze dienst vinden m.a.w. plaats in de fase van de strafuitvoering.

Om een beeld te krijgen van de fenomenen en deze zo goed mogelijk op te volgen, worden de secties binnen CDGEFID ondersteund door de strategische analisten van de dienst *Beleid en Strategie* (B&S).

5.5.2. Activiteitsdomeinen

Wit/Pat:

De vierde evaluatie van België door de *Financial Action Task Force* (FATF) heeft in 2013 een aanzienlijke werklast met zich meegebracht, een last die ook in 2014 nog zal wegen. Uit deze evaluatie volgt een internationale beoordeling van de algemene doeltreffendheid van het nationale stelsel ter bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme. In februari 2012 werden bovendien de aanbevelingen van de FATF herzien en het is dan ook belangrijk dat België voldoet aan de doelstellingen die daaruit voortkomen. De CFI coördineert de evaluatie, maar er worden bijdragen verwacht van alle betrokken partijen (publiek én privé) in het preventieve en repressieve stelsel ter bestrijding van witwassen en financiering van terrorisme. Er moet ondermeer een nationale risico- en dreigingsanalyse worden opgesteld. Het luik politie werd reeds afgerond. Het bij KB van 23 juli 2013 opgerichte 'College witwassen' is eveneens een gevolg van de FATF-aanbevelingen. In dit college zetelen vertegenwoordigers van de CFI, het College van procureurs-generaal, de FOD's Financiën, Economie en Justitie, de NBB, de FSMA en natuurlijk ook van de politie.

België heeft in 2013 en beoogt in 2014 verschillende wetswijzigingen door te voeren inzake de bestrijding van witwassen en fiscale en sociale fraude.

- Op 1 januari 2014 werd de beperking op cashbetalingen (art. 20-21 Preventieve Witwaswet) verlaagd van 5000 naar 3000 euro. Bovendien geldt de beperking niet enkel meer voor de verkopen door handelaars, maar werden de aankopen door handelaars van edele metalen eveneens opgenomen. In de vastgoedsector geldt sinds 2014 een volledig verbod op cashbetalingen. Reden voor deze verstrakking ligt in het feit dat cash het enige betaalinstrument is dat de anonimiteit van de transacties ten volle waarborgt; het risico op het gebruik ervan in het witwasproces moet worden beperkt.
- In de preventieve witwaswet werd de drempel voor de meldplicht van fiscale fraude verlaagd van 'ernstige en georganiseerde fiscale fraude' naar 'ernstige fraude, al dan niet georganiseerd'. Hiermee worden de nieuwe internationale normen van de FATF gevolgd. Door de meldingsplicht te verruimen zal er meer ernstige fiscale fraude in het vizier van de CFI komen en stijgt de pakkans voor ernstige fiscale fraudeurs.
- In 2013 werden de voorbereidingen opgestart om het KB van 5 oktober 2006 houdende maatregelen ter controle van het grensoverschrijdend verkeer van liquide middelen te wijzigen. De voornaamste verandering is dat personen die niet voldoen aan de aangifteplicht wanneer zij liquide middelen ter

waarde van meer dan 10000 euro naar of uit de EU vervoeren voortaan met een douane-overtreding zullen worden bestraft. Het resultaat hiervan was het KB van 26 januari 2014.

- Het wetsontwerp (Kamer 2013-2014, 2934) tot invoering van een Strafvuiteringsonderzoek (SUO) voorziet in een wettelijke basis voor opsporingshandelingen in de fase van de tenuitvoerlegging van veroordelingen tot verbeurdverklaring, geldboete of gerechtskosten. De invordering van patrimoniale straffen is en blijft de bevoegdheid van de ontvangers van domeinen en penale boeten van de FOD Financiën. Wanneer een veroordeelde zich insolvent / onvermogen maakt, kan een SUO worden opgestart om de aan de strafuitvoering onttrokken vermogensbestanddelen te lokaliseren en in beslag te nemen. Het SUO wordt geleid door het OM of het COIV en de politie kan worden gevorderd om alle voor het SUO noodzakelijke uitvoeringshandelingen te stellen.
- Datzelfde wetsontwerp voorziet ook in de invoering van een beslag per equivalent bij malafide derden. Het komt immers vaak voor dat criminelen hun vermogensbestanddelen overdragen naar derden (zich insolvent maken), dit natuurlijk om de ontneming te verhinderen. Derdenbeslag is mogelijk wanneer er voldoende ernstige en concrete aanwijzingen zijn en de derde wist of moest weten dat vermogensbestanddelen naar hem/haar werden overgedragen met het doel de tenuitvoerlegging te verhinderen. Dit ligt in lijn met het voorstel voor een nieuwe Europese richtlijn inzake ontneming, COM(2012)85.
- Met de wet van 14 april 2011 werd het fiscaal bankgeheim (art. 318 – 322, §2 WIB) opgeheven en de Nationale Bank aangesteld als centraal aanspreekpunt (CAP). Het uitvoeringsbesluit dateert van 17 juli 2013. Elke bank-, wissel-, krediet- en spaarinstelling moet de identiteit van zijn cliënten en de door hen aangehouden financiële producten aan het CAP meedelen. Dit CAP kan door fiscale ambtenaren geraadpleegd worden in het geval er aanwijzingen van belastingontduiking zijn en er vermoedens zijn dat de belastingplichtige gegevens over financiële producten verborgen houdt. De politie had initieel, voor het uitvoeren van bankvorderingen, graag toegang gehad tot dit CAP. In de praktijk moeten de banken evenwel de gegevens over hun cliënten slechts één maal per jaar aan de NBB melden, waardoor de databank weinig meerwaarde oplevert in gerechtelijke dossiers. Wil men up-to-date gegevens bekomen, zal toch elke bank nog individueel moeten worden bevestigd (zeker noodzakelijk voor een inbeslagname).

Op 13 maart 2013 werd de Nederlandstalige PLUK-dag georganiseerd in de FGP Gent en op 16 april 2013 de Franstalige tegenhanger '*Journée récupération des patrimoines illicites*' in de FGP Luik. Dat ook de FGP's Dendermonde en Gent een themadag inzake buitgerichte recherche organiseerden (respectievelijk op 12 september 2013 en op 20 en 21 november 2013) bewijst dat het thema ontneming hot is.

De jaarlijkse DJF-studiedag stond dit jaar in het teken van ontneming. Op 22 oktober 2013 werd '*Follow the Money the sequel*' georganiseerd. Ook deze editie kende grote interesse. Er waren 314 deelnemers (politie, advocatuur, magistratuur). Er werd ondermeer door de Staatssecretaris voor de strijd tegen de sociale en fiscale fraude, de heer Crombez, dieper ingegaan op de nieuwe wetsontwikkelingen inzake de financiële aanpak van georganiseerde criminaliteit. De ontnemings(pluk)magistraat van Antwerpen lichtte de verruimde verbeurdverklaring (43quater Sw) toe aan de hand van een concreet dossier. Ook werden de ontwikkelingen op het vlak van nieuwe betaalmethodes in kaart gebracht en werden de gevaren en uitdagingen die zij met zich meebrengen toegelicht. Dit gebeurde enerzijds door een officier van de Nationale Politie Nederland en anderzijds door een vertegenwoordiger van Bpost. Andere prominente sprekers waren professor Michel Maus, magistraat Michel Claise, Thierry Freyne (directeur COIV) en Carlo Van Heuckelom (Europol).

In 2013 werden alle voorbereidingen getroffen voor een samenwerkingsprotocol tussen DJF en de Algemene Directie Controle en Bemiddeling (ADCB) van de FOD Economie. Het protocol werd uiteindelijk op 22 januari 2014 ondertekend en heeft betrekking op de bestrijding van het witwassen. De preventieve witwaswet kent aan de FOD Economie (ADCB) verschillende bevoegdheden toe op het vlak van de beperking op de betalingen in contanten en het toezicht op bepaalde sectoren (consumentenkrediet, kredietkaarten, leasing, vastgoed en diamanthandel). De ADCB ziet er op toe dat deze sectoren hun witwasverplichtingen nakomen. Wat de beperking op cashbetalingen betreft, heeft de ADCB ondermeer controles gevoerd in de sectoren van de pleziervaartuigen, moto's, wagens, goudhandelaars en bouwondernemingen. Het samenwerkingsakkoord voorziet in de uitwisseling van bepaalde informatie tussen de twee diensten.

CDGEFID is ook verantwoordelijk voor de opvolging van het fenomeen van de fiscale fraude. Dit omvat zowel de btw-fraude als de inkomstenbelastingfraude. In 2013 was er de verdere implementatie van de wet van 20 september 2012 tot instelling van het '**Una Via**'-principe in de vervolging van overtredingen van de

fiscale wetgeving waarmee werd afgestapt van de dubbele vervolging van fiscale misdrijven (misdrijven die zowel via administratieve als strafrechtelijke weg werden gestraft). Het subsidiariteitsprincipe wordt versterkt, wat betekent dat de fiscale administraties in de eerste plaats bevoegd zijn voor de aanpak van overtredingen van de fiscale wetgeving. In gevallen van ernstige en/of georganiseerde fiscale fraude kan evenwel de gerechtelijke procedure worden gekozen en zal het openbaar ministerie vervolging instellen. Alle inbreuken op de fiscale wetten die worden gepleegd met bedrieglijk opzet of met het oogmerk te schaden zijn ook strafrechtelijke misdrijven. De keuze voor de gerechtelijke weg heeft nu tot gevolg dat de opeisbaarheid van de belastingverhoging en van fiscale geldboetes geschorst wordt (enkel de ontdoken belastingen, rechten of taksen zullen door de fiscale administraties worden ingevorderd). De aanhangigmaking bij de rechtbank maakt ze definitief niet opeisbaar. Er werd met de Una-Via wet in de mogelijkheid van overleg voorzien tussen het OM en de fiscale administratie (art. 29, 3^e lid Sv.) om de keuze voor de te bewandelen weg te coördineren. De politie kan eveneens uitgenodigd worden tot dit overleg. Uit een bevraging in het kader van het programmadosier fiscale fraude van de FGP's begin juli 2013 bleek echter dat slechts in heel weinig arrondissementen reeds structurele afspraken werden gemaakt. Wanneer er overleg wordt georganiseerd, blijkt ook dat de politiediensten niet systematisch worden betrokken.

BTW:

In de periode 2012-2013 werd trouwens een nieuwe typologie btw-fraude ontdekt, met name de teruggavefraude. Uit een dossier bleek dat een groep van zeven vennootschappen, beheerd door dezelfde personen, een georganiseerde btw-fraude had opgezet. Elke maand werden btw-aangiftes gedaan, waaruit bleek dat in België goederen werden aangekocht en dat deze goederen later aan intracommunautaire afnemers werden doorverkocht. Deze aankopen met btw, gevolgd door het verkopen zonder btw hadden voor gevolg dat belangrijke bedragen aan btw werden teruggevorderd. Er waren echter geen werkelijke activiteiten en de btw-aangiftes waren gebaseerd op fictieve cijfers. De hele operatie leverde de fraudeurs 4,8 miljoen aan onterechte terugbetalingen op. Een bedrag van 218 000 euro werd geblokkeerd op bankrekeningen van drie van de zeven bedrijven. De teruggavefraude wordt in België beschouwd als een nieuwe typologie en werd ondertussen in de modellen voor automatische detectie opgenomen.

Er dient te worden vastgesteld dat de huidige werking van de ondersteuningscel (OCS) Sociale fraude voorlopig niet tot de verhoopte resultaten heeft geleid. De bedoeling was dat de OCS de dossiers vanuit de sociale administraties met een vermoeden van ernstige en/of georganiseerde sociale fraude verrijkte met bijkomende elementen, op basis waarvan kon worden beslist om de fraudedossiers al dan niet via de gerechtelijke weg af te handelen. Daarnaast zocht de OCS zelf naar fraudegevallen door de databanken van de verschillende sociale inspectiediensten te kruisen. Er werd evenwel vastgesteld dat in dergelijke dossiers meestal al het nodige voorbereidende werk door de sociale administraties werd verricht. Bovendien blijkt het niet eenvoudig om de verschillende databanken te kruisen (en te gebruiken voor analysedoeleinden). De bedoelde heroriëntering is om de OCS meer (administratieve) ondersteuning te laten verlenen in concrete gerechtelijke GSF-dossiers. De sectie GSF en de OCS zullen voortaan samenwerken op basis van de vorderingen vanwege de magistratuur.

5.5.3. Resultaten

De kernopdrachten van CDGEFID als centrale dienst bestaan erin autonome dossiers af te handelen en operationele steun en coördinatie te verlenen aan de gedeconcentreerde gerechtelijke directies.

De onderstaande tabel toont aan dat er de laatste jaren een stijging waar te nemen is, zowel wat het aantal kantschriften betreft als het aantal opgemaakte PV's. De significante stijging tussen 2010 en 2011 is voornamelijk te verklaren door de komst en de activiteiten van het FAST. Het is dan ook logisch dat deze stijging zich niet heeft doorgezet tussen 2011 en 2012.

DJF/CDGEFID - Kantschriften & processen-verbaal					
	2009	2010	2011	2012	2013
Aantal ontvangen kantschriften	385	571	963	1060	1131
(evolutie t.a.v. het voorgaande jaar)		+48%	+68%	+10%	+7%
Aantal opgemaakte processen-verbaal	2182	1898	2842	2902	2971
(evolutie t.a.v. het voorgaande jaar)		-13%	+49%	+2%	+2%

5.6. De dienst FCCU

5.6.1. Organisatie

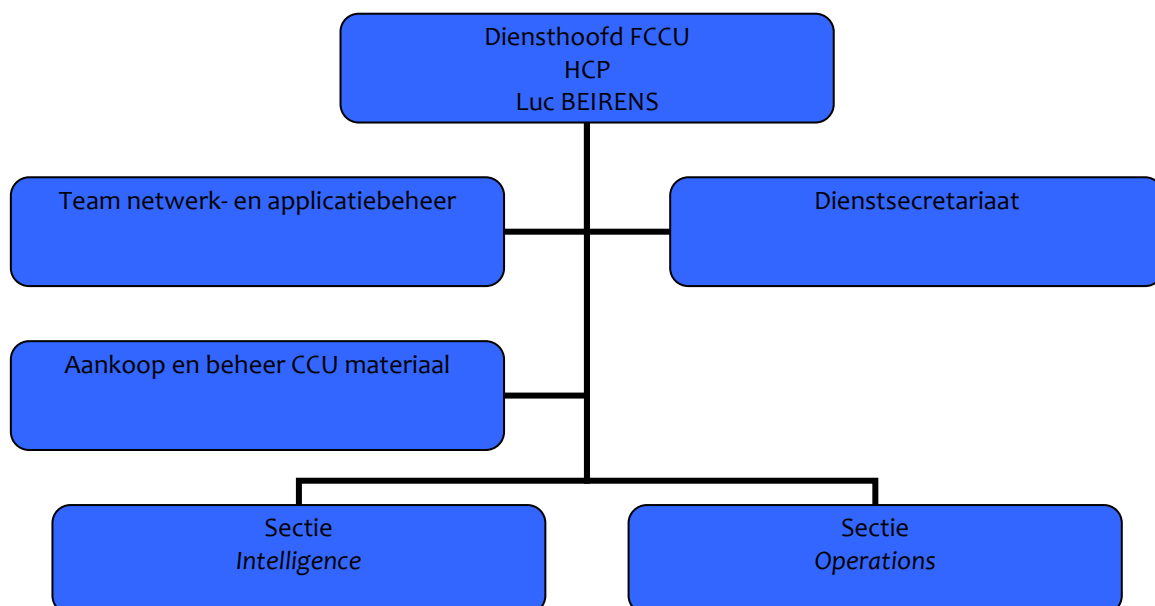
De politiediensten gespecialiseerd in het forensische onderzoek van informatica- en telecommunicatiesystemen enerzijds, en in de strijd tegen cybercrime anderzijds, zijn uitgebouwd op twee niveaus:

- de Regionale *Computer Crime Units* (RCCU's) binnen de gedeconcentreerde gerechtelijke politie (FGP's) en
- de *Federal Computer Crime Unit* (FCCU) op nationaal niveau binnen de directie DJF

De dienst FCCU zelf is onderverdeeld in twee secties:

- de sectie *Operations*
- de sectie *Intelligence*

Rechtstreeks onder het diensthoofd vallen het dienstsecretariaat, het team netwerk- en applicatiebeheer, alsook de aankoop en het beheer van CCU-materiaal.

Eind 2013 werd geëvalueerd hoe een nieuwe structuur de werking van FCCU efficiënter zou kunnen maken. In 2014 zal FCCU evolueren naar het werken in transversale teams, aangepast aan de dagdagelijkse praktijk en nieuwe evoluties in de materie.

5.6.2. Activiteitsdomein

DJF/FCCU pakt – samen met de *Regional Computer Crime Units* (RCCU) – informaticacriminaliteit aan met als doel om ook in de cyberwereld de burgers te beschermen tegen alle vormen van ‘traditionele’ en ‘nieuwe’ criminaliteit.

De dienst FCCU levert gespecialiseerde steun aan centrale opsporingsdiensten zoals de diensten CDBC en CDGEFID, de AIG, het Comité P of aan de RCCU's en dit in het kader van het onderzoek van ICT-systemen bij traditionele vormen van criminaliteit (voornamelijk voor de forensische analyse van ICT-systemen). Ook krijgen de RCCU's steun bij de behandeling van de dossiers informaticacriminaliteit en telecommunicatiefraude.

FCCU beheert ook autonome dossiers in het kader van de aanvallen op kritieke infrastructuren (in overeenstemming met de omzendbrief Col 9/2009 van het College van Procureurs-generaal).

De dienst FCCU fungeert als nationaal en internationaal aanspreekpunt, zowel strategisch als operationeel en gaat in op punctuele vragen met betrekking tot onderzoek en ontwikkeling.

De verworven kennis wordt door de dienst FCCU verspreid tijdens talrijke informatiesessies, die worden georganiseerd in algemene of specifieke politieopleidingen, hogescholen, universiteiten, bedrijfsverenigingen, maar ook voor een groter publiek. Deze sessies beogen op een proactieve manier tips te geven ter voorkoming van misdrijven die behoren tot de fenomenen waarvoor DJF/FCCU verantwoordelijk is.

Ook het verstrekken van opleidingen neemt een groot deel van de capaciteit van FCCU in beslag. In 2013 werd de cursus CCU zowel in het Nederlands als het Frans georganiseerd en nam telkens 8 weken in beslag. Een opleiding NTFS-XWays vond plaats, alsook een opleiding en workshop over IPv6 in samenwerking met het B-centre (Belgian Cybercrime Centre of Excellence for Training, Research & Education). Daarnaast hebben FCCU-leden hun vaste stek in onder andere de gerechtelijke opleidingen aan politiemensen en opleidingen aan magistraten.

Wat intelligence en informatiehuishouding betreft, zorgt de dienst FCCU voor de beeldvorming van de fenomenen informaticacriminaliteit en betaalkaartfraude, in samenwerking met de transversale dienst Beleid & Strategie van DJF.

De dienst FCCU is eveneens het referentiepunt wat de identificatie van Internetgebruikers bij internationale operatoren betreft, zoals o.a. Microsoft, Google en Facebook. In dit verband worden door DJF/FCCU samenwerkingsverbanden uitgewerkt met nationale en internationale partners.

5.6.3. De dienst FCCU en enkele resultaten

De dienst FCCU maakt deel uit van BelNIS (Belgian Network Information Security). Deze werkgroep tekende een Belgische strategie inzake cyber security uit, die eind 2012 werd goedgekeurd. Eind 2013 keurde de Ministerraad de oprichting van het Centrum voor Cyber Security België goed, in uitvoering van de bovenvermelde strategie. Het centrum zal onder andere toezien op de cyberveiligheid in België en deze opvolgen, met inbegrip van het crisisbeheer bij cyberincidenten. Dit centrum wordt dus een belangrijke partner van FCCU.

In 2013 opende FCCU 66 dossiers, waarin verschillende taken werden uitgevoerd. De dienst FCCU heeft 308 gegevensdragers gekopieerd en geanalyseerd voor een totaal van 68 741 Gigabyte. De dossiers hebben een langere verwerkingstijd dan vorige jaren door de teruglopende personeelscapaciteit en de veroudering van het forensische onderzoeksmateriaal.

Gedwongen door de gebeurtenissen is de focus van de activiteit binnen FCCU verschoven van forensische analyse naar de bestrijding van ernstige informaticacriminaliteit.

De beschikbare capaciteit werd voornamelijk ingezet voor de behandeling van complexe en omvangrijke dossiers. Deze betroffen enerzijds aanvallen op kritieke infrastructuren, zoals bijvoorbeeld bij Belgacom en anderzijds fraude met online bankieren.

In dit kader diende het aspect van de malware analyse versterkt te worden.

FCCU engageerde zich in 2013 in twee internationale JIT's (Joint Investigation Teams), en dit in multidisciplinaire samenwerking met CDGEFID. Beide JIT's binden de strijd aan met online banking fraude.

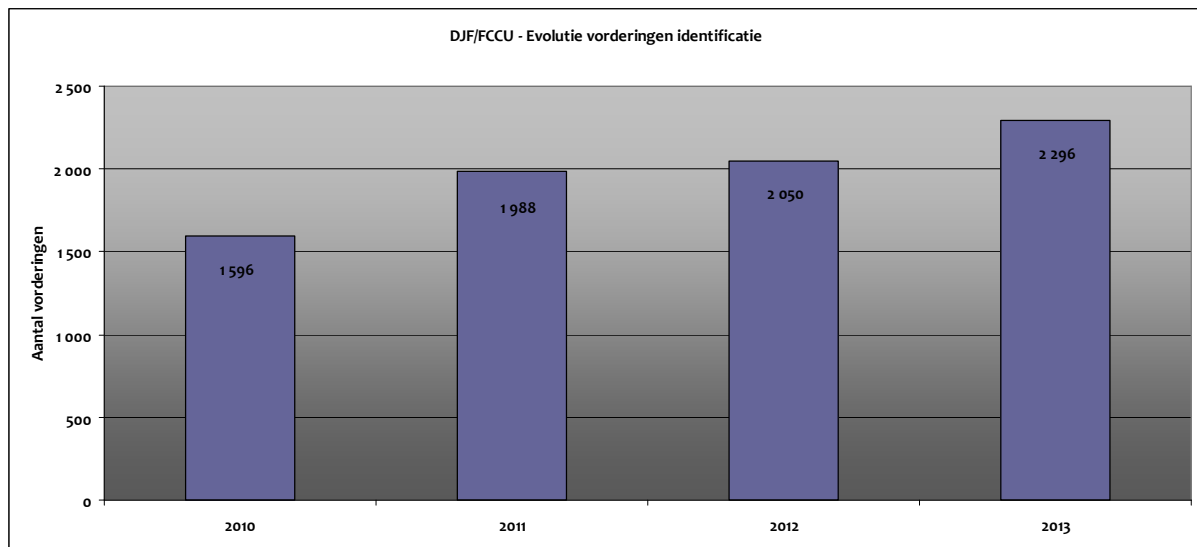
De ene JIT focust zich op het gebruik van malware bij online banking fraude. België is, samen met een aantal andere Europese landen, een internationale bende op het spoor.

De andere JIT is een samenwerking tussen België en Nederland in het kader van phishing bij online banking fraude. Er werd intensief onderzoek verricht door FCCU en de recherche Amsterdam dat leidde tot een vruchtbaar resultaat in 2014 .

De twee JIT-teams werken binnen DJF nauw samen om eventuele linken tussen beide te detecteren.

2013 was voor FCCU meer dan ooit het jaar van de publiek-private samenwerking. Zowel in het kader van bovenstaande beschreven dossiers, als in het kader van het toenemende aantal dossiers APT's (Advanced Persistent Threats, cfr. Fenomeen informaticacriminaliteit) werd uitstekend samengewerkt met internationale politionele contacten, de magistratuur, maar ook met de banksector en security-experten. FCCU verleende ook zijn steun aan de opmaak en lancering van de Belgian cyber security guide van het VBO, ICC Belgium, Ernst & Young en Microsoft, een overzichtelijk en handig document, bestemd voor ondernemingen.

In 2013 heeft de FCCU 2296 aanvragen tot identificatie ontvangen. Deze gingen meer bepaald over de identificatie van gebruikers van e-mailadressen, IP-adressen en pseudoniemen. Wij stellen een stijging met 12% vast van de aanvragen in vergelijking met het voorgaande jaar (zie onderstaande grafiek).

Microsoft (Hotmail) blijft leider wat het aantal uitgevoerde opvragingen betreft, op de tweede en derde plaats komen respectievelijk Google en Facebook. Naast de drie vermelde providers is FCCU ook *single point of contact* voor vorderingen aan Badoo, BlackBerry, eBay, PayPal en Skype (nu ook Microsoft). Verder is FCCU ook het aanspreekpunt voor de vorderingen naar de Belgische operatoren voor het Federaal Parket.

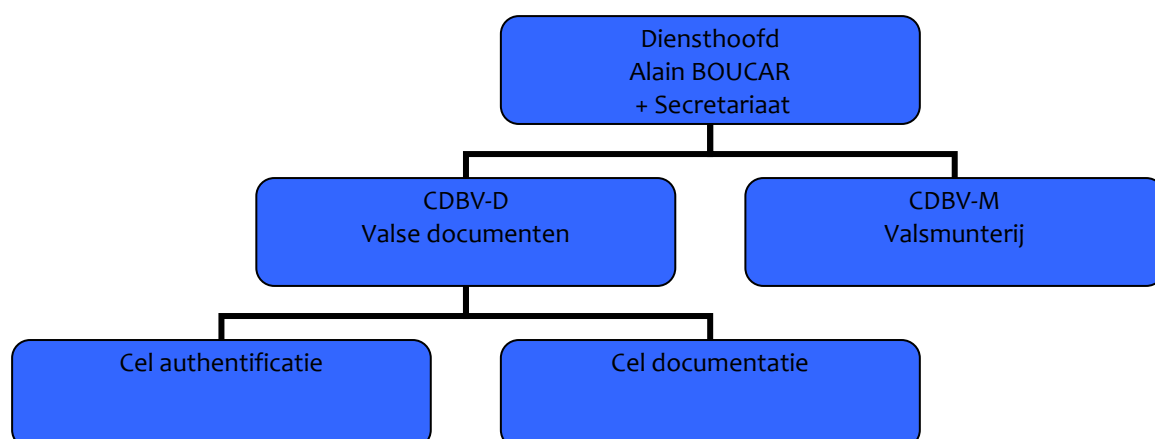
In augustus 2013 publiceerde Facebook zijn eerste zesmaandelijks 'Global Government Requests Report'. Hieruit bleek dat België – in vergelijking met een aantal andere Europese en niet-Europese landen – een groot aantal vorderingen had aangevraagd. Dit toont aan dat de Belgische politie de mogelijkheden die Facebook biedt in het kader van gerechtelijke onderzoeken goed benut en in de dagelijkse praktijk integreert.

5.7. De dienst CDBV

5.7.1. Organisatie

De Centrale Dienst voor de Bestrijding van de Valsheden (CDBV) is samengesteld uit twee secties:

- de sectie 'valsmunterij' (ondergebracht in de gebouwen van de Nationale Bank van België);
- de sectie 'valse documenten'.

5.7.2. Activiteitsdomeinen

De Centrale Dienst voor de Bestrijding van de Valsheden (CDBV):

- is het nationaal en internationaal aanspreek- en steunpunt voor de bestrijding van valse documenten en vals geld;
- ondersteunt het repressieve optreden van de federale en lokale politiediensten op het vlak van valsheden en vervalsingen door het aanbieden van kwaliteitsexpertise en technische bijstand;
- draagt bij tot de preventie van de identiteitsfraude door middel van een analyse van de dreiging;
- helpt, als technisch adviseur, de bevoegde diensten (FOD, enz.) om de beveiliging van hun documenten en hun procedures tot aflevering te verbeteren;
- draagt bij tot het versterken van het vertrouwen van het breder publiek in de eenheidsmunt, de euro, door een efficiënt optreden tegen de valsmunterij;
- neemt een groot deel van de opleiding van de partners op zich (lokale en Federale politie, FOD, gemeentelijke administraties, enz.).

De sectie 'valse documenten' (CDBV-D)

De sectie 'valse documenten' vervult in het bijzonder de volgende opdrachten:

- het verlenen van gespecialiseerde steun op het vlak van de authenticiteit van documenten, onder meer in het kader van OP17 (omwisseling van buitenlandse rijbewijzen) en het project Europa (controle van de documenten voorgelegd bij een aanvraag tot vestiging van een Europese onderdaan);
- het verstrekken van een documentaire ondersteuning ten behoeve van elke politieman via het intranet Portal. Iedereen is vrij om de technische beschrijving te lezen van een waaier aan documenten, om de tendensen op het vlak van valse documenten op te zoeken en om de vereenvoudigde controlefiches te raadplegen die speciaal werden opgesteld als hulpmiddel voor de eerste lijn;
- het verlenen van een statistische, operationele en analytische steun via de gegevensbank van geanalyseerde documenten 'Braingate'.

De sectie 'valsmunterij' (CDBV-M)

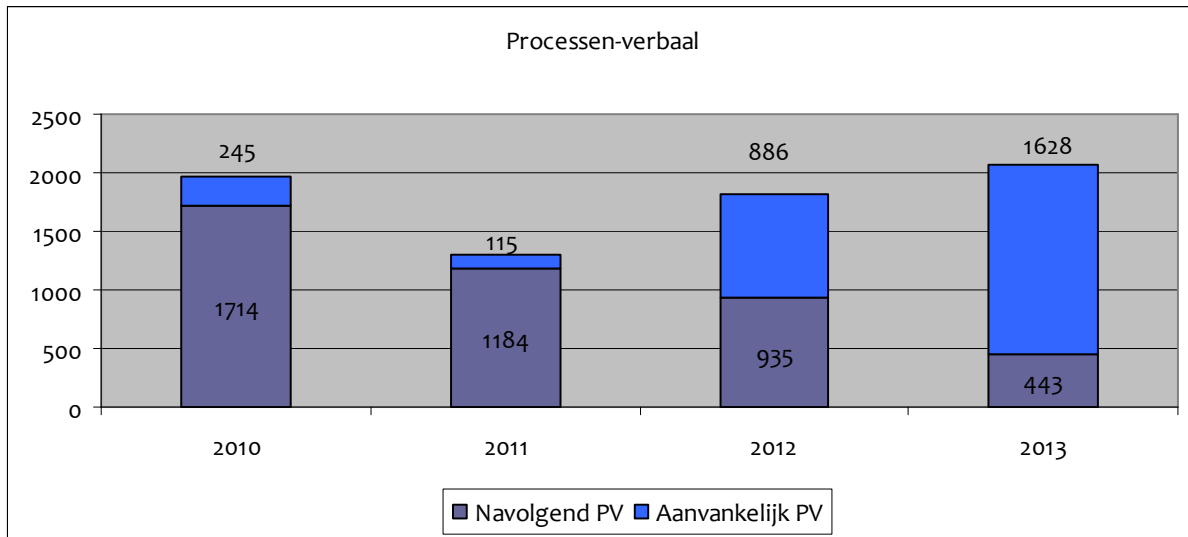
De sectie 'valsmunterij' levert voornamelijk een technische, operationele en strategische steun:

- op technisch en operationeel vlak verleent de CDBV-M ondersteuning aan de eenheden van de federale en lokale politie die optreden in de eerste of tweede lijn in feiten van valsmunterij. Het gaat dan voornamelijk om een technische ondersteuning bij het bepalen van de klasse vervalsing en een operationele steun in de onderzoeken gericht op het ontmantelen van grafische ketens en/of criminele groepen actief in de handel in vals geld;
- op strategisch vlak stelt de CDBV-M zijn expertise ten dienste van de nationale en Europese overheden om beter strijd te voeren tegen de vervalsing van de euro.

5.7.3. De dienst CDBV en enkele resultaten

CDBV-M

In het jaar 2013 werd een merkbare verhoging vastgesteld van het aantal navolgende processen-verbaal (74,12%) die werden opgesteld in het kader van onze corebusiness. Deze verhoging ligt in de lijn met de hoeveelheid vals geld dat in ons land in beslag werd genomen. Daartegenover staat dat het aantal aanvankelijke processen-verbaal een aanzienlijke daling kent (50 %).

CDBV-D

Buiten de Europa-procedure waar een verhoging wordt vastgesteld, is het aantal gecontroleerde documenten stabiel gebleven in vergelijking met 2012.

Er wordt een lichte daling vastgesteld bij het aantal technisch problematische documenten: 2394 in 2013 tegen 2509 in 2012.

Dit kan worden verklaard door de evolutie van de steeds complexer wordende dossiers. De vervalzers bereiken steeds hogere kwaliteitsniveaus en er worden steeds meer onterecht documenten verkregen door misbruik te maken van de procedure. Hierdoor vermindert het aantal geïntercepteerde documenten die technisch werden vervalst of nagemaakt en versterkt des te meer de vaststelling van het CDBV – te weten dat de eerstelijnscontrole niet meer afdoende is.

6. Beleidscyclus en NVP 2012-2015

In 2012 werd het Nationaal Veiligheidsplan voor de komende 4 jaren (2012-2015) gestemd. De hoofddoelstelling is het ‘Samen zorgen voor een veilige en leefbare samenleving’. Het NVP bestaat uit twee delen: in het eerste deel coördineren de ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie het algemene politiebeleid voor de geïntegreerde politie. In dit deel staan onder meer de prioritaire veiligheidsfenomenen opgesomd waaraan de federale en lokale politiediensten hun aandacht zullen besteden. In de materies van DJF gaat het om de informaticacriminaliteit, de fiscale fraude (btw-fraude en inkomstenbelastingfraude) en de sociale fraude. Bij de aanpak van de prioritaire criminaliteitsfenomenen zal bijzondere aandacht worden besteed aan het detecteren van (het witwassen van) illegale verworven vermogensvoordelen en de maximale inbeslagname ervan met het oog op de verbeurdverklaring.

In overeenstemming met artikel 95 van de wet op de geïntegreerde politie werd door de centrale diensten van de Federale gerechtelijke politie een programma per prioritair fenomeen uitgewerkt, waarover we al in het jaarverslag 2012 konden berichten. 2013 was het jaar waarbinnen de gedeconcentreerde directies hun projecten konden uitwerken binnen de voornoemde programmawerking.

Wat de informaticacriminaliteit betreft, blijkt dat in het jaar 2013 vier arrondissementen een project hebben uitgewerkt, namelijk Dendermonde, Hasselt, Turnhout en Veurne. Dit is slechts een beperkt deel van de arrondissementale directies en bovendien ligt de focus van de projecten eerder op het gebruik van ICT als middel voor het plegen van criminele feiten dan wel op de aanpak van de informaticacriminaliteit zelf door het ontwapenen van de cybercriminelen (via de ontmanteling van criminele ICT-infrastructuur). Wat de strategische doelstelling van ‘het verhogen van de weerbaarheid tegen cybercriminelen’ betreft, wordt er door de FGP’s vooral ingezet op het communiceren en uitwisselen van expertise en het patrimoniumbeschermend en buitgericht optreden. Inzake het beschermen van de kritieke ICT-infrastructuur is er geen FGP die een project uitwerkt, maar het is niet onlogisch om dit op nationaal niveau (binnen de FCCU) te organiseren. De FGP’s scoren nog het best op de strategische doelstelling: ‘garanderen van een effectieve bewijsvoering in cyberspace’. In de maand oktober 2013 werd door DGJ een eerste intervisie over de opvolging van het programmadossier georganiseerd. Op het einde van 2013 bleek dat vooral het uitwerken van een handleiding internetinterceptie niet kon worden gerealiseerd (door het

ontbreken van het juridische kader hiertoe). De opvolgingstabel vertoonde echter voor het overgrote deel van de operationele doelstellingen een score 'goed' of 'eerder goed'.

De strijd tegen de fiscale fraude, eveneens een belangrijk item in het regeerakkoord, wordt in het jaar 2013 door zeven arrondissementen, namelijk Dendermonde, Gent, Ieper, Leuven, Mechelen, Namen en Tongeren, naar een project vertaald. Wat het behalen van de financiële doelstellingen betreft, zetten de FGP's vooral in op het snel en kwaliteitsvol behandelen van nieuwe dossiers en hierbij het implementeren van het 'una-via'-beginsel en het in beslag nemen van illegale vermogensvoordelen. Wat het verbeteren van de politionele aanpak betreft, is er vooral aandacht voor het uitwerken en/of herwerken van processen (wat nodig zal zijn met de installatie van de Multidisciplinaire onderzoeksteams (MOTEM) in de hoofdplaatsen van de Hoven van beroep) en soms voor het behouden en overdragen van expertise en ervaring, wat niet onbelangrijk is, gelet op de pensioneringsgolf van een pak Ecofin-medewerkers in de arrondissementale directies (uiteraard laat dit zich ook gevoelen voor andere fenomenen, maar uit de Vitruvius-studie bleek dat de Ecofin-secties extra werden getroffen). Bij de opvolging bleken er toch heel wat indicatoren te zijn die aandacht vroegen aangezien de score 'nog niet goed of minder goed' of zelfs 'niet goed' bedroeg.

Wat de sociale fraude betreft, werden officieel projecten uitgewerkt in zes arrondissementen: Antwerpen, Brugge, Hasselt, Leuven, Namen en Doornik, alhoewel voor twee arrondissementen de projectmatige aanpak noch nieuw, noch bijzonder is uitgewerkt. De aanpak in Hasselt heeft tot doel het maken van een infobrochure 'Hoe een aanvankelijk PV opstellen betreffende zwartwerk?' en het verstrekken van informatiesessies aan de lokale politie (en de andere afdelingen van FGP Hasselt) m.b.t. de aanpak van sociale fraude bij de uitvoering van hun dagelijkse werkzaamheden. In het NVP kan verder worden gelezen: 'Wat betreft de fraude dient gewezen op de prominente rol van andere partners in dit domein. Indien deze, zoals al vermeld, eventueel de meest adequate instantie zijn voor de bestrijding van het fenomeen, dienen ze dan ook hun trekkersrol in dit verband waar te maken'. Dit betekent dan ook dat de politiediensten de informatie die nuttig kan zijn opdat de partners hun functie kunnen waarmaken, moeten kunnen delen. Nochtans is de uitwisseling van informatie van politiediensten naar inspectiediensten nog niet voorzien (in de wet op het politieambt), waardoor de integrale en geïntegreerde aanpak van sociale fraude ernstig wordt gehypothekeerd.

Bij de aanpak van de prioritairere criminaliteitsfenomenen zal volgens het NVP 2012-2015 eveneens bijzondere aandacht worden besteed aan het detecteren van (het witwassen van) illegaal verworven vermogensvoordelen en de maximale inbeslagname ervan met het oog op de verbeurdverklaring. Door DJF werd een programmadosier 'Ontneming van illegale vermogensvoordelen en witwassen' opgesteld. Bovendien werd in de programmadosiers van de andere centrale directies aandacht aan het luik ontneming geschonken binnen de aanpak van hun fenomenen. Op het niveau van de arrondissementen zien we deze aanpak vertaald in projecten voor volgende 11 arrondissementale directies: Antwerpen, Halle-Vilvoorde of Asse, Brussel (grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest), Dendermonde, Gent, Hasselt, Leuven, Mechelen, Turnhout, Bergen en Namen. Bij de evaluatie van het programmadosier kwam vooral naar voor dat er weinig of geen beeldvorming wordt opgesteld inzake de illegale geldstromen (voor één arrondissement of één fenomeen). DJF maakte wel een algemene analyse inzake witwassen, zowel in 2012 als in 2013. In 2013 werd een algemene bevraging inzake ontneming uitgevoerd. De resultaten hiervan zullen in de loop van 2014 verder worden bestudeerd.

Met 2014 en 2015 nog voor de boeg, blijven er echter nog twee werkjaren over om de pijnpunten inzake de realisatie van de strategische en operationele doelstellingen in de Ecofin-fenomenen beter aan te pakken en de werking van de politie op dat vlak te optimaliseren. Op dat vlak zal het opvolgingsinstrument van DJF zeker verder worden gebruikt. Het stond trouwens model voor de opvolging van andere programmadosiers binnen DGJ.

7. Het College voor de strijd tegen de fiscale en de sociale fraude

Het College voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude is het platform bij uitstek voor de Federale gerechtelijke politie in het algemeen en DJF in het bijzonder, om lacunes in de wetgeving inzake fraudebestrijding te signaleren of om voorstellen te formuleren om de strijd tegen de fiscale en sociale fraude te optimaliseren.

Eén van de projecten uit het actieplan 2012-2013 was de installatie van een centraal aanspreekpunt bankrekeningnummers (CAP), waartoe bijvoorbeeld de CFI, het COIV en de Federale politie toegang zouden moeten krijgen. Door de wet van 14 april 2011 houdende diverse bepalingen (B.S. 6 mei 2011) werd in het

artikel 322 van het Wetboek Inkomstenbelastingen, met betrekking tot de onderzoeksmiddelen van de administratie, een paragraaf ingevoegd:

“§ 3. Iedere bank- wissel-, krediet- en spaarinstelling is er toe gehouden om volgende gegevens kenbaar te maken bij een centraal aanspreekpunt dat door de Nationale Bank van België wordt gehouden: de identiteit van de cliënten en de nummers van hun rekeningen en contracten. Wanneer de door de minister aangestelde ambtenaar bedoeld in [...], heeft vastgesteld dat het gevoerde onderzoek bedoeld in [...], één of meer aanwijzingen van belastingontduiking heeft opgeleverd, kan hij de beschikbare gegevens over die belastingplichtige opvragen bij dat centraal aanspreekpunt. De Koning bepaalt de werking van het centraal aanspreekpunt.”

Inmiddels werd het koninklijk besluit van 17 juli 2013 betreffende de werking van het centraal aanspreekpunt gepubliceerd. Eén keer per jaar, ten laatste op 31 maart, delen de onderworpen instellingen de identificatiegegevens van hun cliënten mee, alsook de nummers van hun bankrekeningen en de soorten contracten lopende tijdens het vorige jaar. De gegevens worden in het CAP gedurende acht jaar bewaard. Aangezien de informatie slechts éénmaal per jaar wordt bijgewerkt, zal deze informatie van het CAP niet kunnen vermijden dat er nog steeds bankvorderingen dienen te gebeuren vanuit justitie en politie, bijvoorbeeld in het kader van vermogensonderzoeken.

Een tweede project, waaraan de politie deelneemt, is de strijd tegen het gebruik van cashgelden. Zo heeft de overheid beslist om het gebruik van cash geld te beperken tot maximaal 3000 euro. Het grensoverschrijdend verkeer van cashgelden, met name het vervoer van liquide middelen tussen België en een lidstaat van de Europese Unie of tussen deze lidstaat en België, dient te worden aangegeven (*indien het een drempel overschrijdt*). De aangifte gebeurt bij de diensten van de Administratie van Douane en Accijnzen. Het koninklijk besluit van 26 januari 2014 houdende maatregelen ter controle van het grensoverschrijdend verkeer van liquide middelen (*dat in 2013 werd voorbereid*) maakt het mogelijk dat een inbreuk (*of poging daartoe*) op de aangifteplicht wordt bestraft met een douaneboete. Uiteraard blijft het mogelijk dat – indien er een vermoeden is van het witwassen van gelden – dat de gelden in beslag worden genomen (*in het kader van een witwasonderzoek*).

Ten derde, de veranderingen met de meeste impact zijn vervat in het wetsontwerp van 9 juli 2013 houdende diverse maatregelen betreffende de verbetering van de invordering van de vermogensstraffen en de gerechtskosten in strafzaken, dat aanleiding zal geven tot de wet van 11 februari 2014 (*B.S. 8 april 2014*). Het hoofdstuk 2 van deze wet regelt het strafrechtelijk uitvoeringsonderzoek, "SUO" genaamd. Dit zijn opsporingshandelingen, onder het gezag en leiding van het openbaar ministerie, die strekken tot de opsporing, de identificatie en de inbeslagneming van het vermogen waarop een veroordeling tot betaling van een geldboete, een bijzondere verbeurdverklaring of de gerechtskosten kan worden uitgevoerd. Het SUO geldt zowel ten aanzien van veroordeelde daders als derden, die wetens en willens met de veroordeelde samenwerken om aan de tenuitvoerlegging van vermogensstraffen te ontsnappen.

De magistraat belast met het SUO kan de politiediensten vorderen alle voor het SUO noodzakelijke uitvoeringshandelingen uit te voeren. Het Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring (COIV) kan door de SUO-magistraat worden belast om dergelijk onderzoek in zijn naam te voeren. In dat geval kan een magistraat bij het COIV de politiediensten vorderen. In het kader van het SUO zijn – binnen de wettelijke grenzen – bepaalde onderzoeksmiddelen mogelijk (*zoals: een inbeslagneming, een fouillering, een vordering tot het bekomen van bankgegevens, een vordering tot identificatie van een abonnee of een gewoonlijke gebruiker van een elektronische communicatiedienst of van een gebruikt elektronische communicatiemiddel, een observatie*).

Het hoofdstuk 3 van voornoemde wet van 11 februari 2014 regelt het verruimd beslag bij equivalent, dat het artikel 35ter van het wetboek van Strafvordering vervangt door:

"Art. 35ter. § 1. Ingeval er ernstige en concrete aanwijzingen bestaan dat de verdachte een vermogensvoordeel in de zin van de artikelen 42, 3°, of 43quater, § 2, van het Strafwetboek heeft verkregen, en de zaken die dit vermogensvoordeel vertegenwoordigen als zodanig niet of niet meer in het vermogen van de verdachte dat zich in België bevindt kunnen aangetroffen worden of zich hebben vermengd met wettige goederen, kan het openbaar ministerie beslag leggen op andere zaken die zich in het vermogen van de verdachte bevinden ten belope van het bedrag van de vermoedelijke opbrengst van het misdrijf. In zijn beslissing motiveert het openbaar ministerie de raming van dit bedrag en geeft het aan welke de ernstige en concrete aanwijzingen zijn die de

inbeslagneming rechtvaardigen. Deze gegevens worden opgenomen in het proces-verbaal dat wordt opgemaakt naar aanleiding van de inbeslagneming.

§ 2. Goederen die ingevolge de artikelen 1408 tot 1412bis van het Gerechtelijk Wetboek of ingevolge bijzondere wetten niet vatbaar zijn voor beslag, mogen in geen geval in beslag worden genomen.

§ 3. In geval van beslag op een onroerend goed of een schuldvordering wordt gehandeld overeenkomstig de vormvoorschriften die worden bepaald bij de artikelen 35bis en 37.

§ 4. Het openbaar ministerie kan beslag leggen op andere goederen dan de vermogensvoordelen die toebehoren aan derden, onder de volgende voorwaarden:

1° er zijn voldoende ernstige en concrete aanwijzingen dat de verdachte het goed heeft overgedragen aan de derde of hem de financiële mogelijkheid heeft gegeven om het te verwerven met het kennelijke doel de tenuitvoerlegging van de eventuele bijzondere verbeurdverklaring met betrekking tot een geldsom te verhinderen of in ernstige mate te bemoeilijken;

2° de derde wist of moest redelijkerwijs weten dat het goed hem rechtstreeks of onrechtstreeks was overgedragen door de verdachte, dan wel dat hij het met de financiële hulp van de verdachte had kunnen verwerven, om het te onttrekken aan de tenuitvoerlegging van de eventuele bijzondere verbeurdverklaring met betrekking tot een geldsom.

In zijn beslissing vermeldt het openbaar ministerie de ernstige en concrete aanwijzingen waaruit blijkt dat de verdachte het goed wil onttrekken aan de tenuitvoerlegging van een eventuele bijzondere verbeurdverklaring en de inlichtingen waaruit de wetenschap van de derde blijkt of kan worden afgeleid, die de inbeslagneming rechtvaardigen. Deze gegevens worden opgenomen in het proces-verbaal dat wordt opgemaakt naar aanleiding van de inbeslagneming".

Het hoofdstuk 4 van de voornoemde wet past de verjaring van de verbeurdverklaringen aan, waardoor de bijzondere verbeurdverklaring, die voor een wanbedrijf werd uitgesproken, verjaart na verloop van tien jaar. De wetgever voorziet ook in gevallen waarin de verjaring wordt geschorst (*bijvoorbeeld tijdens de looptijd van een afbetalingsplan*) of wordt gestuit (*bijvoorbeeld bij elk betalingsverzoek of elke ingebrekestelling gericht aan de veroordeelde*).

Met het hoofdstuk 5 van de voornoemde wet, wenst de wetgever dan weer komaf te maken met situaties van probatie en uitstel, die logisch kunnen zijn voor een hoofdstraf, maar die voor de bijzondere verbeurdverklaring het perverse effect kunnen hebben dat de veroordeelde de illegale vermogensvoordelen van een misdrijf mag behouden, wat totaal onlogisch is. Let wel: de rechter krijgt een matigingsbevoegdheid om ervoor te zorgen dat de veroordeelde geen onredelijk zware straf opgelegd krijgt.

Deel 2 - Opvolging projecten 2013

Internationale samenwerking - ENFAST

Het Europese netwerk van FAST teams (ENFAST – European Network of Fugitive Active Search Teams) dat in september 2010 in Brussel concrete vorm kreeg onder impuls van het Belgische FAST, heeft het voorbije jaar vermeldenswaardige successen geboekt. De ISEC-funding van bijna 200 000 euro die door de Europese Commissie aan het project werd verleend, werd optimaal gebruikt om de werking van het ENFAST structureel uit te bouwen en zo de internationale politiesamenwerking te bevorderen. Dit project kon rekenen op de steun van de Belgische Federale politie, die 10% van het project draagt. Een dergelijke financiële inspanning is in krappe budgettaire tijden nochtans geen evidentie.

In maart 2013 werd in Brussel een *Core Group* vergadering belegd. De *Core Group* – samengesteld uit vertegenwoordigers van België, Duitsland, Hongarije, Nederland, Oostenrijk, Spanje, het Verenigd Koninkrijk en Zweden – werkten aan o.a. de uitbouw van een platform voor expertise-uitwisseling en opleiding, de opmaak van een methodologie voor een *Most Wanted* lijst, het uitwerken van de communicatiestrategie en de uitbouw van een eigen website (met de steun van Europol).

Tijdens deze vergadering werden ook voorbereidingen getroffen voor de 5e ENFAST conferentie op 27-29 mei 2013 te Brussel. De ENFAST conferentie werd plechtig geopend door de Minister van Binnenlandse Zaken, mevr. Milquet, die het belang benadrukte van een internationaal netwerk van gespecialiseerde politiemensen op het vlak van voortvluchtigen. Zij was verheugd over het tot nu toe geleverde werk en moedigde de Europese FAST teams aan om de samenwerking voort te zetten en informatie en *good practices* uit te wisselen met het oog op het bestendigen van een efficiënt en

effectief netwerk voor het opsporen van voortvluchtigen, dit met de steun en expertise van organisaties als Europol, Interpol en de US Marshals. Dit werd bijgetreden door de Directeur generaal van de Federale gerechtelijke politie, dhr. Farcy, die eraan toevoegde dat afgezien van de operationele kant van het opsporen en arresteren van voortvluchtigen, ook aandacht diende te worden geschonken aan de meer theoretische benadering van deze materie. Zo is er de biometrische- en gelaatsidentificatie, de opkomst van de sociale media en de nieuwe technologieën, de geografische verwerking betreffende voortvluchtigen: waar leeft een voortvluchtige, waar kan hij zich verbergen, wie bezorgt hem een sociaal opvangnet wanneer hij op de vlucht is, enz.

Tijdens deze driedaagse conferentie hebben de aanwezige lidstaten en leden van ENFAST ervaringen uitgewisseld en verdere plannen gemaakt om de beoogde doelstellingen te realiseren. Het is overduidelijk bewezen dat het effectief kunnen delen van kennis en ervaring onontbeerlijk is in de verdere professionalisering van de ENFAST werking in Europa.

De resultaten van ENFAST in 2013 vertalen zich in een functioneel EPE (*European platform for Experts*) dat voor ENFAST wordt beheerd door Oostenrijk met ondersteuning van Europol; het toevoegen van ENFAST als vast onderdeel van de CEPOL cursussen; de verdere stappen die worden ondernomen om een Europese *Most Wanted* lijst te publiceren en de talrijke succesvolle *Joint Actions*. Het ENFAST netwerk draagt zeker bij tot een verhoogde samenwerking tussen de nationale *fugitive teams* van de deelnemende landen die in 2013 leidde tot de aanhouding van vele internationale voortvluchtige criminelen in het kader van ENFAST.

Er is ongetwijfeld nog veel werk op de plank maar met de enthousiaste input van de ENFAST lidstaten wordt het ENFAST project een blijvend gegeven in de toekomst.

Internationale samenwerking tussen CDBC en Servië

Doel

Op 15 juni 2009 werd tussen de regering van de Republiek Servië en de regering van het Koninkrijk België een *Memorandum of Understanding* afgesloten om de bilaterale samenwerking te bevorderen, o.a. in het domein van de opleiding. Tussen de directeur van de politie van het ministerie van Binnenlandse Zaken van de Republiek Servië en de commissaris-generaal van de Belgische Federale Politie werd het actieplan 2012-

2013 afgesloten dat o.a. voorzag in de samenwerking inzake opleidingen en samenkomsten van deskundigen. Er zou een studiebezoek betreffende de strijd tegen de corruptie aan België worden georganiseerd.

Middelen en proces

Vanuit Servië is er nooit een vraag gekomen om aan het studiebezoek concrete invulling te geven. Meer nog, de Servische overheid heeft geen aanvraag ingediend om TAIEX-financiering te bekomen.

Resultaat:

Dit project kon dus niet worden gerealiseerd.

Studiedag 'Follow the money, the sequel'

Doel:

Met het NVP 2012-2015 wil de geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus, een aantal veiligheidsfenomenen aanpakken. Samen zorgen voor een leefbare samenleving heeft meer effect wanneer daders weten dat misdrijven niet zullen lonen omdat illegale vermogensvoordelen of de witgewassen bezittingen zullen worden ontnomen. Door middel van een studiedag wilde men de problematiek opnieuw onder de aandacht brengen en een aantal recente ontwikkelingen schetsen.

Middelen en proces:

Wat de logistieke organisatie van een studiedag betreft, daar durft nog al eens wat tijd en energie in te kruipen. Aangezien DJF haar schaarse politionele capaciteit vooral wil inzetten op de inhoud van de studiedag, werd opnieuw een private partner (Politeia) aangezocht die deze taken op zich nam (versturen uitnodigingen, opvolgen inschrijvingen, verzorgen catering, verzorgen onthaal).

Resultaat:

Op 22 oktober 2013 werd de studiedag 'Follow the money, the sequel' door CDGEFID en Politeia georganiseerd en dit in de lokalen van de Nationale Bank van België. Er waren in het totaal 308 aanwezigen, zowel van het openbaar ministerie, Federale politie, lokale politiediensten en diverse partners die luisterden naar de presentaties van o.a. Staatssecretaris Crombez, Interpol, directeur COIV, plukmagistraat Antwerpen,...

Expertise sociale fraude

Doel:

De ernstige en georganiseerde sociale fraude is in het NVP 2012-2015 een prioritair fenomeen. De informatiegestuurde politiezorg vraagt dat het beeld van de sociale fraude zo goed mogelijk wordt opgesteld. Dit is niet zo evident aangezien met het sociaal strafwetboek van 6 juni 2010 heel wat nieuwe feitcodes in de Algemene Nationale Gegevensbank (ANG) van de politie werden ingevoerd.

Middelen en proces:

De strategische analiste voor de sociale fraude maakte in april 2013 een selectie van de gegevens uit de ANG. Zo bleek dat het aantal feiten stijgt sinds 2010, met 3407 feiten in 2010, 3853 feiten in 2011 en 4097 in 2012. Het grootste gedeelte hiervan heeft betrekking op het sluiwerk/zwartwerk.

Resultaat:

Uit de strategische analyse 'analyse van de dienstenchequefraude' blijkt duidelijk dat ook feiten van sociale fraude in de ANG beter worden geregistreerd, voornamelijk met betrekking tot sluiwerk en zwartwerk. Niettemin bleek ook dat via de selectie van een aantal variabelen een afbakening van de dienstenchequefraude kon worden gemaakt, maar dat het beeld dat de politiediensten heeft over bijvoorbeeld deze fraudevorm slechts zeer partieel is. Voor wat de sociale fraude betreft, is het dus belangrijk dat de politiediensten tevens een beroep kunnen doen op de informatiebronnen bij de sociale inspectiediensten om het beeld te verbeteren en de acties beter te sturen.

Interne werking, logistiek

Doel:

De Federale politie, directie DJF, zal in 2014 naar een vernieuwd gebouw op de oude site van het Rijksadministratief Centrum (RAC) verhuizen. De bedoeling is dit optimaal voor te bereiden.

Middelen en proces:

In 2013 werden de behoeften van de diensten vastgelegd. Deze kunnen sterk verschillen: immers een dienst als het FCCU met eigen serverlokalen heeft andere noden dan bijvoorbeeld CDBC die in staat moet zijn om hooggeplaatste ambtenaren discreet te ondervragen of de dienst CDBV die ook over specifieke technische apparatuur beschikt.

De lokalen werden ingedeeld (op basis van het gekende personeelsbestand). De plannen werden verder uitgetekend en de nodige bureaus voorzien. De informatie werd via het netwerk ter beschikking gesteld: zo werd papier bespaard en kon elk personeelslid via elektronische weg inzage nemen van de plaats waar hij/zij zijn functie verder zal uitoefenen. In de aanloop van de verhuis werd ook getracht zoveel als mogelijk documenten te archiveren bij het rijksarchief en andere informatie te digitaliseren.

Resultaat:

De verhuis naar het RAC is goed voorbereid, de verhuis zelf zal uiteraard pas in 2014 plaatsvinden. Het wordt zeker nog een grotere uitdaging dan de planning en voorbereiding ervan.

Informatiestroom: databank internationale gegevens

Doel:

Ernstige en georganiseerde financiële economische criminaliteit hoort bij grensoverschrijdende criminaliteit omdat kapitalen bij uitstek volatiel zijn, zeker de illegaal verworven vermogens. Om de politiediensten beter te wapenen om deze illegale vermogensvoordelen te ontnemen, is het wenselijk dat ze toegang krijgen tot een databank met internationale bedrijfseconomische gegevens.

Middelen en proces:

De noodzaak tot een dergelijke databank werd aangekaart, waarna de minister van Binnenlandse Zaken besliste om budget vrij te maken. Hierop werd door de Federale politie een aanbesteding uitgeschreven. De aanbesteding kon echter niet worden gegund. Eén van de inschrijvers voldeed niet aan de vooropgestelde eisen uit het lastenboek. Het dossier van de tweede inschrijver was niet ontvankelijk (omdat een vormvereiste niet was vervuld).

Resultaat:

Momenteel hebben de politiediensten nog geen rechtstreekse toegang tot een dergelijke databank via het eigen informaticaplatform.

Deel 3 – Fenomenen

1. Fenomeen ‘witwassen’

Geld is de voornaamste drijfveer achter veel illegale activiteiten. Het is bijgevolg om criminele activiteiten te ontmoedigen dat de Federale politie, in het algemeen, en CDGEFID, in het bijzonder, zich toespitst op de opsporing en inbeslagname van buit.

De Federale politie levert merkelijk steeds meer inspanningen in de strijd tegen het witwassen. Elf van de achtentwintig gedeconcentreerde directies van de Federale gerechtelijke politie ontwikkelen momenteel, in het kader van het Nationaal Veiligheidsplan 2012-2015, specifieke projecten om het witwassen te bestrijden. De politiezones en administratieve politiediensten (wegpolitie en luchtvaartpolitie, ...) dragen ook hun steentje bij tot een stijgende detectie van witwasmechanismen door bijvoorbeeld talrijke verdachte grensoverschrijdende transporten van contant geld te onderscheppen. Er is immers inderdaad een tendens bij de witwassers om steeds meer gebruik te maken van contant geld, naast de verdere internationalisering van het witwassen van misdaadgeld.

Door de witwaspreventiesystemen (verplichting van de banken, verzekeraars, casino's, notarissen, enz. om elke verdachte transactie te melden aan een administratieve overheid) maken de witwassers als het ware hun operaties nog ondoorzichtelijker om zo de anonimiteit beter te garanderen. Sommigen wenden zich hiertoe tot deskundigen (juristen, fiscalisten, financiële raadgevers, zakenbanken, enz.) om juridische of financiële constructies op te zetten die hun toelaten hun inkomsten te verdoezelen of te rechtvaardigen. Sommige witwassers zullen hun illegaal patrimonium investeren in commerciële activiteiten om de ontvangst van grote sommen contant geld te verklaren (horeca, kleinhandel, autohandel, verhandeling van goud – diamanten – antiquiteiten, kansspelen, enz.). Een andere mogelijkheid om misdadig geld in omloop te brengen, is dit te investeren in onroerend goed, sportmiddelen of gebruik te maken van nieuwe technologieën (voorafbetaalde kaarten, virtueel geld, enz.) om geld over te maken. Zich bewust van de risico's die aan deze activiteiten zijn verbonden, hebben de politiediensten in het algemeen en CDGEFID in het bijzonder hun opsporingsbeleid aangepast aan deze realiteit.

In het Nationaal Veiligheidsplan 2012-2015 worden witwassen en ontneming van illegale vermogensvoordelen vermeld als transversale aandachtspunten: *“Bij de aanpak van de prioritaire criminaliteitsfenomenen zal bijzondere aandacht worden besteed aan het detecteren van (het witwassen van) illegale verworven vermogensvoordelen en de maximale inbeslagname ervan met het oog op de verbeurdverklaring.”*⁵. Anders gezegd, moet er bij de aanpak van elk crimineel fenomeen dat door de diensten van de Federale gerechtelijke politie als prioritair wordt beschouwd aandacht worden geschonken aan het luik vermogen en de strijd tegen het witwassen van geld dat uit dat fenomeen voortkomt.

Om dit Veiligheidsplan uit te voeren, heeft DJF het programmadosier ‘*Ontneming van illegale vermogensvoordelen en witwassen*’ opgesteld waarin een reeks operationele doelstellingen met betrekking tot witwassen worden vooropgesteld. Enkele van deze doelstellingen in het programmadosier werden al in 2013 op strategisch en conceptueel vlak verwezenlijkt, bijvoorbeeld:

- Actualisering van de fenomeenanalyses betreffende witwassen;
- Publicatie van informatiefiches op het beveiligde Intranetnetwerk van de politie;
- Uitvoering van inbeslagnames in het kader van de procedure ‘resultaat door snel optreden’;
- Deelname aan de ‘cash watch’ controleoperaties;
- Onderzoeken voeren en sensibiliseren wat het gebruik van nieuwe technologieën met het oog op witwassen betreft;
- Organisatie van netwerkdagen ten behoeve van de gespecialiseerde onderzoekers;
- Bijdrage tot de nationale dreigingsevaluatie (aanbeveling nr. 1 van de Financiële Actiegroep);
- Bijdrage tot de gezamenlijke evaluatie van het Belgische preventiesysteem tegen witwassen door de FATF;
- Invoering van een samenwerkingsakkoord met de Economische inspectie;
- Voorzitterschap van AMON, het internationale deskundigennetwerk betreffende witwassen;
- Voeding van het analysebestand *Focal Point Sustrans* van Europol;

---

⁵ Nationaal Veiligheidsplan 2012-2015, Federale politie, p22.

- Actieve deelname aan het CARIN netwerk (expertise op het vlak van de ontneming van illegale vermogensvoordelen);
- Uitgesproken samenwerking met de naburige staten.

Bij het bewandelen van de financiële piste van criminaliteitsvormen kan een witwasonderzoek worden opgestart. Deze inductieve aanpak stelt het verdachte karakter vast van een financiële transactie. Vervolgens moet het spoor worden gevolgd dat naar het onderliggende misdrijf leidt met als bedoeling dit misdrijf bloot te leggen. Het begrip 'witwassen' dekt trouwens zowel de acties betreffende beheer, omzetting, transfer, verberging, verhulling en wijziging van de inkomsten uit criminele activiteiten en/of de camouflage van de illegale oorsprong van de vermogensvoordelen.

Het buitgericht onderzoek kan ook de weg inslaan van een vermogensonderzoek. Deze eerder deductieve benadering veronderstelt dat eerst een misdrijf wordt ontdekt, van waaruit de dader zich ongeoorloofd kan verrijken. Het vermogensonderzoek beoogt bijgevolg de evaluatie, de opsporing, de inbeslagname en in fine de verbeurdverklaring van vermogensvoordelen die voortkomen uit het basismisdrijf. Dit noodzaakt een nauwe samenwerking met andere onderzoeksdiensten belast met de verschillende fenomenen.

Op nationaal niveau, registreert de geïntegreerde politie jaarlijks ongeveer 700 à 800 aanvankelijke processen-verbaal die betrekking hebben op een witwasmisdrijf. Het merendeel van deze processen-verbaal, die de politieactiviteit weerspiegelt, geeft transacties weer die hun oorsprong vinden in de grote agglomeraties, voornamelijk Brussel en Antwerpen. Ieder jaar wordt bijna een derde van alle in België gepleegde witwasmisdrijven in deze twee arrondissementen opgetekend.

2. Fenomeen ernstige en georganiseerde btw-fraude

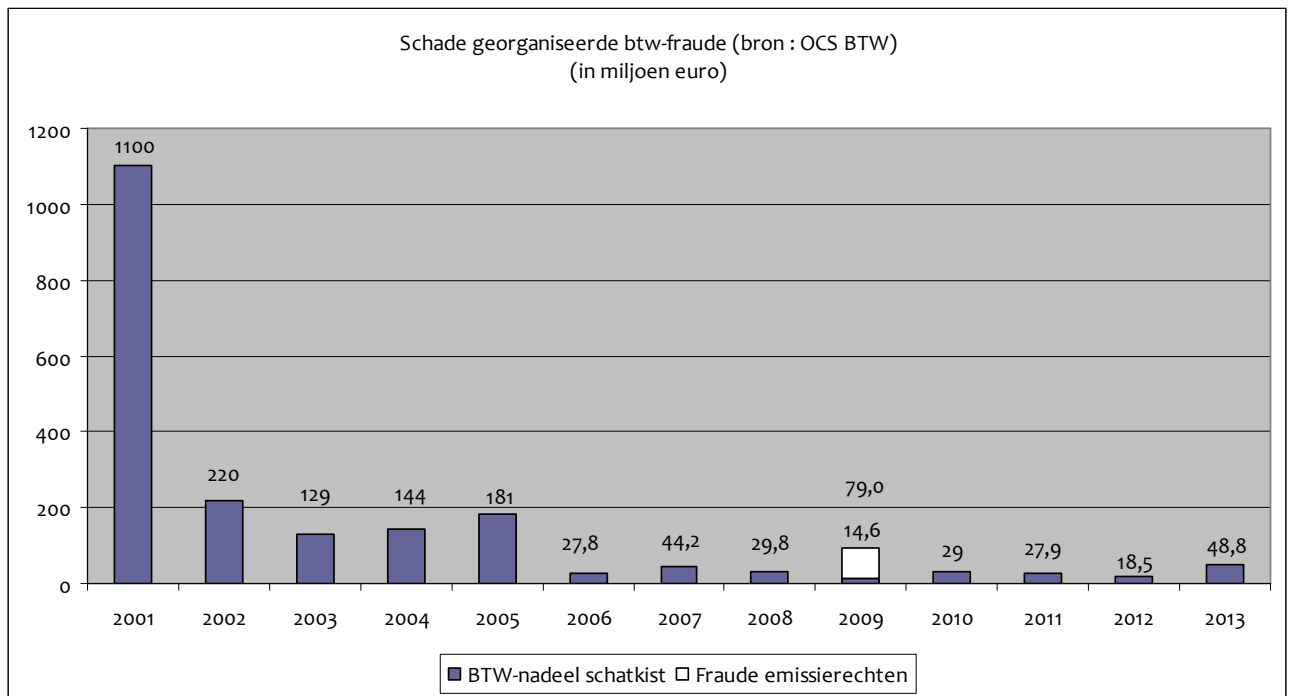
Ernstige en georganiseerde btw-fraude is het verkrijgen van wederrechtelijke vermogensvoordelen door een (criminele) organisatie, bestaande uit natuurlijke en/of rechtspersonen, die in onderling overleg, de aan de Staat verschuldigde belasting over de toegevoegde waarde verduisteren en/of een bij de Staat onrechtmatig opgebouwd btw-tegoed terugvorderen door gebruik te maken van vervalsingen en/of het wetens en willens niet naleven van voorschriften inzake deze belasting en dit door het in internationale context verhandelen van goederen en diensten. In bepaalde gevallen fingeren de daders enkel een handel en is de fraude enkel en alleen op documenten gebaseerd. Bij de ernstige en georganiseerde btw-fraude is het verduisteren van de btw-sommen veel belangrijker dan het verhandelen van goederen en diensten, en dit in tegenstelling tot de gewone btw-fraude, waarbij een persoon of onderneming expliciet dat goed wil verkrijgen, maar er niet de verschuldigde belasting wil voor betalen, bijvoorbeeld door een aankoop 'in het zwart' (of een aankoop zonder factuur).

Kenmerkend voor de ernstige en georganiseerde fraude is verder dat het om intracommunautaire of internationale aankopen/verkoop gaat, daar waar gewone btw-fraude eerder binnen nationale grenzen plaatsvindt. De detectie van de ernstige en georganiseerde btw-fraude gebeurt door een datamining op de btw-aangiften en het vergelijken van de aangiften van ondernemingen die elkaar in de aankoopketen opvolgden: indien een verkoper bijvoorbeeld 100 stuks verkoopt (wat blijkt uit zijn aangifte, op basis waarvan hij btw kan terugvorderen), moeten deze 100 stuks worden teruggevonden in de aangifte van de aankoper. Deze datamining gebeurt in de schoot van de gemengde ondersteuningscel btw-fraude (de OCS-cel btw-fraude), een orgaan dat door een samenwerkingsprotocol tussen verschillende partijen waaronder de FOD Financiën (BBI), de Federale Politie en het openbaar ministerie werd gecreëerd.

Sinds de implementatie van deze samenwerking (in 2001) kon men de schade gevoelig terugdringen: immers in het jaar 2001 diende men nog een schade van 1100 miljoen euro op te tekenen. In 2002 bedroeg dit 220 miljoen euro. Vanaf 2005 kon dit zelfs onder de 50 miljoen euro worden gebracht. In 2009 steeg de schade door enkele dossiers van CO₂-emissiefraude, maar daarna kon de schade weer onder de 50 miljoen euro per jaar worden gebracht. In het jaarverslag van 2012 drukten we evenwel de vrees uit dat België opnieuw meer schade zou moeten verwerken, omdat een aantal van de ons omringende landen de 'reverse charge' hebben ingevoerd. Dit is een mechanisme waarbij de verantwoordelijkheid om de btw-schuld te voldoen wordt verlegd van de ondernemer-verkoper naar de (eind-)aankoper. De plaats waar de btw-verschuldigd is, is dan de plaats waar de aankoper is gevestigd. Niet elk land heeft echter voor dezelfde goederen of diensten een dergelijk systeem uitgebouwd (maar de reverse charge is bijvoorbeeld ingevoerd voor het leveren van raadgevende diensten, leveren van beltegoeden,...).

In 2012 bleef de Belgische situatie echter onder controle. Maar voor het jaar 2013 is er voor het eerst sinds lang weer een stijging in de schade, zoals blijkt uit onderstaande tabel.

Met een bedrag van 48,8 miljoen euro, worden de Belgische overheden gewaarschuwd. De lage schade van de voorbije jaren komt niet vanzelf: het is de vrucht van een strijd door snelle detectie door de OCS-cel, een snel optreden van ofwel de BBI ofwel de politiediensten. In een tijd waar politiediensten meer en meer keuzes moeten maken, zou de verleiding groot kunnen zijn om de inspanningen op het vlak van de strijd tegen de ernstige en georganiseerde btw-fraude af te bouwen. In een tijd van budgettaire krapte zou dit slechts een zeer beperkte besparing (aan politiepersoneel) opleveren, maar een enorm risico op fiscale schade. De nationale sectie btw-fraude van DJF/CDGEFID heeft bijvoorbeeld 6 politiemensen en 5 gedetacheerde fiscale ambtenaren (met de bevoegdheid van OGP) in dienst. De personeelskost hiervan is een peulschil te vergelijken met de vermeden schade. Let wel: in een (beperkt) aantal FGP's in de arrondissementen worden ook dossiers van georganiseerde btw-fraude aangepakt. Volgens de ANG zijn het (voor het jaar 2013) voornamelijk de arrondissementen Luik, Brussel-19 en Antwerpen die nog dergelijke dossiers behandelden.

3. Fenomeen corruptie

Het lijkt nuttig om een citaat van de OESO aan te halen omdat het erin slaagt om met weinig woorden de moeilijkheid om het fenomeen corruptie te definiëren, weer te geven: “er bestaan zoveel definities van corruptie als er verschijningsvormen van het probleem zelf zijn⁶”. Een fenomeen kan echter niet worden bestudeerd zonder dat het wordt afgebakend en om dit af te bakenen, moet het worden gedefinieerd. De betekenis die aan het woord ‘corruptie’ wordt verleend, overstijgt die van het strafwetboek maar is nauwer dan die van de ethische filosofie. Het gaat meer bepaald om alle misbruiken gepleegd door ambtenaren of publieke mandatarissen in de uitoefening van hun functies met het oog op om het even welke persoonlijke verrijking van zichzelf of van nauwe verwanten. Vanuit een meer technisch oogpunt omvat corruptie – zoals opgevolgd door DJF - een geheel van inbreuken, met name knevelarij, belangenneming en verduistering gepleegd door een ambtenaar, bovenop de omkoping in strafrechtelijke betekenis.

De feiten van corruptie die complexer zijn, of gevoeliger liggen, of die een meer technische of gespecialiseerde benadering vereisen, worden over het algemeen toegewezen aan de Centrale Dienst voor de Bestrijding van de Corruptie. Deze dossiers vragen immers om een gespecialiseerde knowhow en een grote deskundigheid ter zake.

⁶ OCDE, *Corruption : Glossaire des normes pénales internationales*, Paris, 2008, p. 24.

De CDBC kan een beroep doen op verschillende partners, zowel intern als extern aan de politie. Intern is er samenwerking met de 27 FGP's van de gerechtelijke arrondissementen waarbij deze naargelang het dossier de CDBC ondersteunen of door deze laatste ondersteund worden. Extern wordt samengewerkt met buitenlandse politiediensten – in ondersteuning of om ondersteuning te krijgen – en is de CDBC ook lid van het anticorruptienetwerk van het College voor Procureurs-generaal.

Als lerende organisatie, ziet de politie toe op de actualisering van de kennis om naar best vermogen strategische beslissingen te nemen. Daartoe wordt ieder jaar een strategische analyse 'omkoping' opgesteld die een evaluatie evenals een constante opvolging van het fenomeen toelaat.

Het fenomeen is zo verscheiden en heimelijk, wat het moeilijk maakt om een betrouwbare en precieze meting van de schade, die door dit fenomeen wordt toegebracht, te doen. De neveneffecten (zoals het verlies in vertrouwen in de instellingen of de gevolgen van een verminderde capaciteit tot investering in de goede werking van de economie omwille van onnodige meerkosten) maken bovendien de grootste schade uit. Het merendeel van de schade is zelfs niet ontdekbaar, of wordt pas na meerdere decennia correct omljnd.

De Europese Unie heeft op 3 februari 2014 een verslag over corruptie gepubliceerd, waarin wordt verwezen naar de moeilijkheid om de kost van de corruptie te berekenen⁷. De som die in het verslag wordt vermeld als de kost van de corruptie in de Europese Unie – te weten 120 miljard euro per jaar⁸, komt uit een vroeger verslag dat op 6 juni 2011 werd gepubliceerd en dat zijn bevindingen baseerde op verschillende schattingen gemaakt door internationale instellingen, zoals de internationale Kamer van Koophandel, *Transparency International* of IMF⁹. Dit verslag van 2011 trok al, in gelijkaardige verwoording als het verslag van 2014, de aandacht van de lezer op de moeilijkheid om de kost van corruptie te schatten.

4. Fenomeen fraude ten nadele van de Europese Unie

De Europese Unie is voor fraudeurs een goudmijn met een waaier aan sectoren zoals openbare aanbestedingen, subsidies, politieke of regelgevende beslissingen waarin corruptie of andere vormen van fraude kunnen leiden tot zeer omvangrijke illegale opbrengsten. Daarenboven heeft de EU ook verschillende zwakke punten, zoals een internationale context, een complexe organisatie, het naast elkaar bestaan van vaak erg verschillende gerechtelijke en wetgevende systemen (om maar te denken aan bijvoorbeeld het Britse en Belgische rechtssysteem). Dit zijn allemaal factoren die bijdragen tot de moeilijkheid en complexiteit van onderzoeken in een Europese omgeving en die duiden op de noodzaak aan goed opgeleide en meertalige onderzoekers.

De Europese Unie beschikt over een eigen antifraudedienst onder de naam OLAF. Dit is echter een instantie voor administratieve controle en is geen gerechtelijke of politionele instelling. Indien een onderzoek van OLAF strafrechtelijke feiten blootlegt, moeten deze worden gemeld aan het Federale parket die dan een politiedienst zal aanwijzen om het strafrechtelijk onderzoek te voeren. In principe wordt de CDBC aangewezen om het dossier af te handelen. Deze keuze voor CDBC is wederom gestoeld op de ervaring en specifieke kennis van de leden van de CDBC waarbij sommigen zowel een doorgedreven kennis hebben op het vlak van Europese regelgeving als van fraude.

Grosso modo bestaat het fenomeen fraude ten nadele van de Europese Unie uit corruptie, fraude met overheidsopdrachten en subsidiefraude ten koste van en in het milieu van de Europese instellingen. Vermits de impact van de fraude ten nadele van de EU moet worden uitvergroet naar de omvang en de middelen van de EU, wordt het evalueren ervan even moeilijk als het meten van de effecten van omkoping en fraude met overheidsopdrachten. Het is deze impact op de middelen en het imago van de EU en de burgers –

---

⁷ *Report from the Commission to the Council and the European Parliament: EU anti-corruption report*, Brussel, E.C., 2014, p. 3 van het verslag, voetnoot nr. 3.

⁸ Deze 120 miljard euro wordt als volgt berekend: 1% van het BBP van de EU in 2008. De toegankelijkste BBP op Eurostat is die van 2011, wat de kost van corruptie voor de EU dat jaar brengt op 126 miljard euro.

⁹ *Communication de la Commission au Parlement Européen, au Conseil et au Comité économique et social européen: la lutte contre la corruption dans l'Union européenne*, Brussel, E.C., 2011, voetnoot nr.3 op p. 3.

gekoppeld aan de tanende geloofwaardigheid van de Europese Unie de voorbije jaren – die maakt dat de fraude die wordt gepleegd ten nadele van de EU des te meer zorgwekkend wordt.

5. Fenomeen betaalkaartfraude

Een letterlijke definitie van ‘betaalkaartfraude’ is in de wetgeving of literatuur niet terug te vinden. De strafbepaling werd door de wet van 28 november 2000 betreffende informaticacriminaliteit in het Belgische strafrecht ingevoerd. Het fenomeen kan als volgt worden omschreven: ‘Betaalkaartfraude is een vermogensdelict waarbij reëel of virtueel misbruik wordt gemaakt van de gegevens van een ontvreemde of gekopieerde kaart (bankkaart, kredietkaart, debetkaart, tankkaart, smartkaart,...), alsook van andere financiële toepassingen.’

Betaalkaartfraude valt niet meer binnen de prioritaire fenomenen volgens het Nationaal Veiligheidsplan 2012-2015. De capaciteit om dit fenomeen op te volgen is dan ook beperkt. De twee personen bij FCCU met expertisekennis inzake betaalkaartfraude fungeren vooral als nationaal en internationaal contactpunt.

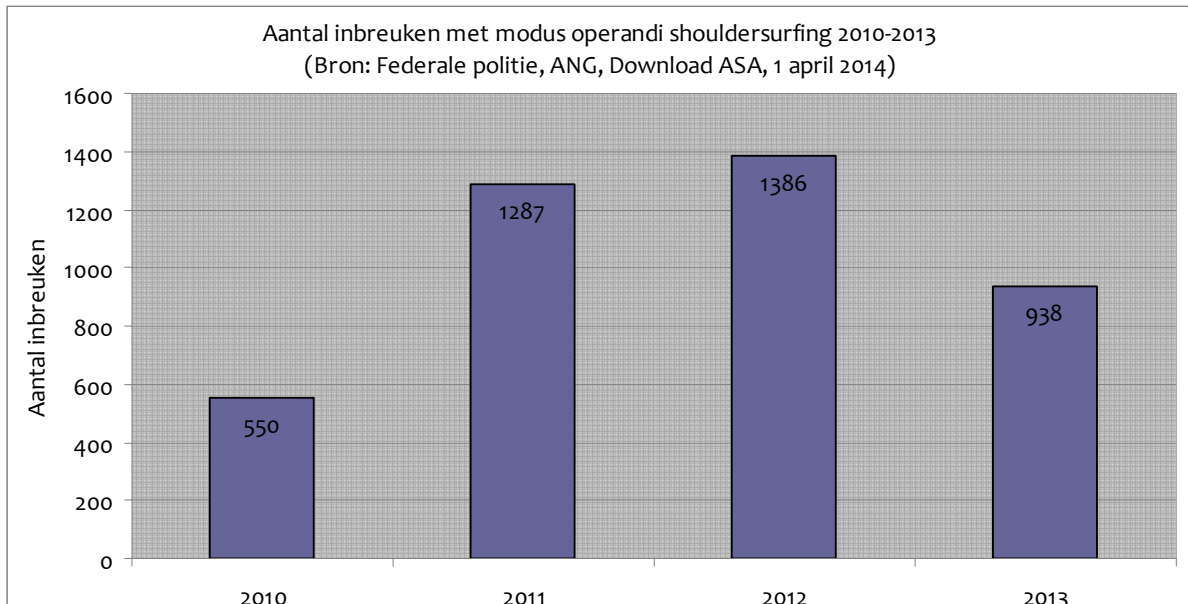
Typerend voor het jaar 2013 zijn de frauduleuze betalingen via het internet. De misbruikte kredietkaartgegevens worden bekomen uit phishing of uit hacking van databanken met betaalkaartgegevens. Particulieren stellen vast dat transacties werden verricht met hun kredietkaart waarvoor ze zelf niet verantwoordelijk zijn. Pas als ze hun uittreksels krijgen, merken ze op dat er geld is verdwenen. Sommige banken of kredietkaartmaatschappijen bieden de mogelijkheid aan om bij de uitgave vanaf een bepaald bedrag de klant hiervan op de hoogte te brengen via sms. Dit laat toe snel te reageren in het geval van fraude met de kaart.

In 2011 en 2012 werden meerdere verdachten, in het bezit van valse kaarten met gehackte gegevens op, aangehouden op de luchthaven van Zaventem. Begin maart 2013 was dit nogmaals het geval toen 2 Maleisiërs werden opgepakt met valse paspoorten op zak en maar liefst 200 valse kredietkaarten. In 2013 werden ook valse kaarten gebruikt in winkels in grotere steden waar verdachten dure aankopen verrichtten (parfumerie, informaticamateriaal en andere luxeartikelen).

In 2013 zette ook de fraude met mobiele terminals zich voort. Zogenaamde bedrijven of vennootschappen gebruiken hun btw-nummer om mobiele betaalterminals te huren. Deze betaalterminals worden gebruikt om op korte tijd vele frauduleuze transacties uit te voeren met gehackte kaartgegevens, aangekocht via het internet.

Wat de klassiekere betaalkaartfraude betreft, blijft skimming zeer beperkt, maar houdt shouldersurfing aan. In 2013 werden immers nog slechts enkele gevallen van skimming vastgesteld, waar dit in het piekjaar 2010 nog om 1744 gevallen ging. De drastische daling die zich inzette vanaf 2011 is te danken aan de nieuwe veiligheidsmaatregel die werd gelanceerd op 17 januari 2011 waarbij een groot aantal in België gevestigde banken de Maestrofunctie op de bankkaarten blokkeerde voor gebruik in niet-Europese landen. Omdat bij skimming de gegevens van de magnetische strook worden gekopieerd, kunnen fraudeurs met valse kaarten slechts terecht in die landen waar transacties op basis van de magnetische strook worden verwerkt, en dat is hoofdzakelijk buiten Europa. Binnen Europa worden transacties bijna uitsluitend verwerkt op basis van de chip.

Hoewel ook het aantal feiten van shouldersurfing afneemt, blijft deze criminaliteitsvorm actueel. Bij shouldersurfing wordt de bankkaart gestolen en wordt de pincode afgekeken tijdens het invoeren, meestal aan een bankautomaat of aan de kassa van een warenhuis. Vaak zijn oudere personen het slachtoffer. We zien dat het hoge aantal feiten van 2012 afneemt in 2013, wat volgens onderzoekers op het terrein te wijten is aan het succes van een aantal grote acties

Een randfenomeen van betaalkaartfraude is cash trapping en dit duikt opnieuw op op verschillende plaatsen in het land. Bij deze praktijk wordt de geldlade van een geldautomaat geblokkeerd met een metalen plaatje met dubbelzijdige kleefband aan de achterzijde. Bij een geldafhaling wordt het geld geblokkeerd en blijft kleven aan het plaatje. Nadien verwijderen de criminelen het plaatje en recupereren het geld.

Een nieuw fenomeen is fraude met prepaidvouchers, zoals bvb. Paysafe en Ukash. Deze vouchers kunnen worden aangekocht in voornamelijk tankstations of krantenwinkels. Ze bevatten een code die kan worden gebruikt om betalingen te verrichten via het internet. De daders doen alsof ze dergelijke voucher willen aankopen. Op het moment dat ze deze voorgelegd krijgen, nemen ze een foto met een bril met ingebouwd cameraatje waarbij ze de code registreren. Daarna verlaten ze de zaak met een smoes en misbruiken de code voor online aankopen.

De geschiedenis leert ons dus dat de criminele dadergroepen zich zeer snel aanpassen wat de gebruikte modi betreft. Eerstelijnsdienstverleners worden het snelst geconfronteerd met deze vormen van misdrijven. Het is van belang dat ze de gebruikte modi snel onderkennen en doorgeven opdat het grote publiek kan worden geïnformeerd. Op deze manier kan men vermijden dat de gebruikers schade lijden.

6. Fenomeen informaticacriminaliteit

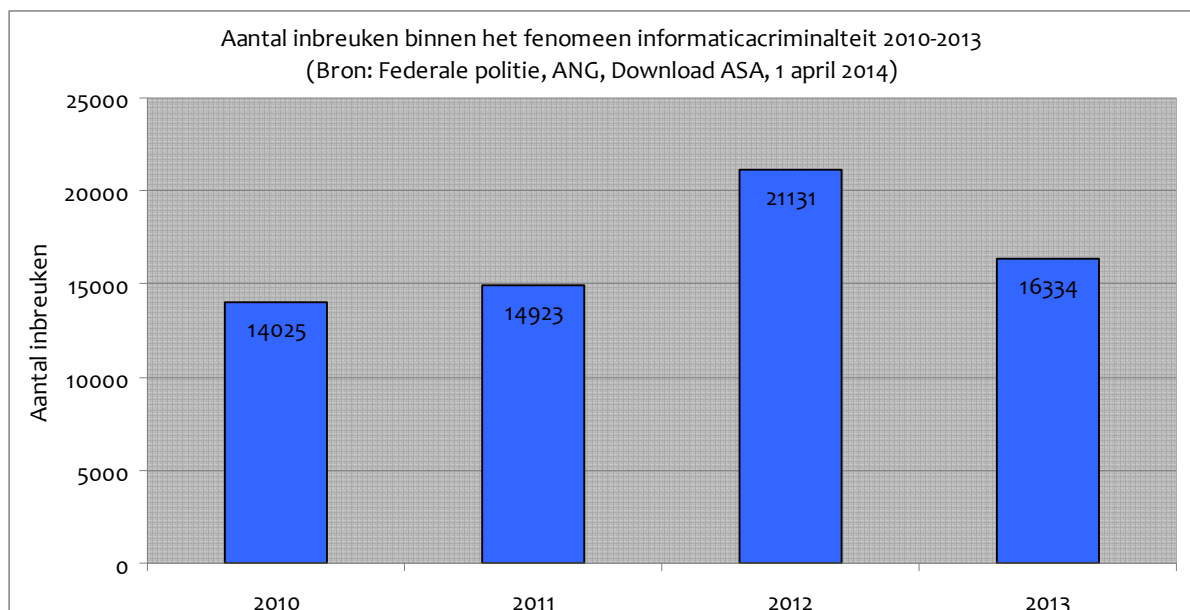
Het fenomeen informaticacriminaliteit wordt bepaald en afgebakend door de inbreuken vermeld in de wet op informaticacriminaliteit van 28 november 2000, met name informaticabedrog, informaticavalsheld, informaticasabotage en hacking. Dit is een louter juridische opdeling.

In de praktijk valt informaticacriminaliteit uiteen in verschillende deelfacetten. Enerzijds verzekeren de criminelen zich, door hacking, ontwikkeling en verspreiding van malware en het opzetten en beheren van botnets, van een eigen 'criminele' ICT-infrastructuur die hun werkingsbasis vormt. Anderzijds zijn er de criminele activiteiten die op deze infrastructuur worden ontplooid zoals digitale afpersing, digitale fraude, cyberspionage of cybersabotage. De criminelen worden naast de financiële motieven steeds meer gedreven door politiek/ideologische motieven.

Het aantal geregistreerde feiten van informaticacriminaliteit in België kende sinds het begin van de registratie in de politiedatabank een continue stijgende trend. In 2012 was een piek waar te nemen, te wijten aan de golf van het 'police-ransomware'-virus. Dit virus blokkeerde in 2012 duizenden Belgische pc's, waarbij werd gevraagd een geldsom te betalen om de PC te deblokken.

In 2013 werden in de politiedatabank 16 334 feiten van informaticacriminaliteit geregistreerd, wat een daling betekent met 23 % ten opzichte van 2012. Indien we 2012 even buiten beschouwing laten, zien we dat de

stijging, die al jaren aan de gang is, zich voortzet. De daling moet dus worden genuanceerd en is te wijten aan de terugval van het ransomware virus.

In 2013 dook echter een nieuwe variant van ransomware op. Deze malware blokkeert niet enkel de pc, maar versleutelt (encrypteert) ook de bestanden op de computer van het slachtoffer. Indien het slachtoffer niet betaalt, wordt de sleutel om de bestanden te decrypteren vernietigd. De impact van deze malware is veel groter dan die van het klassieke ransomware virus, zeker omdat vooral bedrijven zouden worden gevisieerd. Bovendien is het virus niet enkel in staat lokale bestanden te encrypteren, maar ook deze in gedeelde netwerkstations, op USB-stations, op externe harde schijven en zelfs in sommige opslagplaatsen in de cloud. Momenteel zijn vooral de US en UK het slachtoffer van dit virus. Maar er zijn ook al gevallen bekend in België. Een regelmatige back-up van computersystemen lijkt meer aangewezen dan ooit.

Een belangrijke bemerking bij de cijfers over informaticacriminaliteit is dat deze niets zeggen over de ernst van het feit op zich: er is een groot verschil tussen de hacking van één PC van een privépersoon en de hacking van het informaticasysteem van een grote onderneming. Bij de hacking van een groot bedrijf kan men zich afvragen hoeveel slachtoffers dit daadwerkelijk met zich meebrengt. Toch vertegenwoordigen beide slechts één feit in de politiedatabank, waarvan de telling is weergegeven in bovenstaande grafiek.

Het fenomeen informaticacriminaliteit wordt steeds zichtbaarder. Wekelijks, bijna dagelijks, wordt geschreven over cybercriminelen, internetdieven en hackers. Niet alleen particulieren, maar ook 'publieke figuren', organisaties, bedrijven en overheden werden in 2013 het slachtoffer van cybercriminaliteit. Om maar enkele voorbeelden te geven die de pers haalden: hacking van de privé-mailbox van de eerste minister, cyberaanval op de websites van de lokale politie, hacking van de Belgische domeinregistrant DNS.be, cyberspionage bij Belgacom, etcetera.

We zien dat de targets steeds belangrijker worden. 2013 was immers het jaar van de cyberspionage met infiltratie in verschillende overheidsdiensten en -bedrijven. Dit is cybercriminaliteit op hoog niveau, die een gecoördineerde en efficiënte aanpak vereist. De potentiële gevolgen van dergelijke praktijken zijn zeer groot.

De bekendmaking van de spionage bij Belgacom zorgde voor een bewustwording van de problematiek op politiek niveau.

In dit kader is 2013 ook het jaar van de APT's te noemen of Advanced Persistent Threats. Dergelijke complexe, meestal state-sponsored, malware is op maat gemaakt met een specifiek doelwit voor ogen en past zich aan aan de omgeving waarin het zich bevindt. Het heeft de intentie lange tijd ongemerkt in het systeem van het doelwit actief te zijn om daar te spioneren of uiteindelijk zelfs te saboteren. In 2013 waren verschillende onderzoeken lopende in België naar APT's, waarvan het dossier van de intrusie bij Belgacom op langere termijn het bekendste voorbeeld is.

Zoals Febelfin al bekend maakte was 2013 opnieuw een piekjaar wat betreft online banking fraude, op hun website is sprake van 1772 fraudegevallen in 2013, goed voor een verlies van 5,17 miljoen euro. De fraudegevallen blijven voornamelijk toe te schrijven aan phishing.

In 2013 stelden we ook een toename van de hackings van bedrijfstelefooncentrales vast, phreaking genaamd. In de politiedatabank werden 59 feiten geregistreerd, wat ongeveer het dubbel is van de voorgaande jaren. Momenteel is er nog geen sluitende verklaring voor deze stijging. Meestal worden de telefooncentrales in deze bedrijven geconfigureerd met een standaard paswoord. Criminele organisaties kunnen dan eenvoudig de telefooncentrales hacken en goedkope telefoongesprekken aanbieden aan hun 'klanten' (meestal naar exotische bestemmingen). Het is uiteindelijk het gehackte slachtoffer dat de rekening gepresenteerd krijgt. Op vraag van het openbaar ministerie wordt momenteel een aantal dossiers bij FCCU centraal gecoördineerd.

Ten slotte willen we nog melding maken van het fenomeen Microsoft scam dat al eerder opdook in ons land, maar een hoogtepunt kende eind 2013. Bij deze vorm van oplichting worden potentiële slachtoffers opgebeld door zogenaamde medewerkers van Microsoft die melding maken van problemen met de computer. Ze stellen voor om de PC van het slachtoffer over te nemen om te 'herstellen' en vragen hiervoor een betaling met kredietkaart tussen 10 en 350 euro. Doordat ze controle hebben over de pc van het slachtoffer, kunnen ze de betaling manipuleren, waardoor hogere bedragen van de rekening verdwijnen. FCCU verzamelde heel wat PV's over dit fenomeen en stelt hierover een rapport samen. Voorlopig kon al geconcludeerd worden dat ongeveer 15% van de opgebeldde slachtoffers betaalde. Het verlies varieert van 100 tot 2300 euro per slachtoffer, met een gemiddeld verlies van 522 euro.

7. De inkomstenbelastingfraude

De regering Di Rupo I heeft bij haar aantreden op 6 december 2011 haar regeerakkoord voorgesteld, met daarin een deel I over de geplande staatshervorming en een deel II over de sociaal-economische vraagstukken. In dit laatste deel werd expliciet neergeschreven dat om de begrotingsdoelstellingen te bereiken, de regering drie grote lijnen zou volgen, waaronder een verhoogde strijd tegen de fiscale en sociale fraude. Dit werd ook concreet ingevuld: zo zou de strijd tegen de sociale en fiscale fraude voor het jaar 2012 een bedrag van 720 miljoen euro moeten opleveren. Voor 2013 ligt het beoogde resultaat zelfs op 1 miljard Euro.

Dat de strijd tegen de fiscale fraude in het algemeen en de inkomstenbelastingfraude en btw-fraude in het bijzonder voor het Nationaal Veiligheidsplan 2012-2015 een prioriteit uitmaakt, moet dan ook geen verwondering wekken. In het programmadossier dat door DJF werd uitgewerkt, werden twee grote strategische doelstellingen uitgewerkt: vooreerst als politiediensten bijdragen tot het behalen van de begrotingsdoelstellingen wat de aanpak van fiscale fraude betreft en ten tweede het verbeteren van de politionele aanpak terzake.

De politiediensten controleren uiteraard geen aangiften van belastingplichtigen, natuurlijke personen of rechtspersonen. Ze behandelen voornamelijk dossiers van belastingfraude die werden opgestart uit politionele informatie (ofwel restinformatie ontdekt naar aanleiding van een ander onderzoek, ofwel een aangifte van een misdrijf door een particulier) of dossiers die werden opgestart na klacht van de belastingdiensten zelf. Heel wat van deze onderzoeken worden heden ten dage afgesloten met het (verruimde) verval van de strafvordering tegen de betaling van een geldsom, in de volksmond vaak de '(verruimde) minnelijke schikking' genoemd. Deze minnelijke schikkingen zijn zeer effectief: immers de personen of ondernemingen, tegen wie vermoedens van inkomstenbelastingfraude gerezen zijn, betalen niet alleen een grote geldsom, maar ze dienen eveneens de ontdoken belasting op te hoesten. Het politionele resultaat van onderzoeken inzake fiscale fraude kan dus niet alleen worden afgeleid uit de uitgesproken gevangenisstraffen en/of geldboeten, ook dit alternatief traject moet in rekening worden gebracht: immers de verschuldigde belasting zal effectief worden betaald (wat niet altijd het geval is bij processen waarbij tegen de dader of daders een gevangenisstraf is uitgesproken).

Voor de voornoemde onderzoeken inzake inkomstenbelastingfraude kunnen de politiediensten een beroep doen op door de fiscale diensten ter beschikking gestelde fiscale ambtenaren. Deze figuur is een evenwicht na een lang zoeken voor een goede strijd tegen de fiscale fraude. Tussen 1925¹⁰ en 1980 lag de bevoegdheid

---

¹⁰ Door de wet van 31 december 1925 tot wijziging van de wetgeving inzake rechtstreekse belastingen en daarmee gelijkgestelde taxes (B.S. 2 en 3 januari 1926) kreeg de fiscale administratie zelf de bevoegdheid

van fiscale strafvervolgning enkel en alleen bij de belastingadministratie. De regering Martens III wilde een hervorming van de fiscale fraudebestrijding en verschoof met de wet van 8 augustus 1980¹¹ de bevoegdheid om de strafvervolgning in te stellen naar het openbaar ministerie. Na deze wet kreeg men een samenwerking tussen de (in 1978 opgerichte Bijzondere Belastinginspectie) BBI en de politiediensten. Dit vormde een probleem aangezien men, fiscaal gezien, verplicht is mee te werken om de juiste belasting te heffen, maar men – op basis van internationale verdragen zoals het EVRM en BUPO – niet kan verplicht worden zichzelf strafrechtelijk te beschuldigen. Het ‘Charter van de belastingplichtige’¹² voerde het verbod in tot actieve deelname van belastingambtenaren aan het onderzoek (opsporingsonderzoek of gerechtelijk onderzoek). Deze ambtenaren mogen enkel nog als getuige worden verhoord. Om het verlies aan expertise te compenseren had men eerst bij de parketten de figuur van de substituut-procureur des Konings gespecialiseerd in fiscale zaken opgericht. Later werden fiscale ambtenaren ter beschikking gesteld van de parketten¹³ en de politiediensten¹⁴.

In de nabije toekomst wil men nog sleutelen aan de verhoogde strijd tegen de fiscale fraude, o.a. door het oprichten van multidisciplinaire onderzoeksteams, één per ressort van het Hof van Beroep. In 2013 werden deze plannen niet echt operationeel, dus het jaar 2014 zal moeten uitwijzen hoe de vork precies aan de steel zit.

Wat wel concrete uitwerking kreeg in 2013 was de verdere implementatie van de Una via¹⁵, alhoewel half 2013 bleek dat in heel weinig arrondissementen reeds structurele afspraken werden gemaakt tussen het parket, de belastingadministratie en de politiediensten. Enkel in het Hof van Beroep te Luik werd door het parket-generaal een informatiesessie georganiseerd over de Una via problematiek ten behoeve van de politiediensten. Wel werden er in andere arrondissementen in een aantal punctuele dossiers afspraken tussen de FOD Financiën en het openbaar ministerie gemaakt over de te kiezen weg om de fraude aan te pakken.

2013 was verder ook het jaar van het afsluiten van een tijdperk van fiscale regularisaties. Door de wet van 11 juli 2013 tot wijziging van het systeem van fiscale regularisatie en tot invoering van een sociale regularisatie werden de mogelijkheden tot fiscale regularisatie nog even verder uitgebreid: naast natuurlijke personen en rechtspersonen die aan de vennootschapsbelasting waren onderworpen, kon deze regularisatie nu ook voor rechtspersonen die aan de rechtspersonenbelasting waren onderworpen. Maar de ontduikers werden in twee categorieën ingedeeld: de kleine belastingontduikers, die vanaf 15 juli 2013 een tarief van 15% betaalden en de grote belastingontduikers die ernstige en georganiseerde fiscale fraude en aanverwante misdrijven (zoals misbruik van vennootschapsgoederen, misbruik van vertrouwen) hebben gepleegd, die een boetetarief van 20% kregen voorgeschoteld. Voor zelfstandigen kon er voor beroepsinkomsten, die ook aan sociale bijdragen waren ontworpen, ook een sociale regularisatie gebeuren (aan het tarief van een sociale heffing van 15%). De belastingtarieven in het systeem waren 65% voor de personenbelasting en 35% voor de verjaarde sommen. Deze laatste regularisatieperiode werd echter op 31 december 2013 afgesloten. Heel wat mensen echter wensten vóór het van kracht worden van deze laatste regularisatiekansen nog te regulariseren (aan de oude voordeligere tarieven), wat er toe leidde dat er voor 15 juli 2013 liefst 17 210 dossiers werden ingediend.

8. Fenomeen fraude met overheidsopdrachten

Het fenomeen fraude met overheidsopdrachten omvat twee grote categorieën:

- 1) De onverdiende en onrechtmatige toewijzing van een overheidsopdracht aan een opdrachtnemer.
- 2) Het zo hoog mogelijk opvoeren van de winst voor de opdrachtnemer door het aanwenden van frauduleuze middelen, met inbegrip van omkoping of het slecht uitvoeren van de opdracht.

---

om de fiscale strafvervolgning in te stellen (wat nog steeds het geval is voor de administratie van Douane & Accijnzen)

¹¹ Wet van 8 augustus 1980 betreffende budgettaire voorstellen 1979-1980 (B.S., 15 augustus 1980).

¹² Wet van 4 augustus 1986 houdende fiscale bepalingen (B.S., 20 augustus 1986).

¹³ Wet van wet van 28 december 1992 houdende fiscale, financiële en diverse bepalingen (B.S., 31 december 1992)

¹⁴ (Artikel 31 van de) Wet van 30 maart 1994 tot uitvoering van het globaal plan op het stuk van de fiscaliteit (B.S., 31 maart 1994).

¹⁵ Wet van 20 september 2012 tot instelling van het ‘Una via’ principe in de vervolging van overtredingen van de fiscale wetgeving en tot verhoging van de fiscale penale boetes (B.S., 22 oktober 2012).

Er bestaan verschillende frauduleuze manieren om aanbestedingen te sturen. De meest gebruikte technieken zijn het manipuleren van het bestek om een inschrijver te bevoordelen of het manipuleren van de criteria om de laagste inschrijver aan te duiden voor de markt. Het verkrijgen van buitengewone en illegale winsten kan verder onder meer worden verwezenlijkt door na toebedeling van de overheidsopdracht, in overtreding met het lastenboek, de kwaliteit van bepaalde materialen of diensten te verminderen, of door bijlagen aan het contract toe te voegen waardoor de opdracht duurder wordt dan eerst verwacht.

Zodra om het even welke publieke instelling een goed moet aankopen of een beroep moet doen op betalende diensten (van welke aard ook) dient er een aanbesteding te gebeuren. Er worden dus ieder jaar zeer veel overheidsopdrachten uitgeschreven. De controle op deze massa opdrachten wordt bemoeilijkt, te meer omdat hiervoor in België nergens een centraal register bestaat. Fraude bij openbare aanbestedingen vormt dus een gering risico terwijl de winst potentieel hoog is – genoeg om veel fraudeurs in verleiding te brengen.

Zowel het door dergelijke fraudes geleden financiële verlies als de ontoereikende kwaliteit van de goederen en diensten bestemd voor de openbare instellingen hebben een niet te verwaarlozen impact op de Belgische maatschappij. De gevolgen laten zich bovendien in de tijd voelen. Zo heeft de ongepaste uitrusting, die gedurende 5 jaar moet worden gebruikt om te kunnen worden afgeschreven, een weerslag tijdens de 5 jaar; maar indien een gebouw slecht is uitgedacht, zullen de gevolgen zich nog veel langer laten voelen¹⁶.

Om fraudeurs af te schrikken wordt meer en meer gebruik gemaakt van de methode ‘*naming, blaming and shaming*’. Dit principe bestaat erin de naam bekend te maken van de ondernemingen die in het kader van een overheidsopdracht hebben gefraudeerd of een poging daartoe hebben ondernomen. Door deze bekendmaking wordt hun deelname aan een volgende overheidsopdracht verboden of bemoeilijkt. Het gaat meer bepaald om zwarte lijsten aan de hand waarvan de opdrachtgever of zelfs andere opdrachtnemers voornoemde ondernemingen kunnen identificeren. Op basis van deze gegevens kunnen ze vervolgens weigeren om samen te werken met een onderneming met een bezoedelde reputatie en waar twijfel is betreffende de correctheid van het aanbod en de kwaliteit van het geleverde werk. Deze werkwijze moet de fraudeurs doen beseffen dat door het niet respecteren van de regels, zij meer te verliezen hebben dan te winnen. Een dergelijke aanpak heeft echter nood aan een doorgedreven en efficiënte centralisatie van gegevens betreffende de verschillende overheidsopdrachten die in een land of een politieke economische ruimte worden uitgeschreven.

9. Fenomeen valsmunterij

Valsmunterij omvat de activiteiten die verband houden met de productie en het in omloop brengen van valse biljetten en valse muntstukken.

Operationele resultaten

De gegevens die worden gebruikt om het fenomeen in te schatten, worden voor de euro voornamelijk uit de CMS-gegevensbanken (*Counterfeit Monitoring System*) van de Europese Centrale Bank gehaald. De gegevens over de andere nagemaakte biljetten en muntstukken worden berekend op basis van dossiers onderzocht door de CDBV-M.

De eurobiljetten

In 2013 werden in België 56 485 valse eurobiljetten gedetecteerd, wat een stijging met 109,2% betekent in vergelijking met 2012.

De twee meest vervalste coupures in België blijven deze van 50 en 20 euro.

---

¹⁶ Volgens de vigerende regels in de constructie in België wordt een gebouw verondersteld dienst te kunnen doen gedurende een periode van minstens 30 jaar.

Het aantal valse biljetten blijft erg beperkt (0,01%) in vergelijking met de echte biljetten die in België in omloop zijn en waarvan de totale hoeveelheid op 500 miljoen wordt geschat.

Hieronder worden de nagemaakte biljetten ingedeeld volgens de coupures:

Coupure	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
5	56	0,12%	79	0,33%	33	0,12%	107	0,19%
10	190	0,42%	331	1,37%	349	1,29%	465	0,82%
20	13 644	30,04%	8450	35,00%	6793	25,16%	8892	15,74%
50	24 962	54,97%	10 247	42,45%	14 758	54,66%	34 175	60,50%
100	4813	10,60%	2778	11,51%	2173	8,05%	6682	11,83%
200	902	1,99%	625	2,59%	545	2,02%	974	1,72%
500	846	1,86%	1631	6,75%	2350	8,70%	5190	9,19%
TOTAAL	45 413	100%	24 141	100%	27 001	100%	56 485	100%

Van de biljetten die in deze tabel worden vermeld, werden door het analysecentrum van de Nationale Bank (NAC) een niet te verwaarlozen hoeveelheid biljetten afkomstig uit dossiers betreffende oplichting (ripdeal, ...) mee verrekend.

Biljetten afkomstig uit dossiers betreffende oplichting:

	In omloop	Voor het in omloop brengen
5	0	0
10	0	0
20	0	0
50	290	8
100	298	3154
200	84	9
500	2138	2408
	2810	5579

Om dus een beter beeld te krijgen van de biljetten die uitsluitend afkomstig zijn uit feiten die verband houden met valsmunterij, moeten de biljetten afkomstig uit oplichtingen eruit worden verwijderd.

Verdeling van de nagemaakte biljetten na het verwijderen van de oplichtingdossiers:

Coupure	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
5	56	0,12%	79	0,33%	33	0,12%	107	0,22%
10	190	0,42%	331	1,37%	349	1,29%	465	0,97%
20	13 644	30,04%	8450	35,00%	6793	25,16%	8892	18,49%
50	24 962	54,97%	10 247	42,45%	14 758	54,66%	33 877	70,44%
100	4813	10,60%	2778	11,51%	2173	8,05%	3230	6,72%
200	902	1,99%	625	2,59%	545	2,02%	881	1,83%
500	846	1,86%	1631	6,75%	2350	8,70%	644	1,34%
TOTAAL	45 413	100%	24 141	100%	27 001	100%	48 096	100%

Wanneer men deze laatste cijfers bekijkt, blijkt dat het biljet van 50 euro goed is voor 70,44% van de valse eurobiljetten die in België worden onderschept. Indien men hieraan de valse biljetten van 20 euro toevoegt met 18,49%, bereikt men 88,93% van alle valse biljetten die in België worden ontdekt. Het gaat om een toename van bijna 9% in vergelijking met het jaar 2012. De daders leggen zich dus nog meer toe op de biljetten van 50 euro en 20 euro, wat de meest courante coupures zijn.

Het merendeel van de nagemaakte eurobiljetten komt uit het buitenland. Deze massale producties van valse biljetten zijn over het algemeen het werk van criminele organisaties die professionele drukmethoden gebruiken. Zodra de biljetten gemaakt zijn, worden zij in het land verdeeld via goed gestructureerde distributienetwerken.

Dit type fenomeen moet bijgevolg worden benaderd via de strijd tegen de georganiseerde misdaad.

Elementen die deze VERHOGING kunnen verklaren:

Meer dan 80% van de valse biljetten die in 2013 in België uit omloop werden gehaald, maken deel uit van de zogenaamde ‘Napolitaanse’ klasse.

Om een meer objectieve analyse te verkrijgen van het fenomeen moeten andere elementen in aanmerking worden genomen. Het blijft sowieso gevaarlijk om de cijfers van ons land te vergelijken met die van andere landen in de eurozone. Vooreerst moet rekening worden gehouden met de volgende parameters (niet exhaustieve lijst):

- Het recyclagegehalte van de biljetten heeft een rechtstreekse invloed op de opsporing van valse biljetten. Een meerderheid van de valse biljetten wordt ontdekt bij het recycleren van cash. Daar ons land een redelijk hoog cash recyclagegehalte kent, is de hoeveelheid ontdekte valse biljetten bijgevolg belangrijk. De hoeveelheid valse biljetten die in omloop blijft, is dan weer relatief laag.
- De omvang van ons land en diens geografische situering in het centrum van Europa maken dat er veel doorgang en circulatie van cash is. Een deel van de valse biljetten wordt in omloop gebracht door mensen op doorreis.
- Geld reist over de grenzen heen en hetzelfde gaat op voor vals geld. Omdat wij omringd worden door vier landen van de eurozone, krijgen wij ook valse biljetten binnen uit deze landen die met hetzelfde fenomeen worden geconfronteerd.
- De huidige economische conjunctuur kan eveneens bepaalde individuen aanzetten om zich toe te leggen op de productie en/of distributie van vals geld.
- ...

Impact van politieacties op de cijfers

In de statistieken van de Nationale Bank en van de Centrale Dienst ter bestrijding van de valsmunterij, wordt een onderscheid gemaakt tussen de biljetten die worden ontdekt nadat deze in omloop zijn gebracht en de biljetten die daarvoor worden onderschept, met andere woorden tijdens politieoperaties. De opdeling is als volgt:

Coupure	2010		2011		2012		2013	
	In omloop	Voor het in omloop brengen	In omloop	Voor het in omloop brengen	In omloop	Voor het in omloop brengen	In omloop	Voor het in omloop brengen
5	56	0	59	20	33	0	56	51
10	186	4	161	170	119	230	333	132
20	13 456	188	8338	112	5852	941	8215	677
50	23 853	1109	9928	319	13 570	1188	24 889	9286
100	4676	137	2720	58	2165	8	2704	3978
200	893	9	568	57	544	1	515	459
500	555	291	144	1487	150	2200	2455	2735
TOTAAL	43 675	1738	21 918	2223	22 433	4568	39 167	17 318

In 2013 hebben de politiediensten 30,66% van de valse biljetten onderschept tijdens controle- of interventieacties ten gevolge van gerechtelijke onderzoeken. Tijdens hetzelfde jaar werden in ons land twee belangrijke hoofdkwartieren ontmanteld. De eerste actie heeft geleid tot de aanhouding van de dader en de recuperatie van 421 valse biljetten. De tweede leverde ook de aanhouding op van de namakers maar eveneens de inbeslagname van meer dan 10 300 valse biljetten in verschillende coupures. Bovendien mag het belang van de biljetten afkomstig uit oplichtingdossiers type ripdeals niet worden onderschat, daar deze een niet verwaarloosbare hoeveelheid vertegenwoordigen.

De namaak van euromunten

	50 cents	1 euro	2 euro's	Totaal
2003	1	43	14	58
2004	144	963	1196	2303
2005	367	1113	5959	7439
2006	1130	1424	14 414	16 968
2007	1469	1851	18 738	22 058
2008	1365	2247	10 915	14 548
2009	1401	1441	7675	10 517
2010	1992	1297	6461	9750
2011	1650	2179	5805	9634
2012	1789	1216	6331	9336
2013	1136	889	5156	7181

Voor het zesde jaar op rij kent het aantal ontdekte valse muntstukken in België een daling. Het stuk van 2 euro blijft, wellicht omwille van rentabiliteitsredenen, het meest nagemaakte muntstuk. Op basis van de cijfers, kunnen wij beschouwen dat het fenomeen een dalende tendens vertoont.

De andere valuta's

Het merendeel van de buitenlandse valuta die op ons grondgebied worden ontdekt zijn hoofdzakelijk afkomstig van het bankwezen en in het bijzonder van de wisselagentschappen.

De meest voorkomende nagemaakte buitenlandse valuta in 2013 blijven Britse ponden (40,86%) en US dollars (21,24%). Een belangrijk deel van de Britse ponden werd ontdekt in handelszaken in het arrondissement Veurne die alcohol en tabak verkopen. Voor zover wij weten zou dit Britse onderdanen betreffen die aankopen verrichten vooraleer naar Engeland terug te keren.

Valuta	Coupure	Aantal biljetten
Zuid-Afrika / ZAR	200	1
Duitsland / DEM	1000	520
Argentina / ARS	50	1
Argentina / ARS	100	1
China / CNY	50	2
China / CNY	100	18
Dollars US	1	1
Dollars US	10	1
Dollars US	20	2

Dollars US	50	39
Dollars US	100	273
Schotland / SCP	20	1
Indonesië / IDR	100 000	1
Italië / ITL	100 000	1
Nederland / NLG	10	6
Verenigd Koninkrijk / GBP	10	164
Verenigd Koninkrijk / GBP	20	440
Verenigd Koninkrijk / GBP	50	2
Verenigd Koninkrijk / GBP	5	2
Zwitserland / CHF	50	2
Zwitserland / CHF	100	6
Zwitserland / CHF	200	2
Tunesië / TND	20	1
Turkije / TRL	5 000 000	1
TOTAAL		1488

10. Fenomeen valse documenten

Zowel de technische als de tactische benadering bevestigen wederom de bevindingen van de voorbije jaren:

1) Technische benadering van de documenten

- De eerstelijnscontrole (politiediensten, gemeentelijke administraties, consulaire posten, enz. maar ook de privésector) ervaart steeds meer moeilijkheden om de frauduleuze aard (vervalsing of namaak) van een document dat wordt voorgelegd, te bepalen.
- Dit geldt al voor de meest courante documenten (identiteitskaart, verblijfsdocumenten, paspoort, rijbewijs, enz.) maar is zeker en zonder uitzondering van toepassing op de zogenaamde bijlagen (buitenlandse geboorteakten, allerlei getuigschriften, enz.). Het gebrek aan referentiemateriaal (monsters) bemoeilijkt trouwens nog meer een uitspraak over deze documenten.
- Er mag dan al een stagnatie worden vastgesteld wat het aantal geïntercepteerde valse documenten betreft, de kwaliteit van die documenten ondergaat een constante evolutie.
- Indien het uitsluitsel of een document vals is of niet slechts kan worden geleverd door specialisten, moet een systeem in plaats worden gesteld waardoor de experts worden geraadpleegd bij de minste twijfel van de eerstelijnsdiensten.
- Het verminderde aantal gecontroleerde documenten lijkt te wijzen op een zekere desinteresse in de materie en een gebrek aan kennis bij onze partners

2) Tactische benadering van de documenten

- Er is een constante evolutie merkbaar zowel van het kwaliteitswerk van de vervalsers, als van het misbruik van de procedures om de hand te leggen op een authentiek document of recht. Wat wij 'intellectuele valsheid' noemen, is een prioritair probleem. Na afgifte van een echt document op basis van een voorgelegd vals stuk, is een interceptie nog slechts mogelijk aan de hand van externe elementen (vermoedens, meldingen, andere gerechtelijke bevindingen) die naar voor komen in een gericht onderzoek naar bewijzen van een onrechtmatig verkrijgen.
- Regelmatig worden dragers van documenten geïntercepteerd die niet de rechtmatige houders van deze documenten zijn. Het gaat hier om de modus operandus beter gekend als 'lookalike': dit zijn gelijkende personen die documenten van anderen bij zich hebben, met of zonder toestemming van

deze laatste (verlies, diefstal, enz.). Vooral onze gemeentelijke administraties krijgen te maken met deze 'lookalikes' bij paspoortaanvragen.

- De gevallen van 'intellectuele valsheid' en 'lookalike' vragen enorm veel middelen en een bijzondere deskundigheid om gepaste onderzoeken te voeren. Ook hier dienen de dossiers te worden behandeld door specialisten.
- De invoering van biometrie en geautomatiseerde controles zouden een oplossing kunnen bieden tegen de modus operandus van 'lookalike', maar hierdoor worden onze grenzen verlegd naar onze posten in het buitenland. Het zijn immers onze ambtenaren daar die de verantwoordelijkheid dragen in de identificatiefase van de aanvrager. Zoals eerder gezegd, hebben deze ambtenaren niet de nodige deskundigheid om valsheden te ontdekken. Zij zullen bijgevolg de vingerafdrukken van de aanvrager registreren onder een andere identiteit. De illegale houder zal vervolgens geen enkel probleem ondervinden om via een E-gate het Europese grondgebied te betreden.

Door deze vaststellingen stelt de CDBV-D zich meer en meer in de plaats van de eerste lijn, zowel wat de gerechtelijke als de administratieve controle betreft. Deze situatie kan niet blijven duren en daarom pleit de CDBV-D voor een herziening van de filosofie en de controleprocedures waarbij alle betrokken actoren op een andere wijze worden ingezet.

11. Sociale fraude

Ernstige en georganiseerde sociale fraude is een containerbegrip, dat zowel bijdrage- als uitkeringsfraude omvat. Bijdragefraude is het niet betalen van de RSZ-bijdragen (volledig of gedeeltelijk), waardoor onder andere een concurrentievoordeel wordt bekomen. Uitkeringsfraude is het ten onrechte of tot een te hoog bedrag ontvangen van een uitkering als gevolg van het al dan niet opzettelijk verstrekken van onjuiste of onvolledige informatie dan wel het verzwijgen van relevante gegevens.

De fenomenen komen vaak samen voor in één dossier en kunnen nog in combinatie met andere fenomenen worden aangetroffen zoals mensenhandel, schriftvervalsing, witwassen, frauduleuze faillissementen...

De SIOD (Sociale Inlichtingen en Opsporingsdienst) stelde de volgende drie vormen van sociale fraude vast als veel voorkomend:

- fraude met tijdelijke werkloosheid: de werknemers worden hierbij o.a. in tijdelijke werkloosheid geplaatst, genieten een uitkering maar blijven toch in het zwart werken voor dezelfde of een andere (mee betrokken bij de fraude) firma. De werkgever dient voor de periodes van tijdelijke werkloosheid geen RSZ-bijdrage te betalen en kan de werknemers zuiver in het zwart uitbetalen;
- fictieve onderwerpen: personen worden onderworpen aan de sociale zekerheid zonder het leveren van prestaties. Ze ontvangen tegen betaling een 'sociale kit' (valse bewijzen van voldoende gepresteerde werkdagen, valse bijhorende loonfiches en een valse C4). Het doel is het openen van de sociale rechten (werkloosheidsuitkering, kinderbijslag...), het verkrijgen van een verblijfsvergunning of het verkrijgen van leningen;
- fraude rond grensoverschrijdende tewerkstelling (sociale dumping): deze fraude vindt voornamelijk plaats bij detacheringen. Een werkgever of zelfstandige van land A die mensen tewerkstelt of er zelf werkt blijft in zijn eigen land B onderworpen aan de sociale zekerheid. Natuurlijk worden er geen sociale bijdragen betaald in land B en is er soms sprake van uitbuiting van de werknemers. Vaak is land A het land van herkomst en heeft de werkgever een postbus in land B, maar geen bedrijf. De werknemers van dat bedrijf wonen dan permanent in land A, waardoor het gaat om een fictieve detachering. De werkgever kan zo onder de marktprijs zijn diensten aanbieden.

Cijfergegevens rond ernstige en georganiseerde sociale fraude zijn moeilijk weer te geven. De sociale fraude wordt immers in eerste instantie door de sociale inspectiediensten aangepakt. Deze inspectiediensten zijn bijvoorbeeld: Toezicht op de Sociale Wetten van de FOD WASO (Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg), Sociale Inspectie (SI) van de FOD Sociale Zekerheid, Inspectie van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ), Inspectie van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA). Deze vier inspectiediensten zijn tevens vertegenwoordigd in de gemengde ondersteuningscel, afgedeelde bij de Federale politie (DJF/ CDGEFID).

De gegevens die hierna worden beschreven zijn dan ook de gegevens zoals deze in de ANG werden gevat. Het gaat hier niet enkel om dossiers sociale fraude die door de politie werden onderzocht, maar ook om bijstand die de lokale politie heeft geleverd aan de inspectiediensten. Immers, 3680 (of 90,9%) van de 4050 inbreuken van 2013 werden gevat door de lokale politie.

Inbreuken sociale wetgeving, jaren 2010 – 2013

	Jaartal				Totaal
	2010	2011	2012	2013	
Vreemde werknemers	379	449	395	297	1520
Onjuiste of onvolledige verklaringen in sociaal strafrecht	3	16	68	133	220
Sluikwerk/ zwartwerk	1893	2082	1834	1845	7654
Gebruik van valse geschriften in sociaal strafrecht	9	67	119	116	311
Schriftvervalsing in sociaal strafrecht	10	58	141	118	327
Bijz wet – arbeid:	884	730	609	606	2829
Pesterijen op het werk	5	140	597	509	1251
Oplichting in sociaal strafrecht	13	38	121	213	385
Gebrek van betekening (sociaal strafrecht)	1	2	2	2	7

(Bron: ANG – Download: 03/02/2014)

Alvorens de tabel te bespreken, dient er te worden opgemerkt dat al deze inbreuken samen kunnen voorkomen en dat de cijfergegevens voor 2013 mogelijk niet volledig zijn. Het is logisch dat in één PV bijvoorbeeld ‘sluikwerk/ zwartwerk’ samen kan worden opgenomen met ‘vreemde werknemers’.

In de tabel werden bovendien enkel de fenomenen opgenomen waarvoor de geïntegreerde politie in 2013 minstens 100 inbreuken heeft vastgesteld.

De tabel toont aan dat in 2013 hoofdzakelijk ‘sluikwerk/ zwartwerk’ werd vastgesteld (1845 inbreuken of 43,3%), gevolgd door ‘bijzondere wet – arbeid’ (606 inbreuken of 14,2%). Op de derde plaats staan ‘pesterijen op het werk’ (509 inbreuken of 11,9%). Voor ernstige en georganiseerde sociale fraude zijn ‘vreemde werknemers’ eveneens van belang, wat ook een relatief hoge score heeft (297 inbreuken of 6,9%).

Bij de sectie sociale fraude van DFJ/CDGEFID zijn er 23 lopende onderzoeken, waarvan 4 in 2013 werden gestart.

12. Strafvuitvoering en FAST

In- en uitgaande dossiers

Het werkjaar 2013

In 2013 werd het recordaantal van **616** nieuwe dossiers geopend. Dit is grotendeels te wijten aan de invoering op 21 juni 2013 van de gemeenschappelijke omzendbrief, de Col 11/2013 betreffende de strafuitvoering. Hierin worden de magistraten, belast met de strafuitvoering, verplicht om Europese aanhoudingsmandaten uit te vaardigen voor voortvluchtigen die werden veroordeeld tot één of meer vrijheidsstraffen waarvan het uitvoerbare gedeelte meer dan 3 jaar bedraagt. Hieruit volgt dat het dossier erna aan FAST wordt toebedeeld.

In het jaar 2012 werden aan FAST 499 dossiers overgezonden. Dit cijfer lag beduidend lager in vergelijking met de jaren 2010 en 2011, waar respectievelijk 576 en 566 nieuwe dossiers aan FAST werden toebedeeld. Dit waren meteen ook de hoogste aantallen en dit vormde bijgevolg ook de hoogste instroom van FAST sinds zijn oprichting. In het begin deden echter slechts een aantal parketten een beroep op FAST. Naarmate de naambekendheid groeide, werden vanuit meerdere arrondissementen dossiers doorverwezen. In sommige gevallen betrof het dossiers die minder recent waren. De toegezonden dossiers waren dus niet noodzakelijk dossiers die betrekking hadden op het jaar van toewijzing. De parketten hebben ondertussen hun achterstand grotendeels weggewerkt.

De evolutie sinds de oprichting

De navolgende tabel geeft het totale overzicht van dossiers sinds het ontstaan van FAST.

Jaar	Nieuwe dossiers	# Openstaande dossiers	% Openstaande dossiers	# Gesloten dossiers	% Gesloten dossiers
Geen gegevens	19	19	100,00	0	0,00
1999	192	4	2,08	188	97,92
2000	41	3	7,32	38	92,68
2001	88	5	5,68	83	94,32
2002	116	10	8,62	106	91,38
2003	126	14	11,11	112	88,89
2004	156	38	24,36	118	75,64
2005	250	39	15,60	211	84,40
2006	291	39	13,40	252	86,60
2007	324	66	20,37	258	79,63
2008	299	78	26,09	221	73,91
2009	417	146	35,01	271	64,99
2010	576	222	38,54	354	61,46
2011	566	258	45,58	308	54,42
2012	499	312	62,53	187	37,47
2013	616	445	72,24	171	27,76
TOTAAL	4576	1698	37,10	2878	62,90

In 2013 waren er 616 nieuwe dossiers, waarvan er al 171 (27,75 %) konden worden afgesloten. Van de 4576 dossiers, die in de loop der jaren aan FAST werden toebedeeld, werden er al 2878 afgesloten, wat een aandeel van 62,89% betekent. Let wel: in bepaalde gevallen kan een dossier niet met een arrestatie worden afgesloten, maar is een afsluiting noodzakelijk omdat de uitvoeringstermijn van de straf is verjaard of de dader is overleden.

De nieuwe dossiers maken niet alleen de werklast van FAST uit: er moet rekening worden gehouden met zaken waarin de voortvluchtige nog niet kon worden gelokaliseerd en gearresteerd. In totaal blijven er nog 1698 openstaande dossiers, dus 1698 criminelen die aan de uitvoering van hun (vrijheids-)straf ontsnappen. *Misdrijven aan de grondslag van de dossiers*

In dit onderdeel wordt nagegaan welk soort misdrijf aan de grondslag ligt van de veroordeling (of verdenking) van de voortvluchtige personen. In bepaalde gevallen werd de voortvluchtige voor meerdere veroordelingen gezocht. In deze hypothese wordt meestal gekozen voor het misdrijf dat werd vervolgd door de magistraat die FAST met het dossier heeft belast. Eén veroordeling kan ook betrekking hebben op meerdere (in één vonnis of arrest samen behandelde) misdrijven. Dan wordt normaal gezien het zwaarste misdrijf in de expertendatabank gecodeerd. Er wordt voornamelijk onderscheid gemaakt tussen drie categorieën van misdrijven: misdrijven tegen personen, misdrijven tegen goederen en de economische en financiële misdrijven. Onderstaande tabel geeft de indeling weer voor de dossiers van het jaar 2013.

Aard misdrijven	# 2013	% 2013
Misdrijven tegen personen	351	57,00
Misdrijven tegen goederen	162	26,30
Economische en financiële misdrijven	103	16,70

TOTAAL	616	100,00
--------	-----	--------

Hieruit blijkt dat ongeveer 57% betrekking heeft op misdrijven tegen personen. Dit ligt in lijn van de verwachtingen aangezien voor dit soort misdrijven het vaakst een zware gevangenisstraf wordt opgelegd. De misdrijven tegen eigendommen zijn goed voor een aandeel van 26%, de financiële misdrijven voor bijna 17% van de gevallen. De voornoemde misdrijfcategorieën kunnen meer gedetailleerd worden bestudeerd. In de categorie 'misdrijven tegen personen' blijken veroordelingen voor drugs misdrijven het vaakst voor te komen (20,30%), gevolgd door criminele organisatie en vereniging van misdadigers (7,47%), moord en doodslag (6,34%) verkrachting en andere zware zedenmisdrijven (4,39% van het totaal). Wat de misdrijven tegen eigendommen betreft, komen de diefstallen met geweld, de diefstallen gewapenderhand samen met diefstallen met verzwarende omstandigheden (21,11%) het vaakst voor. In de categorie van de 'economische en financiële misdrijven' betreft het in hoofdzaak veroordelingen wegens oplichting, misbruik van vertrouwen en valsheid (in geschriften) (een aandeel van 11,85% in het totaal).

Aard misdrijf - detailoverzicht		# 2013	% 2013
Misdrijven tegen personen		351	57,00
	Drugs misdrijven	125	20,30
	Criminele organisatie, bendevorming	46	7,47
	Moord en doodslag	39	6,34
	Verkrachting, zware zedenmisdrijven	27	4,39
	Slagen en verwondingen	37	6,01
	Mensenhandel en mensensmokkel	28	4,54
	Andere misdrijven tegen personen	49	7,95
Misdrijven tegen goederen		162	26,3
	Diefstal met geweld, diefstal gewapenderhand	59	9,58
	Diefstal met verzwarende omstandigheden	71	11,53
	Gewone diefstallen (geen geweld, verzw. omst.)	20	3,25
	Wapenhandel	2	0,33
	Vrijwillige brandstichting	3	0,50
	Andere misdrijven tegen goederen	7	1,14
Economische en financiële misdrijven		103	16,7
	Oplichting, misbruik van vertrouwen, valsheid	73	11,85
	Informaticacriminaliteit	6	0,98
	Ernstige en georganiseerde EcoFin (btw-fraude,...)	5	0,81
	Witwassen	5	0,81
	Andere EcoFin misdrijven	14	2,28
TOTAAL		616	100,00

Uit de bovenstaande tabel kan ook de top 3 van meest voorkomende misdrijven worden afgeleid, met name: de zware diefstallen (21,11%) op de eerste plaats, gevolgd door de drugs misdrijven (20,30%) en op de derde plaats de fraude (11,85%).

Voortvluchtigen

Geslacht en leeftijd

In het verleden (medio 2010) werd een studie gemaakt van het geslacht van de voortvluchtige personen, waaruit bleek dat het percentage van de vrouwelijke voortvluchtige personen zich rond de 6% situeerde (op een staal van meer dan 2000 personen). In de huidige expertendatabank is deze extractiemodule (die een opsplitsing kan maken naar de verschillende jaren) nog niet actief, maar er zijn geen aanwijzingen – integendeel – dat er op dit vlak grote wijzigingen zijn.

Wat de leeftijd van de op te sporen personen betreft, bleek in de voornoemde studie van medio 2010 dat 33,43% geboren werd tussen 1970 en 1979 en dus tussen de 30 en 40 jaar was op het moment van de opsporing. Deze werden gevolgd door de categorie van personen tussen 1960 en 1969, personen tussen de 40 en 50 jaar. In de huidige expertendatabank is het nog niet mogelijk om een opsplitsing te maken naar de verschillende jaren.

Nationaliteit

Indien de nationaliteit van de op te sporen personen (voor de dossiers van het jaar 2013) wordt onderzocht, blijkt dat de Belgen goed zijn voor een aandeel van ca. 19%. Twaalf andere nationaliteiten zijn goed voor ca. 48% (met als vaakst voorkomende nationaliteit: Nederland, Marokko en Roemenië). De resterende 23% wordt verdeeld over andere nationaliteiten.

Nationaliteit	# 2012	% 2012	# 2013	% 2013
België	150	30,06	178	18,90
Nederland(incl. Antillen)	55	11,02	49	7,95
Marokko	32	6,41	56	9,09
Frankrijk	29	5,81	30	4,87
Servië	21	4,21	11	1,79
Italië	19	3,81	16	2,60
Roemenië	17	3,41	45	7,31
Albanië	13	2,61	31	5,03
Polen	11	2,20	21	3,40
Congo	9	1,80	7	1,14
Litouwen	9	1,80	6	0,98
Turkije	9	1,80	4	0,65
Algerije	9	1,80	17	2,76
Andere	116	23,25	145	23,54
TOTAAL	499	100	616	100

Opdrachtgevers van de dossiers

Algemeen

Navolgende tabel geeft de herkomst van de dossiers weer. In een aantal dossiers zijn er meerdere vonnissen of arresten die nog moeten worden uitgevoerd en waarvoor de persoon wordt gezocht. Normaliter wordt dan het zwaarste vonnis of arrest genomen. In bepaalde gevallen zijn er onvoldoende elementen om te oordelen waar de zwaarste straf dient te worden gelokaliseerd. Vandaar de restcategorie andere, waarin ook de verzoeken uit het buitenland zijn opgenomen. Het overgrote deel van de dossiers komt van de Correctionele rechtbanken. Dit is niet verwonderlijk aangezien de meeste vonnissen uiteraard ook door de Correctionele rechtbanken worden uitgesproken.

Herkomst dossier	2009	2010	2011	2012	2013
Correctionele Rechtbank	237	291	323	284	387
Hof van Beroep	94	182	132	134	129
Hof van Assisen	11	9	9	8	8
Onderzoeksrechter	11	23	12	7	6
Federaal Parket	11	11	12	12	10

Andere (buitenland)	53	60	78	54	76
TOTAAL	417	576	566	499	616

Openbaar ministerie bij de Correctionele rechtbanken

Indien de opsplitsing per gerechtelijk arrondissement wordt bekeken, blijkt nog steeds het grote overwicht van het gerechtelijk arrondissement Brussel (een aandeel van ca. 30% voor beide jaren). Het gerechtelijk arrondissement Antwerpen staat voor beide werkjaren op de tweede plaats. Het gerechtelijk arrondissement Luik maakt een sprong van 9 dossiers in 2012 naar 41 dossiers in 2013 en komt hiermee op de derde plaats voor Gent (noteer hier een verdubbeling van het aantal dossiers van 11 naar 22) en Dendermonde.

De onderstaande tabel bevat de absolute en procentuele cijfers voor 2013, opgesplitst per gerechtelijk arrondissement en ter vergelijking de cijfers voor 2012.

Arrondissement	# 2013	% 2013	Arrondissement	# 2012	% 2012
BRUSSEL	118	31,98	BRUSSEL	83	29,23
ANTWERPEN	65	17,62	ANTWERPEN	67	23,59
LIEGE	41	11,11	DENDERMONDE	22	7,75
GENT	23	6,23	CHARLEROI	16	5,63
DENDERMONDE	20	5,42	BRUGGE	12	4,23
CHARLEROI	18	4,88	GENT	11	3,87
NAMUR	14	3,79	MONS	10	3,52
VERVIERS	10	2,71	LIEGE	9	3,17
BRUGGE	10	2,71	TURNHOUT	7	2,46
MONS	8	2,18	LEUVEN	6	2,11
TURNHOUT	5	1,36	TOURNAI	6	2,11
TONGEREN	5	1,36	HASSELT	4	1,41
NIVELLES	5	1,36	HUY	4	1,41
TOURNAI	4	1,10	NIVELLES	4	1,41
KORTRIJK	4	1,10	VERVIERS	4	1,41
HUY	4	1,10	IEPER	3	1,06
EUPEN	4	1,10	MECHELEN	3	1,06
ARLON	3	0,81	VEURNE	3	1,06
MARCHE-EN-FAMENNE	3	0,81	ARLON	2	0,70
IEPER	2	0,55	KORTRIJK	2	0,70
LEUVEN	1	0,28	NAMUR	2	0,70
NEUFCHATEAU	1	0,28	NEUFCHATEAU	2	0,70
DINANT	1	0,28	MARCHE-EN-FAMENNE	1	0,35
HASSELT	0	0,00	TONGEREN	1	0,35
MECHELEN	0	0,00	DINANT	0	0,00
VEURNE	0	0,00	EUPEN	0	0,00
OUDENAARDE	0	0,00	OUDENAARDE	0	0,00
TOTAAL	387	100,00	TOTAAL	284	100,00

Openbaar ministerie bij de Hoven van beroep

Wat de 5 Hoven van beroep betreft, geeft de onderstaande tabel het overzicht voor de afgelopen vier werkjaren. Hieruit blijkt dat het openbaar ministerie bij het Hof van beroep van Antwerpen de koploper blijft als opdrachtgever voor het zoeken naar de voortvluchtige criminelen, meer bepaald geeft onderstaande tabel weer dat het ressort van het Hof van Beroep van Antwerpen goed is voor 35% van alle dossiers van het afgelopen jaar 2013.

Het Hof van beroep van Brussel ca. 27% en het Hof van beroep van Gent 17% volgen op 2 en 3. Opmerkelijk is het Hof van beroep van Bergen dat aansluiting vindt bij de andere hoven.

Hoven van beroep	2009	2010	2011	2012	2013
Antwerpen	41	107	58	79	44
Bergen	3	2	7	1	13
Brussel	25	33	20	23	34
Gent	7	27	16	24	21
Luik	18	13	31	7	13
TOTAAL	94	182	132	134	129

Openbaar ministerie bij de Assisenhoven

In onderstaande tabel worden de arresten opgenomen die afkomstig zijn van de Hoven van Assisen. De Hoven van Assisen worden per provincie georganiseerd. 'Brussel' staat in de navolgende tabel zowel voor de provincies Vlaams-Brabant, Waals-Brabant als voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het aantal dossiers schommelt de laatste jaren, met ongeveer een tiental dossiers per jaar.

Hof van Assisen	2009	2010	2011	2012	2013
West-Vlaanderen	0	0	0	3	0
Oost-Vlaanderen	0	0	0	0	0
Antwerpen	0	0	1	3	1
Limburg	0	0	1	0	2
Brussel	2	2	0	2	2
Luik	2	5	2	0	0
Namen	1	0	3	0	1
Henegouwen	6	2	2	0	2
Luxemburg	0	0	0	0	0
TOTAAL	11	9	9	8	8

Zittende magistratuur – de onderzoeksrechters

De kerntaak van FAST blijft het opsporen van voortvluchtige veroordeelden. Toch wordt FAST soms om steun gevraagd om voortvluchtige verdachten op te sporen. Het gaat hier over personen die nog het voorwerp van een gerechtelijk onderzoek uitmaken. In 2013 en betrof het 6 personen; dit is het laagste aantal in 4 jaren. Dergelijke opdrachten gebeuren uiteraard in samenspraak met de politiediensten die het dossier behandelen. De tussenkomst van FAST dient vaak om de samenwerking met het buitenland te versnellen. Onderstaande tabel geeft het overzicht.

Jaar	Opdrachten onderzoeksrechters
2010	23
2011	12
2012	7

2013	6
TOTAAL	48

Arrestaties

Aantal arrestaties in FAST dossiers

In 325 dossiers die aan het FAST team werden toegewezen, vaak nadat een persoon niet door de reguliere politiediensten kon worden gelokaliseerd, heeft FAST een positief resultaat kunnen bewerkstelligen. Hiermee werd het record van het jaar 2012 verbroken: toen werden er 306 arrestaties gerealiseerd. In 2011 bedroeg dat 272 personen en in het jaar 2010 konden 263 dossiers met een arrestatie worden afgesloten. Onderstaande tabel geeft een overzicht.

Jaar	Aantal arrestaties
2010	263
2011	272
2012	306
2013	325
TOTAAL	1166

De meer dan 1100 arrestaties in de laatste vier werkjaren tonen duidelijk de meerwaarde van FAST op het terrein. De keuze voor een centraal team, dat zich een gedegen knowhow en ervaring opbouwt, is ook vanuit bedrijfseconomisch oogpunt verantwoord.

Locatie van de arrestatie

Van de 325 arrestaties in de dossiers die aan FAST werden toegewezen, konden er 142 (43,69%) in België worden verricht. 183 vonden in het buitenland plaats. Onderstaande tabel geeft de absolute aantallen en percentages weer voor de afgelopen vier werkjaren. Hieruit blijkt dat 56,31% van de arrestaties van de afgelopen vier jaren in het buitenland plaatsvond. Deze cijfers illustreren het belang van een goede internationale politiesamenwerking. Het verklaart ook waarom het zo moeilijk is voor lokale korpsen en zelfs voor FGP's om de actieve opsporing te organiseren in hun reguliere werking. Het lokaliseren van personen in het buitenland en het samenwerken met andere politiediensten om de arrestatie te bewerkstelligen vraagt ervaring. Bijna alle Europese landen kozen voor één nationaal team om zo het schaalvoordeel optimaal aan te wenden.

Jaar	Aantal arrestaties	# Arrestaties in België	% Arrestaties in België	# Arrestaties in het buitenland	% Arrestaties in het buitenland
2010	263	90	34,22	173	65,78
2011	272	64	23,53	208	76,47
2012	306	117	38,24	189	61,76
2013	325	142	43,69	183	56,31
TOTAAL	1166	413		753	

Indien de arrestaties in het buitenland verder onder de loep worden genomen, blijkt dat het overgrote deel (92,30%) zich in de EU situeert, met name 695 arrestaties op de 700 van de laatste 4 vier werkjaren. De keuze om de internationale politiesamenwerking binnen de EU op te drijven via een ENFAST netwerk is dan ook logisch. Dit mag echter niet leiden tot een verminderde samenwerking met Interpol. Vandaar dat het ENFAST netwerk van bij haar ontstaan de mogelijkheid voorzag voor het statuut van waarnemer voor o.a. Interpol.

De navolgende tabel geeft het overzicht van de landen waar de op te sporen personen konden worden gearresteerd.

Plaats	2010	2011	2012	2013
Albanie	0	0	0	2
Argentina	0	0	0	1
Bulgarije	0	6	7	3
Cyprus	0	0	0	0
Croatie	0	0	0	3
Denemarken	1	0	3	1
Duitsland	12	14	13	16
Estland	0	0	0	2
Finland	0	0	0	0
Frankrijk	35	50	44	47
Griekenland	8	4	3	2
Hongarije	3	4	1	2
Ierland	2	0	1	0
Israël	0	0	0	2
Italië	7	10	12	8
Letland	0	0	0	0
Litouwen	2	0	5	2
Luxemburg	0	1	1	0
Malta	0	0	1	0
Montenegro	0	0	0	1
Nederland	28	42	25	36
Noorwegen	0	0	0	1
Oostenrijk	3	1	1	1
Polen	2	3	1	7
Portugal	2	2	2	1
Roemenië	14	16	8	11
Slovenië	3	1	2	0
Slowakije	0	0	0	0
Spanje	26	29	28	19
Tsjechische Republiek	0	0	0	0
Verenigd Koninkrijk	6	14	10	10
Vietnam	0	0	0	1
Zweden	1	2	1	1
Zwitserland	0	0	0	3
Europese Unie	155	199	169	172
Buiten Europese Unie	18	9	20	11

De voortvluchtigen uit de FAST-dossiers worden het vaakst gearresteerd in volgende landen (top 5) van de EU: Frankrijk (25,68%), Nederland (19,67%), Spanje (10,38%), Duitsland (8,74%) en Roemenië (6,01%).

Politiedienst verantwoordelijk voor de arrestatie in België

In het werkjaar 2013 voerde FAST zelf 83 arrestaties uit in België. Dit betekent 58,45% van alle arrestaties in eigen land voor de FAST dossiers. De hogere effectiviteit van een klein operationeel nationaal team ten aanzien van deze van de reguliere politiediensten voor deze gespecialiseerde politietaak is dan ook duidelijk.

Jaar	Aantal arrestaties	# Arrestaties regulier politie	% Arrestaties reguliere pol.	# Arrestaties FAST	% Arrestaties FAST
2010	90	44	48,89	46	51,11
2011	64	18	28,13	46	71,88
2012	117	61	52,14	56	47,86
2013	142	59	41,55	83	58,45